

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 3

รัชดาภรณ์ ณรงค์กุล

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 3

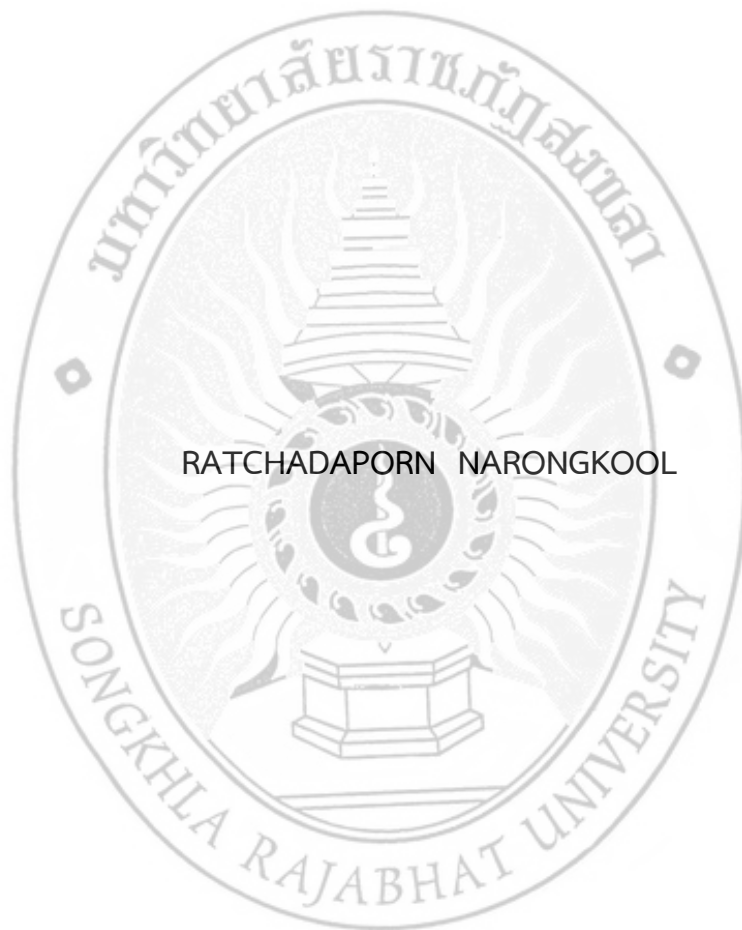

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

INDEPENDENT STUDY

THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL IN SONGKHLA PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

RATCHADAPORN NARONGKOOL

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN EDUCATIONAL
ADMINISTRATION SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2021

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อการค้นคว้าอิสระ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL IN SONGKHLA
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

ผู้วิจัย นางสาวรัชดาภรณ์ ฌรุงค์กุล

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้พิจารณาเห็นชอบโดย

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพงษ์ ภูวชีวรานนท์)

..... ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกกร ศิริสุข)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จรัส อติวิทย์ภรณ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองการค้นคว้าอิสระแล้ว

..... รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาถนเรศ อากาศสุวรรณ) อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
ผู้วิจัย	นางสาวรัชดาภรณ์ ฌรงศ์กุล ปีการศึกษา 2564
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพิงศ์ ภูวัชรวรานนท์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 2) ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 341 คน ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 สอบถามครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นมาตราส่วนประมาณค่า และชุดที่ 2 สอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการในสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย ให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนจากการบันทึกหลังสอน เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และเพิ่มคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ: การบริหาร, งานวิชาการ, แนวทางการบริหารงานวิชาการ

Independent Study Title	The Academic Administration of School in Songkhla Primary Educational Service Area Office 3
Researcher	Miss. Ratchadaporn Narongkool Academic year: 2021
Degree	Master of Education Program in Educational Administration
Advisor	Associate Professor Dr. Saruthipong Bhuwatvaranon

Abstract

The purposes of this research were 1) to study academic administration of schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3; and 2) to investigate problems and academic administration guidelines of schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3. The participants consisted of 341 teachers and 30 administrators in the schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 in academic year 2020. The instruments used in this study were two forms of questionnaire. The first one was a rating scale questionnaire for teachers. The other one was an open-ended questionnaire for school administrators. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation.

The findings revealed that:

1. The overall academic administration of the schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 was at high level.
2. Academic administration problems of the schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 were related to research for educational quality development. The academic administration guidelines for schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 suggested that school administrators should encourage teachers to improve teaching and learning by conducting research and keeping post-lesson report in order to tackle classroom challenges.

Keywords: administration, academic, academic administration guidelines

Independent Study Title	The Academic Administration of School in Songkhla Primary Educational Service Area Office 3
Researcher	Miss. Ratchadaporn Narongkool Academic year: 2021
Degree	Master of Education Program in Educational Administration
Advisor	Associate Professor Dr. Saruthipong Bhuwatvaranon

Abstract

The purposes of this research were 1) to study academic administration of schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3; and 2) to investigate problems and academic administration guidelines of schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3. The participants consisted of 341 teachers and 30 administrators in the schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 in academic year 2020. The instruments used in this study were two forms of questionnaire. The first one was a rating scale questionnaire for teachers. The other one was an open-ended questionnaire for school administrators. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation.

The findings revealed that:

1. The overall academic administration of the schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 was at high level.
2. Academic administration problems of the schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 were related to research for educational quality development. The academic administration guidelines for schools under Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 suggested that school administrators should encourage teachers to improve teaching and learning by conducting research and keeping post-lesson report in order to tackle classroom challenges.

Keywords: administration, academic, academic administration guidelines

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้ สำเร็จสมบูรณ์ด้วยความเรียบร้อยได้ด้วยความเมตตา ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพิงศ์ ภูวพัชรวรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา ที่กรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษา ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ บุคลากรทุกท่าน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทั้งหลายทั้งปวง และให้กำลังใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นายธงชัย ศักดิ์สุวรรณ ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 และนายอารมณ จันทคาม ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเกาะค่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ที่กรุณาสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย ทดลองใช้เครื่องมือ และตอบแบบสอบถามข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ นางณัฐธนิชา สังข์ศิลป์เลิศ นางชุติดา ศิริมาตยาพันธุ์ และเพื่อน ๆ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เจ้าหน้าที่งานบัณฑิตศึกษา และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รวมถึงกัลยาณมิตรทุกท่านซึ่งไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ที่คอยช่วยเหลือ ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณทุกท่าน ไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญู กตเวทิตา แต่บิดา มารดา บุรพจารย์ ที่ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียว

รัชดาภรณ์ ณรงค์กุล

กรกฎาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	15
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
การบริหารงานวิชาการ	16
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	68
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	68
แบบแผนการวิจัย	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	72
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	73
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	74

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้สื่อความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล	75
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	75
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	98
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	112
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	117
สรุป	118
อภิปรายผล	125
ข้อเสนอแนะ	150
บรรณานุกรม	151
ภาคผนวก	158
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	159
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	161
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	165
ภาคผนวก ง การหาคคุณภาพเครื่องมือ	185
ภาคผนวก จ หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	201
ภาคผนวก ฉ การให้ข้อมูลแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการ	203
ประวัติผู้วิจัย	214

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาที่เปิดสอน ปีการศึกษา 2563 (ข้อมูล ณ 17 กรกฎาคม 2563)	55
2 จำนวนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563 (ข้อมูล ณ 17 กรกฎาคม 2563)	56
3 ผลการสอบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 เปรียบเทียบกับระดับประเทศ ระดับ สพฐ. และระดับจังหวัด	56
4 ผลการสอบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560-2562	56
5 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 เปรียบเทียบกับระดับประเทศ ระดับ สพฐ. และระดับจังหวัด	57
6 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560-2562	57
7 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครู	69
8 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการ	70
9 แบบแผนการวิจัย	70
10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลสถานภาพทั่วไป	76
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวม	77
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยภาพรวมและรายข้อ	78
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการโดยภาพรวมและรายข้อ	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ	80
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ	81
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ	82
17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวม และรายข้อ	84
18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมและ รายข้อ	85
19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ	86
20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ	87
21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การแนะแนว โดยภาพรวมและรายข้อ	88
22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ	89
23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการโดยภาพรวมและรายข้อ	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กร อื่นโดยภาพรวมและรายชื่อ	92
25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาโดยภาพรวม และรายชื่อ	93
26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายชื่อ	95
27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา โดยภาพรวมและ รายชื่อ	96
28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้าน การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมและรายชื่อ	97
29 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลสถานภาพทั่วไป	98
30 แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	99
31 สรุปแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	112

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	10
2 โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 3	54

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 วรรค 3 บัญญัติไว้ว่า “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุน ให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบ การดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย” (ราชกิจจานุเบกษา, 2560: 14-17)

การจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้อง ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป้าหมายของการจัดการศึกษาข้อที่ 3 ระบุว่า “ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ (Quality) มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษาชาติ” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 76-85)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 บัญญัติไว้ว่า “รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว” โดยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ ดังนี้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ

ตามวิสัยทัศน์ไว้ 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย ในหัวข้อที่ 3 ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 หัวข้อย่อยที่ 3.3 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท ระบุว่า “จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของสถานศึกษาในทุกระดับ จัดโครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และให้อัตนต่อการเข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาค ทัวถึง และใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การยกระดับสถาบันการศึกษา การศึกษาในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นเลิศ ปฏิรูปการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาโดยแยกออกจากระบบการประเมินและการรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน รวมทั้งมีการปฏิรูปกระบวนการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 มากกว่าการวัดระดับความรู้ ตลอดจนมีการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่” (ราชกิจจานุเบกษา, 2561: 11-38)

ที่กล่าวมาข้างต้น สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” และมาตรา 24 บัญญัติไว้ว่า “การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6) จัดการเรียนรู้อให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2562: 49)

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการจัดการศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและครูทำหน้าที่จัดการศึกษาให้กับผู้เรียน ดังปาฐกถาพิเศษการประชุมทางวิชาการของคุรุสภา ประจำปี 2562 โดย นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ (2562) อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “ครูแห่งอนาคต เพื่อผู้เรียนแห่งอนาคต” เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2562 ว่า

“การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน ส่งผลให้ครูต้องเปลี่ยนบทบาทตนเอง จากครูที่ทำหน้าที่สอนเป็นโค้ชที่ต้องให้คำปรึกษา แนะนำ และเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้เด็กเกิดความอยากรที่จะเรียนรู้ต่อไปอย่างไม่มีวันสิ้นสุด ครูจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ให้แก่เด็ก โดยกระตุ้นให้เด็กได้เรียนรู้ เกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ ค้นคว้า และแสวงหาคำตอบจากการเรียนของตน ครูเป็นจุดเริ่มต้นของคุณภาพการศึกษาทั้งหมด และผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างชัดเจนที่เข้าไปสนับสนุนให้เกิดคุณภาพดังกล่าว”

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา การเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ (นาวา สุขรมย์, 2550: 1) หากสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์กรหลักในการจัดการดำเนินงานด้านงานวิชาการมีจุดอ่อนหรือบกพร่องไป จะเป็นสาเหตุให้ประสิทธิภาพของงานวิชาการด้อยลง และส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานวิชาการให้ตกต่ำลงไปด้วย หรืออาจเรียกว่าการศึกษาด้วยคุณภาพ การศึกษาคุณภาพต่ำ หรือการศึกษาไม่ได้มาตรฐาน อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวเป็นหลักการได้ว่า งานวิชาการประเด็นเดียวส่งผลกระทบต่อระบบกระเทือนไปสู่วิชาการเชิงพฤติกรรม และวิถีชีวิตโดยรวมทั้งหมด จึงทำให้เกิดปัญหาในระดับรุนแรงถึงขั้นเรียกว่า ปัญหาวิกฤต (Problem Crisis) (สันติ บุญภิรมย์, 2553: 19) ซึ่งสอดคล้องกับ ชรินทร์ มั่งคั่ง (2559: 236-237) ได้กล่าวถึง สถานการณ์วิกฤตคุณภาพการศึกษาในสังคมไทยไว้ว่า การจัดการศึกษาในสังคมไทยที่ผ่านมามีวิกฤตคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) ด้านกระบวนการเรียนการสอน 4) ด้านการบริหารจัดการศึกษา และ 5) ด้านผลผลิตของการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบจุดอ่อนในการบริหารจัดการแต่ละด้าน ดังนี้ ด้านโครงสร้าง โรงเรียนขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ค่อนข้างต่ำ ด้านผู้รับบริการ ผู้เรียนนอกเขตพื้นที่บริการ/ผู้เรียนที่ไม่มีสัญชาติไทยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น การให้บริการในบางเรื่องมีเงื่อนไขใหม่ในการปฏิบัติ ส่งผลให้การดำเนินงานมีความล่าช้า ด้านบุคลากร บุคลากรสายการสอนสอนไม่ตรงวิชาเอกที่จบการศึกษา และมีการโยกย้ายบ่อย รวมทั้งมีภาระงานนอกเหนือจากการสอน ทำให้การปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง ส่งผลให้การเรียนการสอนบางรายวิชาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านงบประมาณ ได้รับการจัดสรรงบประมาณในช่วงสิ้นปีงบประมาณ ทำให้ใช้ไม่คุ้มค่า และดำเนินการกระชั้นชิดและไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนด ด้านสื่ออุปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ไม่คุ้มค่าและขาดการดูแลรักษาที่เหมาะสม และด้านการบริหารจัดการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดในภาพรวมต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและค่าเฉลี่ย

ระดับประเทศในบางกลุ่มสาระ ส่งผลให้มีปัญหาในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2563: 18-20) ซึ่งบางหัวข้อสอดคล้องกับวิกฤตคุณภาพการศึกษาของชนินทร์ มั่งคั่ง (2559: 236-237) ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

จากการวิเคราะห์และอภิปรายผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่าคะแนนเฉลี่ยลดลงจากปีการศึกษา 2561 และคะแนนเฉลี่ยในระดับเขตพื้นที่ต่ำกว่าระดับสังกัดและต่ำกว่าระดับประเทศ ทั้งนี้เนื่องมาจาก โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งตั้งอยู่นอกเมือง ในเขตพื้นที่พิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทั้งภาษา ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีจนก่อให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคง ส่งผลโดยตรงต่อการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพ ซึ่งด้านนโยบายของสถานศึกษาในด้านพัฒนาคุณภาพวิชาการ พบว่า ในสถานศึกษาประถมศึกษาส่วนใหญ่ผู้บริหารมุ่งเน้นที่จะให้มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษาและบุคลากรจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารส่วนใหญ่จะดำเนินตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นให้เกิดความเสมอภาค ผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้อย่างทั่วถึง แต่ไม่เน้นการจัดการเรียนการสอนที่ตัวบุคคล เพื่อที่จะให้มีผลการสอบที่สูงขึ้นอย่างเดียว ด้านผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการนำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนค่อนข้างน้อย เนื่องจากมีภาระงานอื่นค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการบริหารสถานศึกษาให้ดำเนินกิจกรรมไปได้ภายใต้สภาวะการก่อความไม่สงบในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ด้านครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนยังไม่ปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ของตนเองให้สอดคล้องกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ไม่เข้าใจหลักสูตรและขาดการวิเคราะห์หลักสูตร ยังคงยึดรูปแบบในการจัดการเรียนรู้แบบเดิม ใช้ตำราเดิม ๆ รวมทั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนยังให้ความสำคัญกับมาตรฐานและตัวชี้วัดค่อนข้างน้อย หรืออาจเป็นเพราะผู้สอนมีภาระการทำงานอื่นมาก ทำให้มีเวลาเตรียมการจัดการเรียนรู้และทำการสอนในห้องเรียนน้อยลง นอกจากนี้ ในสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลางหลายแห่งมีจำนวนครูไม่เพียงพอในบางกลุ่มสาระ ผู้บริหารต้องแก้ไขโดยการนำครูในกลุ่มสาระอื่นไปสอนในกลุ่มสาระที่ครูขาด ทำให้คุณวุฒิของครูไม่ตรงตามสาระการสอน ส่งผลถึงคุณภาพการสอนของครู และการก่อความไม่สงบในพื้นที่ยังคงส่งผลให้ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างสม่ำเสมอตามแผนที่วางไว้ ทำให้คุณภาพการสอนลดลง ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ไม่เต็มตามศักยภาพเท่าที่ควร ด้านชุมชน พบว่าสภาพแวดล้อมชุมชนและสถานศึกษาขนาดเล็กที่อยู่นอกเมืองจะมีการแข่งขันทางด้านวิชาการ และความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ในการเรียนค่อนข้างน้อย และยิ่งกว่านั้นชุมชนไม่เข้าใจและไม่ให้ความสำคัญในการทดสอบระดับชาติ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2563: 88-89)

จากการศึกษาผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ปีการศึกษาย้อนหลัง ระหว่างปีการศึกษา 2560-2562 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ความสามารถด้านภาษา ระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 52.67, 53.18 และ 46.46 ตามลำดับ ระดับเขตพื้นที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 45.80, 49.37 และ 46.44 ตามลำดับ ความสามารถด้านคำนวณ ระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 37.75, 47.19 และ 44.94 ตามลำดับ ระดับเขตพื้นที่

มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.14, 42.31 และ 39.54 ตามลำดับ ความสามารถด้านเหตุผล มีการจัดสอบ เฉพาะปีการศึกษา 2560-2561 ระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 45.31 และ 48.07 ระดับเขตพื้นที่ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 39.84 และ 43.82 ตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน; 2563) จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างปีการศึกษา 2560-2562 จะเห็นได้ว่าผลการประเมินทั้ง 3 ด้านน้อยกว่าระดับประเทศ และน้อยกว่าร้อยละ 50

ผลการประเมินดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาผลการทดสอบจำนวน 3 ปีการศึกษาซ้อนหลัง ระหว่างปีการศึกษา 2560-2562 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) รายวิชาภาษาไทย ระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 46.58, 55.90 และ 49.07 ตามลำดับ ระดับเขตพื้นที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 43.44, 52.08 และ 46.43 ตามลำดับ รายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 36.34, 39.24 และ 34.42 ตามลำดับ ระดับเขตพื้นที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 31.48, 34.10 และ 30.24 ตามลำดับ รายวิชาคณิตศาสตร์ ระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 37.12, 37.50 และ 32.90 ตามลำดับ ระดับเขตพื้นที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 32.89, 31.34 และ 29.10 ตามลำดับ รายวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 39.12, 39.93 และ 35.55 ตามลำดับ ระดับเขตพื้นที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 36.81, 37.49 และ 32.79 ตามลำดับ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2563) จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างปีการศึกษา 2560-2562 จะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ ทั้ง 4 รายวิชาน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศ และน้อยกว่าร้อยละ 50

จะเห็นได้ว่าผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างปีการศึกษา 2560-2562 ในแต่ละทักษะและรายวิชาที่มีการทดสอบ สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือคะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ น้อยกว่าระดับประเทศ และมีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าร้อยละ 50 ตามตัวชี้วัดของเป้าหมายการจัดการศึกษา ในแผนการศึกษาแห่งชาติ

จากการศึกษางานวิจัยของ อัมพร อินผอง (2555: 66-67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพการบริหาร งานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาการบริหาร งานวิชาการสูงสุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมา คือ การพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

นอกจากนี้งานวิจัยของ อนุวัฒน์ อัมมะปาละ และคณะ (2561: 67) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อนำมา

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประกันคุณภาพ ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา และด้านการนิเทศภายใน ตามลำดับ ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าว สอดคล้องกับ วรรณกร เรืองกิจ และสุพัฒนา หอมบุปผา (2559: 369) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 มีแนวทางดังนี้ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ควรศึกษาและวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตร นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุง จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โรงเรียนที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดีด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรวิเคราะห์ผลการจัดการเรียนการสอนกับหลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบอิงมาตรฐาน ด้านการนิเทศภายใน ควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการนิเทศภายในให้กับครู และพัฒนากระบวนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบเหมาะสมกับสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล ควรกำหนดนโยบายการวัดผลและประเมินผล พร้อมจัดทำเอกสาร หนังสือ ระเบียบการวัดผลและประเมินผล จัดประชุมเชิงปฏิบัติการและสนับสนุนให้ครูนำวิธีการและเครื่องมือการวัดมาใช้อย่างหลากหลาย ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ควรจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการ ประจำปี จัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียในการประกันคุณภาพการศึกษา

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อให้ทราบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาทางการบริหารงานวิชาการได้อย่างเป็นระบบ สามารถวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการได้อย่างถูกต้อง ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้เป็นไปตามตัวชี้วัดของเป้าหมายการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างครู

1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 193 โรงเรียน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,809 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2563: 8)

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-110 อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี, 2549: 108-111) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 341 คน แล้วจึงใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ด้วยวิธีการคำนวณตามสัดส่วนของประชากรตามกลุ่มขนาดสถานศึกษา และสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการ

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 193 โรงเรียน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 386 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2563: 8)

1.2.2 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 15 คน และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 15 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 30 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

1) สถานศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสถานศึกษาสูงกว่าระดับประเทศในปีการศึกษา 2562

2) สถานศึกษาที่ผ่านการรับรองการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

2. ขอบเขตตัวแปร

2.1 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ซึ่งมีขอบข่ายงาน 17 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556: 41)

2.1.1 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2.1.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ

2.1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

2.1.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

2.1.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.1.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

2.1.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

2.1.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

2.1.9 ด้านการนิเทศการศึกษา

2.1.10 ด้านการแนะแนว

2.1.11 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

2.1.12 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2.1.13 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ

องค์กรอื่น

2.1.14 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2.1.15 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

2.1.16 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

2.1.17 ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยมุ่งศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 17 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556: 41)

3.1 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

3.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ

3.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

3.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

3.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

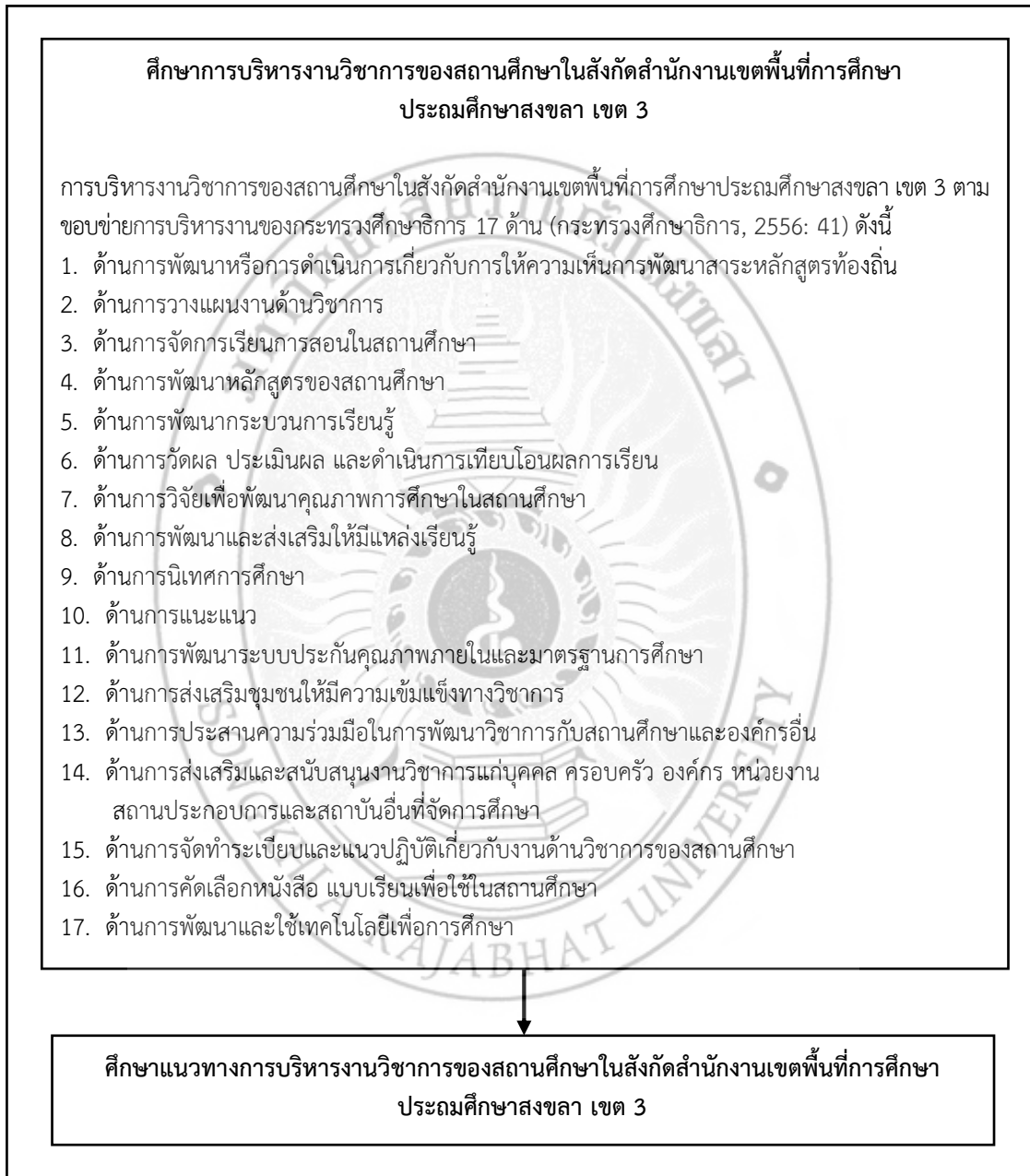
3.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

- 3.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 3.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 3.9 ด้านการนิเทศการศึกษา
- 3.10 ด้านการแนะแนว
- 3.11 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 3.12 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 3.13 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 3.14 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 3.15 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 3.16 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 3.17 ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีกรอบแนวคิดที่นำเสนอเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. **การบริหารงานวิชาการ** หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น ให้เป็นไปตามหลักสูตรและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3

1.1 **ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น** หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการร่วมมือกับผู้สอนวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้ร่วมกับวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อกำหนดจุดเน้นของสถานศึกษา แล้วดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นในการดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นให้มีคุณภาพจะต้องมีการวางแผนงานที่ชัดเจน เพื่อให้เห็นภาพการทำงานตลอดแนวด้วยกระบวนการแบบมีส่วนร่วม

1.2 **ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ** หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นผู้นำในการออกแบบจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทและส่งเสริมให้การปฏิบัติงานวิชาการมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ร่วมมือกับผู้สอนวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล ประเมิน ตรวจสอบ ทบทวนแผนงานวิชาการว่ากำหนดแนวปฏิบัติได้เหมาะสมสอดคล้องทิศทาง เป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขและกำกับดูแล นิเทศ ติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ และอนุมัติแผนงานด้านวิชาการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 **ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา** หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมให้ผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเพื่อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ รวมถึงส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมและส่งเสริมพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน รวมถึงจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร

1.4 **ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา** หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เหมาะสมกับความสามารถของ

นักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยอำนวยความสะดวกในเรื่องเวลา และอุปกรณ์ที่ใช้ในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้และวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในบรรยากาศที่ยืดหยุ่น ส่งเสริมให้ผู้สอนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ รวมถึงพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ เพื่อเป็นผู้นำการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและตรงสภาพจริง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมประเมินและสะท้อนผลการเรียนของตนเองและเพื่อน

1.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ ส่งเสริมครูอาจารย์ให้ความรู้ทางการวัดและประเมินผล จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และมีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล และผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

1.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา พัฒนาคูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ รวมถึงการรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อุ้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล และส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อุ้ นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและครู

1.9 ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน ส่งเสริมการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา และแนะนำให้ผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.10 ด้านการแนะแนว หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการศึกษาลักษณะและข้อบ่งชี้ของบริการแนะแนว และให้การสนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สถานที่ กำลังบุคลากร และเวลาสำหรับกิจกรรม กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว และเป็นผู้ประสานงานเกี่ยวกับการแบ่งความรับผิดชอบของกรรมการแนะแนวแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้ร่วมงานมีความร่วมมือกันคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดให้บริการบริการแนะแนวที่เชื่อมโยงและให้การสนับสนุนงานบริการด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

1.11 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาและดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา มีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

1.12 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการศึกษา สืบหาความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ ด้วยเทคนิคและวิธีการในการให้บริการทางวิชาการที่เหมาะสมกับสภาพของชุมชน

1.13 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน

เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการอื่น

1.14 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการรับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

1.15 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และมีการตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

1.16 ด้านการคัดเลือกหนังสือ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ และการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียน การสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

1.17 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น และนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการ หมายถึง วิธีการปฏิบัติหรือแนวทางในการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารงานวิชาการ ให้การสนับสนุนด้าน ต่าง ๆ เช่น เงิน ครุภัณฑ์ วัสดุ เอกสาร และต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาของสถานศึกษาในการร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ต่อไป

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 หมายถึง หน่วยงานที่ รับผิดชอบบริหารจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

ให้แก่ประชากรวัยเรียน ในเขตพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาหวี อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอสะเดา

4. **สถานศึกษา** หมายถึง โรงเรียนที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

5. **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

6. **หัวหน้างานบริหารวิชาการ** หมายถึง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารวิชาการ หรือครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

7. **ครู** หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

8. **ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน** หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา คือ

8.1 น้อยกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาน้อยกว่า 10 ปี

8.2 10-20 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 10-20 ปี

8.3 มากกว่า 20 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษามากกว่า 20 ปี

9. **ขนาดสถานศึกษา** หมายถึง ลักษณะของโรงเรียนในด้านจำนวนนักเรียนซึ่งแบ่งตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ

9.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน

9.2 สถานศึกษาขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน

9.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601-1,500 คน

9.4 สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คน

ขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ซึ่งเป็นประโยชน์ดังนี้

1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ใช้เป็นแนวทางในการบริหารปรับปรุง และพัฒนาสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

2. เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการของสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพื่อให้เป็นไปตามตัวชี้วัดของเป้าหมายการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

ทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เพื่อมุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
  - 1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
  - 1.2 วัตถุประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ
  - 1.3 ขั้นตอนบริหารงานวิชาการ
  - 1.4 หลักการบริหารงานวิชาการ
  - 1.5 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
  - 1.6 แนวทางการบริหารงานวิชาการ
2. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจ เป็นส่วนสำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้าทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด (จรุณี เก้าเอี้ยน, 2555: 6)

การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับภารกิจหลักตามกฎหมาย การศึกษา ความหมาย ขอบข่าย ขั้นตอน หลักการบริหารตลอดจนบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ เพื่อจะได้นำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการในสถานศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2550: 28)

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้

สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 2) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

รุจิร ภูสาร และจันทราณี สงวนนาม (2545: 56) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงาน วิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 30) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจน การประเมินผลให้ดีขึ้น ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 22) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร จัดการกิจกรรมทุกชนิด ทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มี อิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือน เส้นเลือดใหญ่ไหลหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถ ทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องต่อไป

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรม ทุกชนิดของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของ หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น ให้เป็นไปตามหลักสูตรและการบริหาร สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่าง ราบรื่น เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

2. วัตถุประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 29) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการบริหารวิชาการไว้ว่า

1) เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ รวดเร็ว และสอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

2) เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเอง และ การประเมินจากหน่วยงานภายนอก

3) เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

4) เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหาร งานวิชาการได้โดยอิสระ รวดเร็ว พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนา การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น บริบท และจัดการศึกษามีมาตรฐาน สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษากับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

3. ขั้นตอนบริหารงานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 5-6) และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 31-32) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา และมีขอบข่ายค่อนข้างกว้างขวาง หลักการบริหาร งานวิชาการแบ่งเป็นขั้นตอนของกระบวนการได้ดังนี้

1) ขั้นก่อนดำเนินการ เป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้านวิชาการ โดยมีงาน ต่อไปนี้

- 1.1) จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 1.2) จัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงาน
- 1.3) จัดครูอาจารย์เข้าสอน
- 1.4) จัดทำโครงการสอน
- 1.5) จัดทำปฏิบัติการปฏิบัติงาน
- 1.6) จัดตารางสอน
- 1.7) ปฐมนิเทศนักเรียน
- 1.8) การลงทะเบียนเรียน

2) ขั้นการดำเนินงาน เป็นขั้นที่จัดและดำเนินงาน รวมทั้งการควบคุมดูแลให้ปฏิบัติตามแผน ที่วางไว้

2.1) การดำเนินงานการสอนตามหลักสูตร โดยดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอน ในแต่ละวิชา เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

2.2) การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางวิชาการ

2.3) งานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมให้มีการบริการเกี่ยวกับสื่อการสอน เพื่อช่วยเหลือ ครูในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก

3) ขั้นส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหาร ควรมีการส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาและประเมินผลงานด้านวิชาการ ดังนี้

- 3.1) ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ

3.2) สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมาย และนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

3.3) ริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ

3.4) จัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา

3.5) จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ

3.6) จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการขึ้น ลักษณะของคณะอาจจัดรวมกันเป็นคณะครู ในแผนกเดียวกันมาร่วมกันทำงานแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3.7) ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือชมรมทางวิชาการ เพื่อจัดกิจกรรมและเผยแพร่ทางด้านวิชาการ

3.8) ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ และเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ

3.9) ส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

จากขั้นตอนการบริหารงานวิชาการดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนดำเนินการ เป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้านวิชาการ ขั้นการดำเนินงาน เป็นขั้นที่จัดและดำเนินงาน รวมทั้งการควบคุมดูแลให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และขั้นส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมปรับปรุง พัฒนาและประเมินผลงานด้านวิชาการ

4. หลักการบริหารงานวิชาการ

Francis (1978: 1192 อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2543: 6-7) กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ ผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตรโดยไม่ออกกลางคัน เกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตที่ได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ ผู้เรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ ทักษะคุณภาพและการจัดการได้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 32) กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งซึ่งเรียกว่าธรรมาภิบาล มาบูรณาการให้เข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ การบริหารงานวิชาการต้องมีหลักธรรมาภิบาล คือ

หลักความคุ้มค่า หมายถึง การได้มีผลผลิตคุ้มค่าแก่การลงทุน นั่นคือ ผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร ไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

หลักนิติธรรม หมายถึง ความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ทุกคนต้องปฏิบัติเป็นไปในทางเดียวกัน

จรรณี เก้าเอี้ยน (2555: 6) กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่า ในการบริหารงานวิชาการซึ่งถือเป็นงานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษาจะต้องมีหลักการและวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร ดังนั้น ในหลักการเบื้องต้นของการบริหารจึงต้องมีข้อความชัดเจนดังต่อไปนี้

1) ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม

2) มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

3) มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้

4) มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้นทั้งระดับเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา

5) มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัด และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จากหลักการบริหารงานวิชาการดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา ต้องยึดหลักแห่งประสิทธิภาพและหลักแห่งประสิทธิผล นอกจากนั้นสามารถนำหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่าและหลักนิติธรรมมาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมาตรฐานสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตรโดยไม่ออกกลางคัน เกินเวลา และช้ากว่ากำหนด และดำเนินการ ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ

5. ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

Faber and Shearron (1970 อ้างถึงใน อุษา แซ่เตียว, 2559: 34) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

- 1) การจัดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 2) การจัดเนื้อหาของหลักสูตร
- 3) การนำหลักสูตรไปใช้
- 4) การจัดอุปกรณ์การสอน
- 5) การนิเทศการสอน
- 6) การส่งเสริมครูประจำการ

Sergiovanni et al. (1981 อ้างถึงใน เรวดี ช้อนเพชร, 2556: 36) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

1) การตั้งปรัชญาการศึกษาขึ้นมาและตั้งวัตถุประสงค์ในการบริหารเพื่อให้บรรลุปรัชญาการศึกษา

2) การจัดทำโครงการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

3) จัดให้มีการประเมินผลหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

4) สร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้พร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง

5) จัดหาวัสดุเพื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 3-4) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียดของงานดังนี้

1.1) แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัดชั้นตอนและเวลาในการทำงาน

1.2) โครงการสอน เป็นการจัดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร

1.3) บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบเวลาของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้า และยึดโครงการสอนเป็นหลัก

2) การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดี และสามารถปฏิบัติได้ จึงต้องมีการจัดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

2.1) การจัดตารางสอนเป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนผู้เรียนในแต่ละรายวิชา

2.2) การจัดชั้นเรียน เป็นงานที่ฝ่ายวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในห้องเรียน

2.3) การจัดครูเข้าสอน การจัดครูเข้าสอนต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานศึกษา และความพร้อมของบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

2.4) การจัดแบบเรียน โดยปกติสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจะใช้แบบเรียนที่กระทรวงกำหนด นอกจากนั้นครูอาจใช้หนังสืออื่นเป็นหนังสือประกอบหรือจากเอกสารที่ครูเตรียมเอง

2.5) การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวหน้าวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความก้าวหน้าของสังคม ธุรกิจอุตสาหกรรม เป็นต้น

2.6) การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน เป็นการให้นักเรียนรู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง

3) การจัดการบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการจัดหลักสูตร และโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ได้แก่

3.1) การจัดสื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่เอื้อต่อการศึกษานักเรียน เน้นเครื่องมือและกิจกรรมให้ครูได้เลือกใช้ในการสอน

3.2) การจัดห้องสมุด เป็นที่รวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งวิทยาการให้นักเรียนได้ศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม

3.3) การนิเทศการสอน เป็นการช่วยเหลือแนะแนวครูให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน

4) การวัดและประเมินผล กระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

กมล ภูประเสริฐ (2544 อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2553: 28-30) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

- 1) การบริหารหลักสูตร
- 2) การบริหารการเรียนการสอน
- 3) การบริหารการประเมินผล
- 4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
- 5) การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
- 6) การบริหารการวิจัยและพัฒนา
- 7) การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
- 8) การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
- 9) การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

รุจิร ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545: 59-60) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

- 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย
  - 1.1) การศึกษาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและการจัดระบบ
  - 1.2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
  - 1.3) สื่อการเรียนรู้
  - 1.4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 2) การวิจัยในชั้นเรียน
- 3) การสอนซ่อมเสริม
- 4) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 5) การนิเทศภายในสถานศึกษา
- 6) การประกันคุณภาพการศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 30) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการตามกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ ครอบคลุมใน 4 ด้าน คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัด ประเมินผลและการรับเข้าศึกษาต่อ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ (ICT)

ภารดี อนันต์นาวี (2552: 281) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 7) การนิเทศการศึกษา
- 8) การแนะแนวการศึกษา
- 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

- 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

จรรยา แก้วเอี่ยม (2555: 13) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมหลายด้าน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนทุกด้าน ซึ่งสามารถสรุปขอบเขตของงานวิชาการได้ดังนี้ งานการจัดหลักสูตร งานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน งานการใช้วิธีการสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอน และงานการวัดผลการเรียนการสอนและการนิเทศการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 41) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 9) การนิเทศการศึกษา
- 10) การแนะแนว
- 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

- 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 17) การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากการศึกษาขอบข่ายงานวิชาการของนักวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้ยึดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการเป็นกรอบในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร ท้องถิ่น

ฉันท ชาติทอง (2550: 156) กล่าวถึงการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การปรับโครงสร้างเนื้อหา เวลาเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และเพิ่มรายละเอียดของประมวลประสบการณ์ที่จัดให้กับ

ผู้เรียน โดยจัดเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของท้องถิ่นที่ตนอาศัย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากชีวิตจริง จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาที่พบจากการดำรงชีวิตประจำวันได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 42) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ดังนี้

- 1) วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้
- 2) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ

3) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4) จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ประเมินผลและปรับปรุง

- 5) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติตามเสนอ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557: 186-187) กล่าวถึงการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นไว้ว่า หลักสูตรท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียน วัฒนธรรม เอกลักษณ์ความเป็นท้องถิ่น รวมทั้งปัญหาและความต้องการของสังคมที่ใช้หลักสูตรนั้น ๆ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ใช้หลักสูตรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร โดยกำหนดแนวทางการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ดังนี้

- 1) ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเสริมในแต่ละกลุ่มวิชาในทุกระดับชั้น โดยปรับปรุงจากหลักสูตรแกนกลางโดยไม่ทำให้จุดประสงค์ของหลักสูตรเปลี่ยนแปลง
- 2) ปรับรายละเอียดของเนื้อหาโดยเพิ่มหรือลดรายละเอียดจากหลักสูตรแกนกลาง
- 3) ปรับปรุงหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับท้องถิ่น
- 4) จัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นมาใหม่ เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัดหรือสื่ออื่น ๆ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ เนื้อหาและสภาพท้องถิ่น โดยสื่อเหล่านี้อาจใช้กับเนื้อหาในรายวิชาที่มีอยู่เดิมหรือรายวิชาใหม่ที่พัฒนาขึ้นก็ได้

5) อธิบายรายวิชาเพิ่มเติมจากที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลาง ทั้งนี้คำอธิบายรายวิชาที่จัดทำขึ้นต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหาและความต้องการของท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 (2563: 6) กล่าวถึงการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นไว้ว่า สถานศึกษาเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่จะต้องนำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้จัดทำนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง เกิดความรัก ความผูกพัน และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถานศึกษาจึงต้องนำกรอบสาระการเรียนรู้

ท้องถิ่นมาจัดทำรายละเอียดของเนื้อหา องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสภาพชุมชนนั้น โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน คณะกรรมการชุดนี้ควรประกอบด้วย ผู้อำนวยการ เขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารส่วนราชการระดับท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้แทนชุมชน
- 2) วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมทั้งศึกษาสภาพแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง บริบท สภาพ ปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในพื้นที่ เป็นต้น
- 3) ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นในการดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตร ระดับท้องถิ่นให้มีคุณภาพจะต้องมีการวางแผนงานที่ชัดเจน เพื่อให้เห็นภาพการทำงานตลอดแนวด้วย กระบวนการแบบมีส่วนร่วม
- 4) รับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง อาทิ ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชนและ หน่วยงานธุรกิจ เพื่อนำข้อคิดเห็นจากฝ่ายต่าง ๆ มาปรับปรุงกรอบหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ชัดเจน ยิ่งขึ้น
- 5) เสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการระดับท้องถิ่น เพื่อให้ ความเห็นชอบ

สรุปได้ว่า การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการร่วมมือกับผู้สอนวิเคราะห์กรอบ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้ ร่วมกับวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อกำหนดจุดเน้นของสถานศึกษา แล้วดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตร ระดับท้องถิ่นในการดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นให้มีคุณภาพจะต้องมีการวางแผนงานที่ ชัดเจน เพื่อให้เห็นภาพการทำงานตลอดแนวด้วยกระบวนการแบบมีส่วนร่วม

5.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ

ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์ (2543: 95-113) กล่าวถึงการวางแผนงานด้านวิชาการไว้ว่า การวางแผนงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหาร เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจาก ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในสถานศึกษา งานวิชาการที่สำคัญและจำเป็นต้องวางแผนมีหลายงาน เช่น งานการผลิตนักเรียนนักศึกษา งานด้านครูอาจารย์ งานวางแผนทรัพยากรกายภาพ งานวางแผน การใช้ครุภัณฑ์ และงานวางแผนทรัพยากรการเงิน ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการเพราะงานวิชาการในสถานศึกษาถือเป็นงานหลัก ผู้บริหารควรมีหลักการ วางแผนงานวิชาการ ดังนี้

- 1) ผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบการวางแผนทุกระดับ ตั้งแต่งานวิชาการระดับ สถานศึกษาจนถึงการเรียนการสอนของครู โดยการจัดให้มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือหรือการรับฟัง ความคิดเห็นของครู เพื่อจะได้จัดการวางแผนได้ถูกต้อง
- 2) ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการวางแผนของสถานศึกษาโดยทั่วไป ผู้บริหารจะเป็น ผู้กำหนดแผนงานของสถานศึกษา แต่โดยแท้จริงแล้วผู้บริหารมิใช่เพียงผู้กำหนดแผน แต่ควรจะได้มี ส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้รับผิดชอบงานอื่น ๆ และครูในสถานศึกษาด้วย

3) ผู้บริหารควรมีทักษะในการวางแผน เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารควรมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการวางแผนจนสามารถชี้นำครูได้

4) ผู้บริหารควรรู้จักการวางแผนในการบริหารงาน การวางแผนเป็นกระบวนการขั้นตอนหนึ่งของการบริหารงานต่าง ๆ จะสามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีหรือไม่อยู่ที่การวางแผน งานวิชาการเป็นงานที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องตลอดไปตั้งแต่การวางแผน การจัดโปรแกรมการศึกษา การรับสมัครผู้เรียน ตลอดจนถึงการจัดสอบต่าง ๆ หากสามารถวางแผนการสอนได้ดี การบริหารงานในขั้นตอนอื่นจึงจะสามารถดำเนินการได้

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 70-85) กล่าวถึงการวางแผนงานด้านวิชาการไว้ว่า การวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ผู้บริหารได้แสดงความสามารถของตนเองออกมาในเรื่องของการเป็นผู้นำทางวิชาการที่แท้จริง และเป็นการมองงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาได้ครบองค์ประกอบ เริ่มต้นด้วยความสามารถในการกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางของการบริหารงานวิชาการ และสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ทางด้านวิชาการและมีความสามารถในการจัดรูปร่างงานทางวิชาการก็คือ การจัดสายงานบริหารวิชาการ รวมไปถึงการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการซึ่งจะต้องทำให้งานวิชาการไปสู่ความเป็นเลิศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 42) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ดังนี้

1) วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล และกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน

จิตติมา วรรณศรี (2557 อ้างถึงใน ธีระวัฒน์ มอนโรสง, 2561: 29-30) กล่าวถึงการวางแผนงานด้านวิชาการไว้ว่า หน้าที่การบริหารที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหาร คือ การวางแผน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีบทบาทในการวางแผนงานวิชาการ ดังนี้

1) ผู้บริหารเป็นผู้นำในการวางแผนงานวิชาการโดยต้องมีความรู้และความสามารถในการวางแผนรวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานวิชาการ

2) ผู้บริหารเป็นผู้นำในการออกแบบจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทและส่งเสริมให้การปฏิบัติงานวิชาการมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

3) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรระดับชาติและสภาพปัญหาหรือความต้องการของท้องถิ่น

4) ผู้บริหารเป็นผู้ติดตามใจพิจารณาจัดสรรทรัพยากรในการบริหารงานวิชาการให้เหมาะสม เพียงพอตามบริบทหรือศักยภาพของสถานศึกษาเพื่อให้สามารถดำเนินงานวิชาการได้บรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวัง

5) ผู้บริหารมีส่วนร่วมพิจารณาการกำหนดโครงการ กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

6) ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานอำนวยความสะดวกและจัดสิ่งทีเลือกต่อการวางแผน และทำแผนงานให้สำเร็จ

7) ผู้บริหารเป็นผู้ประเมินตรวจสอบทบทวนแผนงานวิชาการว่ากำหนดแนวปฏิบัติ ได้เหมาะสม สอดคล้องทิศทาง เป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

8) ผู้บริหารเป็นผู้สื่อสารแผนงานเพื่อถ่ายทอดและสร้างความรู้ความเข้าใจตรงกัน ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การวางแผนงานด้านวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเป็นผู้นำในการออกแบบจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทและส่งเสริม ให้การปฏิบัติงานวิชาการมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ร่วมมือกับผู้สอนวางแผนงานด้านวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูล ประเมินตรวจสอบทบทวนแผนงานวิชาการว่ากำหนดแนวปฏิบัติได้เหมาะสม สอดคล้องทิศทาง เป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข และกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ และอนุมัติแผนงานด้านวิชาการโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม ผู้เรียนต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือ ที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการ เรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการ เชิญเหตุการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนี้ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 25) มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ได้แก่

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 71-96) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเกิดขึ้นจากพื้นฐานความเชื่อที่ว่า การจัดการศึกษามี เป้าหมายสำคัญที่สุด คือ การจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเอง สูงสุดตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน แต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งด้าน

ความต้องการ ความสนใจ ความถนัดและยังมีทักษะพื้นฐานอันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้ อันได้แก่ ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญา และการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกัน จึงควรมีการจัดการที่เหมาะสมในลักษณะที่แตกต่างกัน ตามเหตุปัจจัยของผู้เรียนแต่ละคน และผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกลไกของการจัดการนี้คือครู ครูจำเป็นต้องทำความเข้าใจและศึกษาให้รู้ข้อมูล อันเป็นความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และหาวิธีสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนนั้นให้บรรลุถึงศักยภาพสูงสุดที่มีอยู่ ดังนั้นหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงมีสาระที่สำคัญ 2 ประการ คือ การจัดการโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติ ในการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองไปสู่ศักยภาพสูงสุดที่แต่ละคนจะมีและเป็นได้ ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนครูซึ่งเป็นบุคลากรหลักและมีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะจะช่วยในการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ เมื่อแนวคิดเปลี่ยน การกระทำย่อมเปลี่ยนตามไปด้วย นอกจากนี้สถานศึกษามีแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ดังนี้

1) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเพื่อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเอหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

3) จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันหรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

4) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

ภารดี อนันต์นาวิ (2552: 272) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ และทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

1) ปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารจัดการเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยสนับสนุนและมีส่วนร่วมกับผู้เรียนและครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2) กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษาไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่มีแผนงานในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 ที่ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา

- 3) นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา
- 4) บริหารจัดการให้เอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนมีเสรีในการคิดพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ทำวิจัยในชั้นเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครู การทำงานเป็นทีมฉันทกกำลังระหว่างกลุ่มวิชาเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ให้ได้ตามมาตรฐานหลักสูตร
- 5) พัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ สามารถใช้แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นห้องเรียน
- 6) จัดให้มีระบบนิเทศภายในช่วยเหลือครูในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 42-43) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ดังนี้

- 1) จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 2) จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
- 4) จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- 5) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ ด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

ฉันทก เวชญาลักษณ์ (2561: 30) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การยิตว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างปัญญา ให้รู้จักตนเอง รู้จักโลก สามารถพึ่งตนเองได้ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีอิสรภาพ ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพของความเป็นมนุษย์ เรียนรู้ด้วยความสุข ให้ผู้เรียนมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมทั้งทางกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ในกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดขึ้น

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมให้ผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ รวมถึงส่งเสริมการวิจัยและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม และส่งเสริมพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน รวมถึงจัดให้มีกรณีศึกษาการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นกรณีศึกษาที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร

5.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 23-70) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นเรื่องที่ต้องตัดสินใจหลายขั้นตอน ตั้งแต่การเริ่มตั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป

และวัตถุประสงค์เฉพาะ การเลือกเนื้อหาให้ตรงและครอบคลุม ชนิดของประสบการณ์การเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ และท้ายสุดคือ วิธีการประเมินผลของการเรียนรู้ นั้น โดยกำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) วางแผนและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร
- 2) ประเมินความเหมาะสมและคุณภาพของโครงการพัฒนาหลักสูตร
- 3) อำนวยความสะดวกให้เป็นตามนโยบาย และปรัชญาของการศึกษาและหลักสูตร
- 4) อำนวยในการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในหลักสูตร
- 5) ใช้ข้อมูลจากการวิจัยและส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน
- 6) ประสานงานกับบุคคลอื่น ในการจัดการเรียนการสอนพิเศษ เช่น หน่วยงานพิเศษ
- 7) ทำงานร่วมกับครูนิเทศในการใช้หลักสูตร
- 8) เตรียมผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร
- 9) อำนวยความสะดวกในเรื่องเวลา และอุปกรณ์ที่ใช้ในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร
- 10) ช่วยเหลือครูโดยใช้เทคนิคการแนะแนว และที่ปรึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
- 11) จัดองค์กรและอำนวยความสะดวกโครงการที่เกี่ยวกับการจัดบริการทางการศึกษาที่จัดขึ้น

เป็นพิเศษ

- 12) แนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้ชุมชนเข้าใจ
- 13) ส่งเสริมการติดต่อในโรงเรียนในระดับเดียวกัน

ชนันท์ ธาตุทอง (2553: 112) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือสร้างหลักสูตร ขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้เรียน การจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรนั้นมีสิ่งที่ต้องปฏิบัติและพิจารณาที่สำคัญ คือ การกำหนดเป้าหมายเบื้องต้นของหลักสูตรที่จัดทำนั้นให้ชัดเจนว่ามีเป้าหมายเพื่ออะไร ทั้งโดยส่วนรวม และส่วนย่อยของหลักสูตร หลักจากนั้นจึงเลือกเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการประเมินผล และกำหนดรูปแบบในการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ซึ่งการดำเนินการจะต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้การพัฒนาหลักสูตรดำเนินไปอย่างครบถ้วนและเกิดผลดี นั่นคือ ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ นั้นเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 43) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้าน การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง ดังนี้
  - 1.1) จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น
  - 1.2) จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
  - 1.3) จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ

1.4) เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้ปกครอง พิกัดและการศึกษาทางเลือก

1.5) เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก

2) สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

4) นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มีการเพิ่มเติมเนื้อหา สาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยอำนวยความสะดวกในเรื่องเวลา และอุปกรณ์ที่ใช้ในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

จันทรานี สงวนนาม (2551: 153) กล่าวถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หรือที่เรียกว่า การปฏิรูปการเรียนรู้ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการเรียน ของผู้เรียนและวิธีการสอนของครู ซึ่งครูจะต้องสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึก คิดวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รู้จักวิธีคิด วิธีการดำเนินชีวิต และมีทักษะในการเผชิญกับ ปัญหาต่าง ๆ ได้ การจัดการเรียนการสอนตามแนวของหลักสูตรใหม่ มีหลักการและแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- 1) เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง
- 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ ได้แสดงความคิดอย่างอิสระ สามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี
- 3) นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลาย ๆ แหล่ง และเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน
- 4) เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี
- 5) เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลาย ๆ รูปแบบ
- 6) ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดมากกว่าการค้นหาคำตอบที่ตายตัวเพียง คำตอบเดียว

7) ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูล เพียงพอที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่

8) ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันและเรียนรู้ด้วยตนเอง
กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 43-44) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน
โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์
ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้
คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน
รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน
และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย
เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน
การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา
มารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

7) ศึกษาค้นคว้าพัฒนา รูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า
เพื่อเป็นผู้นำการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

ฉวีรดา เวชญาติลักษณ์ (2561: 46-47) กล่าวถึงแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ ดังนี้

1) กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้และวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ในบรรยากาศที่ยืดหยุ่น

2) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจในการเรียนรู้
ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

3) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่กระตุ้นและส่งเสริมการคิด การค้นคว้าหาความรู้
จากแหล่งเรียนรู้และแหล่งข้อมูลที่หลากหลายด้วยตนเองและการแสดงออกของผู้เรียน

4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกและสร้างผลงานจาก
การเรียนรู้ตามถนัดและความสนใจของตนเอง

5) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ใช้เทคโนโลยีเพื่อเข้าถึงข้อมูลและ
การจัดการกระทำข้อมูล

6) จัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียนเชื่อมโยงหรือประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนในชีวิตจริง
หรือสถานการณ์ที่เป็นจริงให้มากที่สุด

7) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ และฝึกปรับปรุงตนเอง

8) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
จากเพื่อนในกลุ่ม

9) ส่งเสริมให้มีโอกาสฝึกการทำงานเป็นทีม ความมีวินัย และความรับผิดชอบ จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกัลยาณมิตร มีชีวิตชีวาและมีความสุข

10) ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้

11) ประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและตรงสภาพจริง

12) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนประเมินและสะท้อนผลการเรียนของตนเองและเพื่อน
สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ และวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในบรรยากาศที่ยืดหยุ่น ส่งเสริมให้ผู้สอนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ รวมถึงพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อเป็นผู้นำการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและตรงสภาพจริง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนประเมินและสะท้อนผลการเรียนของตนเองและเพื่อน

5.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 99-107) ให้ความหมายไว้ว่า การวัด หมายถึง กระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบ ลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัดนั้น และการประเมินผล หมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริง และการกระทำ บางทีขึ้นอยู่กับ การวัดเพียงอย่างเดียว แต่โดยทั่วไป จะเป็นการรวบรวมการวัดหลายทาง โดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบการพิจารณา การประเมินผลแต่ละครั้ง จะประกอบด้วย ผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่าง ๆ เกณฑ์การพิจารณา และการตัดสินใจ เป็นการชี้ขาดหรือสรุปผลการเปรียบเทียบผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารในด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 167-168) ดังนี้

1) กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในเรื่องประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผล ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ จำนวนครั้งที่สอบ การเก็บคะแนนสอบแต่ละครั้ง มาตรฐานในการสอบวัดผล การเตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบแก่ผู้ปกครอง

2) จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือใช้ที่จำเป็นในการสอบ เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องโรเนียว ตลอดจนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก

3) พยายามส่งเสริมครูอาจารย์ให้ความรู้ทางการวัดและประเมินผล โดยการจัดการฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการ ในด้านเทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลข้อสอบ

- 4) การจัดตารางสอบ ห้องสอบ และระเบียบในการสอบและการคุมสอบ
- 5) ควรมีการประเมินการสอน หากมีการบกพร่องจะได้หาทางแก้ไขต่อไป หรือเสนอแนะแนวทางในการนำไปใช้ในครั้งต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 28-29) และสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553: 2-3) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ ไม่ว่าจะป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

นอกจากนี้ จันทรานี สงวนนาม (2551: 158) ยังได้กล่าวถึงการสอนซ่อมเสริมว่าเป็นอีกวิธีหนึ่งในการแก้ไขข้อบกพร่อง และเสริมทักษะการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งครูจะจัดให้ผู้เรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ การสอนซ่อมเสริมอาจจัดขึ้นภายหลังเมื่อครูได้ดำเนินการสอนวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้ว พบว่า ความสามารถของผู้เรียนไม่สามารถบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ จากผลการตรวจสอบของครู จะเป็นข้อมูลย้อนกลับที่ช่วยให้ครูสามารถแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ วิธีสอนซ่อมเสริมอาจทำได้หลายวิธี ได้แก่ การสอนแบบตัวต่อตัว การสอนเป็นกลุ่มย่อย นักเรียนเก่งสอนนักเรียนอ่อน สอนโดยบทเรียนสำเร็จรูป ให้ทำแบบฝึกหัด เรียนด้วยตนเอง ให้ทำกิจกรรมเพิ่มเติม การเฉลยคำตอบของแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบ ซึ่งการสอนซ่อมเสริมจะมีประสิทธิภาพ หากครูมีความตั้งใจสอนและมีความสนใจต่อผู้เรียนเป็นรายบุคคลอยู่ตลอดเวลา นับตั้งแต่การเตรียมการสอน การบันทึกการสอน การเตรียมสื่อการสอน ทุกครั้งที่สอนควรสังเกต จดบันทึกเพื่อดูพัฒนาการของผู้เรียนที่เปลี่ยนไปด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 44-45) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

- 1) กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ
- 2) จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
- 3) วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้และอนุมัติผลการเรียน
- 4) จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
- 5) จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล
- 6) จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

7) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมิน การเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

8) การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหาร หลักสูตรและวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

สรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับ นโยบายระดับประเทศ ส่งเสริมครูอาจารย์ให้ความรู้ทางการวัดและประเมินผล จัดทำเอกสารหลักฐาน การศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา จัดให้มีการประเมินผลการเรียน ทุกช่วงชั้น และจัดให้มีการส่งเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และมีการพัฒนาเครื่องมือ ในการวัดและประเมินผล และผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/ รายภาคและตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงจัดระบบสารสนเทศ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาการเรียนการสอน

5.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 113-117) กล่าวถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษาไว้ว่า การวิจัย หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบน่าเชื่อถือ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือ ในการค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่สนใจ การวิจัยในสถานศึกษามีจุดมุ่งหมาย เพื่อแสวงหาแนวทางและเทคนิค วิธีการในการบริหารจัดการตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อแสวงหา แนวทางและเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและศักยภาพของผู้เรียน และเพื่อทำให้การเรียนรู้ที่มีหลักการและเหตุผลด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ คือ เก่ง ดี และมีความสุข สถานศึกษามีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของสถานศึกษา

2) ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ การเรียนรู้

3) ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงาน การวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 45) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้าน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้

1) กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2) พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผล ในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

3) พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

4) รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ฉันท ชาติทอง (2559: 293-294) กล่าวถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะมีปัญหาวิจัยมากมายที่ทำทลายความสามารถของครูในการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนต่อไป ผู้บริหารอาจเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนมาให้ความรู้เบื้องต้น ให้ครูมีโอกาสฝึกทำงานวิจัยในชั้นเรียนด้วยตนเอง และนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามควรปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการวิจัยว่าการวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก ไม่จำเป็นต้องใช้สถิติขั้นสูงที่ยุ่งยากซับซ้อนก็สามารถทำได้ นับเป็นสิ่งหนึ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจและสื่อสารให้บุคลากรเข้าใจตรงกันในเบื้องต้นก่อน

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ รวมถึงการรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553: 25) ให้ความหมายไว้ว่า แหล่งเรียนรู้ หมายถึง สถานที่หรือแหล่งข้อมูลทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปศึกษา แสวงหาประสบการณ์ ความรู้ เพื่อช่วยพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 45-46) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง เพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

2. จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ

3. จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาต่อตนเอง เช่น จัดเส้นทาง แผนที่และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

4. ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ฉันทิ ธาตุทอง (2559: 281) กล่าวถึงการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงจำเป็นต้องมีกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนรู้ตามความสนใจ แหล่งการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด เรือนเพาะชำ ห้องคอมพิวเตอร์ สวนหย่อม ห้องจริยศึกษา ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องพลศึกษา ห้องพยาบาล ห้องครัว เป็นต้น แหล่งการเรียนรู้ที่กล่าวมานี้มีอยู่ในสถานศึกษาตามปกติอยู่แล้ว หากผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้เหล่านี้ให้เป็นระบบ วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล มีการควบคุม กำกับ และติดตามประเมินผลการใช้แหล่งการเรียนรู้ รวมทั้งแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของครูในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ จะทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน วางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและครู

5.9 ด้านการนิเทศการศึกษา

การนิเทศทางการศึกษาจะเป็นกระบวนการช่วยเหลือครูในทุกด้านที่จะทำให้ครูผู้สอนเป็นผู้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ งานวิจัยจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ได้ชี้ให้เห็นว่าครูผู้สอนที่ปรับปรุงการสอนอยู่เสมอ จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตำแหน่งของผู้นิเทศที่มีอยู่ในแต่ละสถานศึกษา อาจจะมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไปตามภาระและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (Schneider, 1982-1983 อ้างถึงใน สุทธนู ศรีไสย์, 2555: 10) ดังนั้นความสำคัญของการนิเทศการศึกษาจึงไม่ได้อยู่ที่ตำแหน่งของบุคคลเป็นสำคัญ แต่จะขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของบุคคลนั้น ๆ มากกว่าเรื่องอื่นใด

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 204-293) กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหนึ่งในหลาย ๆ กิจกรรมของการบริหารการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนรู้และความเจริญงอกงามของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้สอนปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วย การนิเทศการศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารงานของผู้บริหาร เนื่องจาก การนิเทศการศึกษาเป็นการช่วยเหลือทางวิชาการของผู้บริหารโดยเฉพาะการบริหารสถานศึกษา ซึ่งถือว่างานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยผ่านทางกระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่หลักอีกประการหนึ่งคือ หน้าที่ในการนิเทศการศึกษา เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่แนะนำปรับปรุงให้คณะผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมี

ประสิทธิภาพ หากคณะผู้สอนคนใดไม่ได้ปรับปรุงวิธีการสอนของตนเอง ผู้บริหารซึ่งมีพระเดชก็สามารถที่จะลงโทษผู้สอนได้ตามความเหมาะสม เพื่อมิให้บุคคลใดกระทำเป็นแบบอย่างต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 46) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการนิเทศการศึกษา ดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ไร้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนา ปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง
2. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทัวถึง และต่อเนื่อง เป็นระบบและกระบวนการ
3. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน ส่งเสริมการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทัวถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา และแนะนำให้ผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.10 ด้านการแนะแนว

Arthur J. Kones (1970 อ้างถึงใน นิรันดร์ จุลทรัพย์, 2554: 3) ให้ความหมายไว้ว่าการแนะแนว หมายถึง การที่บุคคลคนหนึ่งพยายามจะให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลหนึ่งเพื่อให้สามารถตัดสินใจเลือกสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ให้สามารถปรับตนเองให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้บุคคลได้พัฒนาตนเองในด้านความมีอิสระ และมีความสามารถรับผิดชอบต่อตนเองได้อย่างสมบูรณ์

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2554: 281-282) กล่าวถึงการแนะแนวไว้ว่า การบริหารจัดการแนะแนว หมายถึง การดำเนินการแนะแนวในสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คือ การจัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนตัดสินใจอย่างฉลาด ปรับตัวได้ดี และมีชีวิตที่ราบรื่นเป็นประโยชน์ต่อสังคม การบริหารจัดการแนะแนวในสถานศึกษา นอกจากจะต้องมีการจัดระบบอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จำเป็นจะต้องศึกษาหนักเกณฑ์เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการแนะแนว ดังนี้

- 1) ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและขอบข่ายของบริการแนะแนวอย่างดี โดยจะต้องเป็นผู้ดำเนินการดำเนินงานและพร้อมที่จะให้การสนับสนุน ทั้งในด้านงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สถานที่ กำลังบุคลากร และเวลาสำหรับกิจกรรมและรับผิดชอบที่จะช่วยพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2) ความมุ่งหมาย และนโยบายของงานแนะแนวจะต้องสอดคล้องกับนโยบายและปณิธานของสถานศึกษา

3) บุคลากรทุก ๆ ฝ่ายในสถานศึกษาจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนว และบทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่องานแนะแนว พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือตลอดเวลา ดังนั้น การริเริ่มโครงการแนะแนวจะต้องให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานด้วย

4) บริการแนะแนวจะต้องจัดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ทุกคนและทุกระดับชั้น

5) บริการแนะแนวจะต้องสามารถเชื่อมโยงและให้การสนับสนุนงานบริการด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น บริการด้านสุขอนามัย ด้านหอพักและงานทะเบียน เป็นต้น

6) การคัดเลือกบุคลากรที่จะมาร่วมรับผิดชอบงานแนะแนวจะต้องพิจารณาถึงคุณสมบัติด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน เช่น ด้านความรู้ คุณสมบัติพื้นฐานส่วนตัวและประสบการณ์ในการทำงาน เป็นต้น

7) มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่มาร่วมรับผิดชอบงานแนะแนวไว้ชัดเจน

8) แต่ละสถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างสายการบริหารงานแนะแนวของตัวเอง เพื่อให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา

9) มีการติดต่อประสานงานกับบุคลากร หน่วยงาน และสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

10) จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากร นักเรียนในสถานศึกษา ผู้ปกครองและบุคคลภายนอกได้รู้จัก เข้าใจ และทราบความเคลื่อนไหวของงานบริการแนะแนว

ราตรี นันทสุนทร (2555: 31) กล่าวถึงการแนะแนวไว้ว่า นักเรียนส่วนมากต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ การศึกษาต่อ และปัญหาส่วนตัวอยู่เสมอ การที่นักเรียนจะตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาเหล่านี้ได้อย่างถูกต้องจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาเหล่านั้นที่ถูกต้องด้วยตนเอง โรงเรียนจึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ โดยการแนะแนว การวัดทัศนคติ ความสนใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความถนัดต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ครูแนะแนวสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาของนักเรียนแต่ละคนได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 46-47) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการแนะแนว ดังนี้

1) กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน

3) สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4) ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

5) คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว

6) ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

7) ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน

8) ประสานงานด้านการแนะแนว ระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

9) เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สุพิน ใจแก้ว (2561: 227-228) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการแนะแนว ดังนี้

1) เป็นผู้นำในการริเริ่มงาน และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับงานแนะแนวของโรงเรียน

2) เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวและเป็นผู้ประสานงานเกี่ยวกับการแบ่งความรับผิดชอบของกรรมการแนะแนวแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้ร่วมงานมีความร่วมมือกัน

3) เป็นผู้ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น การจัดหางบประมาณ สถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ของการแนะแนว

4) เป็นผู้จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบริการแนะแนวแก่บุคลากรแนะแนว เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้น ทักษะ และความเชื่อมั่นในงานแนะแนว โดยการเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ และมีชื่อเสียงทางการแนะแนว

5) เป็นผู้ประชาสัมพันธ์โครงการบริการแนะแนวแก่กลุ่มประชาชนประเภทต่าง ๆ เพื่อสร้างเจตคติที่ดี และได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ

6) เป็นผู้กระตุ้นให้ผู้ได้บังคับบัญชาและบุคลากรแนะแนวทำงานกันอย่างแข็งขัน จริงจัง โดยการไต่ถาม รับฟังปัญหาด้วยความเอาใจใส่ ให้ความสะดวก ช่วยเสนอแนะ แก้ไขปัญหา และสนับสนุนให้ผู้ทำหน้าที่แนะแนวได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการแนะแนว เช่น ให้ไปอบรม สัมมนา หรือศึกษาต่อ

7) เป็นผู้จัดให้มีการประเมินผล และปรับปรุงบริการแนะแนวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน

8) เป็นผู้สรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติและบุคลิกภาพเหมาะสมเข้ารับตำแหน่งนักแนะแนวของโรงเรียน โดยมีอัตรากำลังที่เหมาะสมตามมาตรฐานสากล

9) เป็นผู้กำหนดตารางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมแนะแนว เช่น การจัดกิจกรรมโฮมรูม การสอนกิจกรรมแนะแนว การจัดเวลาสำหรับกิจกรรมพิเศษ เช่น การปฐมนิเทศ การปัจฉิมนิเทศ

สรุปได้ว่า การแนะแนว หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการศึกษา ลักษณะและขอบข่ายของบริการแนะแนวและให้การสนับสนุน ทั้งในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สถานที่ กำลังบุคลากร และเวลาสำหรับกิจกรรม กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว และเป็นผู้ประสานงานเกี่ยวกับการแบ่งความรับผิดชอบของกรรมการแนะแนวแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้ร่วมงานมีความร่วมมือกัน คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยา การแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดให้การบริการแนะแนวที่เชื่อมโยงและให้การสนับสนุนงานบริการด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการดูแล กำกับ นิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

5.11 ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 236-237) กล่าวถึงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาไว้ว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดทางการศึกษาว่า เมื่อมีการจัดการศึกษาขึ้น ณ ที่ใด ต้องนำไปสู่คุณภาพการศึกษา ข้อกำหนดดังกล่าวประกอบด้วย หลักสูตร ปัจจัยในการผลิตและวิธีการดำเนินการ ดังนั้นหากสถานศึกษาใดมีข้อกำหนดครบถ้วน สถานศึกษานั้นถือได้ว่ามีคุณภาพในการจัดการศึกษา หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องมือเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนที่ผู้เรียนจะได้รับบริการในแต่ละครั้งโดยเท่าเทียมกัน การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษา ต้องดำเนินการด้านการศึกษาให้มีระบบเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องตามเงื่อนไขที่กำหนด เพื่อนำไปสู่คุณภาพการศึกษา และยังคงพัฒนาหรือรักษาคุณภาพการศึกษาอีกด้วย ทั้งนี้สถานศึกษาต้องประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก โดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการประกาศกำหนด

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 47) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ดังนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน
- 2) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์ เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
- 3) จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)
- 4) ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษา ต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle)
- 5) ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง ด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
- 6) ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก
- 7) จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

ธีระวัฒน์ มอนโรสง (2561: 110-122) กล่าวถึงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม การประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้ บริการที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค และเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง ตลอดจนทำให้ ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้ การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ซึ่งกำหนดบทบาท ของผู้บริหารด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ดังนี้ ผู้บริหารมีบทบาท ในการอำนวยความสะดวกส่งสารงานต่าง ๆ ให้ดำเนินไปได้ด้วยดี โดยมีความสัมพันธ์ที่ตระหว่างกัน ให้คำปรึกษาช่วยให้บุคลากรเข้าใจง่าย ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรนั้นมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจ ให้สามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีความสุข โดยสามารถวินิจฉัย และกำหนดวิธีการแก้ปัญหา ก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินการเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะทางเลือก ประกอบการตัดสินใจ ผู้บริหารมีบทบาทในการกำกับดูแล และมีบทบาทในการติดตาม (Monitor Role) เพื่อรับรู้ข้อมูลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ดูแลติดตามการทำงานของบุคลากรเพื่อให้ทราบ ผลการปฏิบัติงานและให้ข้อมูลป้อนกลับ โดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดขอบข่ายและขอบเขต ของงานให้ชัดเจนตั้งแต่เป้าหมาย รายละเอียดของงาน มาตรฐานการปฏิบัติงาน อำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในอันที่จะบรรลุกฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ของงาน ผู้บริหารจึงต้อง มีภาวะผู้นำที่ดีมีวิสัยทัศน์ เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ ผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทหน้าที่ในการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อเป็นหลักประกันว่าการศึกษานั้นมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561: 67-68) กำหนดบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้เกิดการพัฒนา และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2) การจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

2.1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการ และถือเป็นการรับผิดชอบร่วมกัน

2.2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

2.3) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.5) ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

2.6) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี

2.7) พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3) สถานศึกษาแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การศึกษาและดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา มีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

5.12 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 193) กล่าวถึงแนวปฏิบัติของสถานศึกษาในการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ดังนี้

1) การศึกษา สำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน
2) จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น

3) การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงานและสถานบันอื่นที่จัดการศึกษา

ภารดี อนันต์นาวิ (2552: 271-272) กล่าวถึงการส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการไว้ว่า การให้บริการด้านวิชาการจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีนั้น จะต้องอาศัยหลักการ เทคนิค และวิธีการในการให้บริการทางวิชาการอย่างดี และเหมาะสมกับสภาพของชุมชน แต่ละชุมชน ทั้งยังต้องอาศัยบุคลิกภาพหรือคุณสมบัติส่วนตัวของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น จะต้องมีความพร้อมพิเศษในด้านวิชาการ เช่น มีครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา มีวัสดุ อุปกรณ์ที่เป็นสื่อการเรียนการสอน และวัสดุอื่น ๆ จึงน่าจะให้บริการด้านวิชาการแก่ชุมชนได้เป็นอย่างดี ผู้บริหาร

สถานศึกษาทุกคนพึงถือว่า การบริการชุมชนเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานศึกษาซึ่งมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ อยู่ไม่น้อย สถานศึกษาควรจะนำทรัพยากรที่มีอยู่ออกบริการ ชุมชน ทั้งนี้ เพื่อช่วยพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่อย่างเต็มความสามารถ

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 47) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ดังนี้

1) จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น

2) ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน

3) ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

4) พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

สรุปได้ว่า การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการศึกษา สำนวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน จัดกระบวนการ เรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยให้ ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและ วิทยาการต่าง ๆ ด้วยเทคนิคและวิธีการในการให้บริการทางวิชาการที่เหมาะสมกับสภาพของชุมชน

5.13 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 193) กล่าวถึง แนวปฏิบัติของสถานศึกษาใน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ดังนี้

1) ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณ ใกล้เคียง ภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา

2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายใน ประเทศและต่างประเทศ

3) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 47-48) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ดังนี้

1) ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

2) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับ องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนา ชุมชนและท้องถิ่น

3) ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในท้องถิ่น ๆ

4) จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (ราชกิจจานุเบกษา, 2562: 49) หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 12 บัญญัติไว้ว่า นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปได้ว่า การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการอื่น

5.14 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร

หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

การดี อนันต์นาวิ (2552: 286) กล่าวถึงแนวปฏิบัติของสถานศึกษาในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ดังนี้

- 1) สำรองและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 2) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 3) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 48) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ดังนี้

- 1) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษา
- 2) จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ

3) ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

4) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา กับ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

5) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

6) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (ราชกิจจานุเบกษา, 2562: 49) หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 29 บัญญัติไว้ว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงประสพการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน

สรุปได้ว่า การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการรับการสนับสนุนด้านวิชาการของ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ ต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษา ขึ้นพื้นฐาน ร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ ตามความเหมาะสมและจำเป็น ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

5.15 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 1) กล่าวถึงการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไว้ว่า สถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

1) แบ่งหน้าที่การดำเนินงานให้ชัดเจนในแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของสถานศึกษา

2) ฝ่ายธุรการ เป็นงานที่ช่วยให้สถานศึกษาเกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน และมีหน้าที่กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยมุ่งให้บริการแก่บุคลากรในสถานศึกษาเป็นหลัก

จรรยา แก้วเอียน (2555: 254-258) กล่าวถึงการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไว้ว่า คู่มือการปฏิบัติงานเป็นเอกสารทางวิชาการ เป็นเอกสารที่จำเป็นในการบริหารจัดการ เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดให้ผู้ปฏิบัติรู้ว่าต้องทำอะไรบ้างในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การบริหารสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลตามจุดหมายอย่างน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารจัดการ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนบริหารจัดการเพื่อช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้การวางแผนบริหารจัดการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ในการจัดทำคู่มือการบริหารงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาและครูต้องร่วมมือกันเพื่อให้เกิดคู่มือที่สามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง ลักษณะที่ดีของคู่มือการปฏิบัติงานได้แก่ กระชับ ชัดเจน เข้าใจได้ง่าย เป็นประโยชน์สำหรับการทำงานและฝึกอบรม เหมาะสมกับองค์กร และผู้ใช้งานแต่ละกลุ่ม มีความน่าสนใจ น่าติดตาม ความเป็นปัจจุบัน ไม่ล้าสมัย แสดงหน่วยงานที่จัดทำ วันที่บังคับใช้ และมีตัวอย่างประกอบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 48-49) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ดังนี้

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน
- 2) จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน
- 3) ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และแก้ไขปรับปรุง
- 4) นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ
- 5) ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

สรุปได้ว่า การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และมีการตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

5.16 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2553: 138) กล่าวถึงการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาไว้ว่า หนังสืออ่านประกอบในวิชาต่าง ๆ รวมทั้งตำราเรียนมีความจำเป็นต่อสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง การเลือกหาตำราเรียน โดยปกติจะกระทำโดยกรรมการที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่จะสอนนั้นโดยตรง สิ่งที่ผู้บริหารจะช่วยก็คือ สร้างเกณฑ์ทางวิชาการสำหรับเลือกขึ้นเป็นแนวทางในการพิจารณาเพื่อใช้ในสถานศึกษานั้น โดยผู้มีส่วนในการพิจารณาคัดเลือกตำราเรียนจะต้องให้ความสำคัญต่อ

คุณค่าทางวิชาการมากกว่าราคาส่วนลดของหนังสือนั้น ๆ มีหลักเกณฑ์ในการเลือกตำราเรียนหรือหนังสืออ่านประกอบ ดังนี้

1) หนังสือที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาเป็นส่วนรวม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาหรือกลุ่มสาระหรือไม่

2) ความแน่นอนถูกต้องของเนื้อหาในหนังสือ ในเรื่องนี้บางครั้งเป็นเรื่องยากที่จะพิจารณา ดังนั้นส่วนใหญ่พิจารณาจากผู้เขียนว่าเป็นผู้ทรงความรู้ในสาขาวิชานั้นเพียงไร และหนังสือที่พิมพ์นั้นพิมพ์ออกมานานแล้วหรือไม่

3) ลักษณะการอธิบายเนื้อหาวิชา สูงเกินไปสำหรับเด็กหรือไม่ การใช้คำศัพท์และถ้อยคำต่าง ๆ ชัดเจนเพียงไร มีตัวอย่างรูปหรือแผนผังประกอบหรือไม่

4) การนำเสนอเนื้อหาเหมาะสมและเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้หรือไม่ ทำให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาได้ง่ายเพียงไร

5) ผู้สอนจะใช้ประโยชน์จากหนังสือนั้นในการสอนได้เพียงไร เช่น มีแบบฝึกหัดเพียงพอ มีการสรุปให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ยากขึ้น เห็นเนื้อหาส่วนรวมดีขึ้น เป็นต้น

6) มีเครื่องช่วยในการค้นคว้าสำหรับนักเรียน เช่น อภิธานศัพท์ ย่อเรื่อง คำอธิบายเพิ่มเติมในที่ที่ควรอธิบาย การจัดย่อหน้า การจัดหัวเรื่อง การมีภาพประกอบ เป็นต้น

7) ลักษณะภายนอกหนังสือ เช่น คุณภาพการพิมพ์ คุณภาพกระดาษ การเย็บปก การเข้าเล่มปกหนังสือ ตลอดจนความน่าจับต้องของหนังสือด้วย เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 49) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ดังนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2) จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

3) ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (ราชกิจจานุเบกษา, 2562: 49) หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 64 บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม สถานศึกษาจึงต้องกำหนดนโยบายการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา โดยพิจารณาคัดเลือกหนังสือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้น ๆ

สรุปได้ว่า การคัดเลือกหนังสือ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ และการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

5.17 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 124-129) กล่าวถึงการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ว่า สื่อการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่นำความรู้ไปสู่ผู้เรียน อยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์และไม่ใช้สิ่งพิมพ์ ที่ผู้สอนสามารถส่งถึงผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การระดมสรรพความรู้ที่มีเหตุผลมาประยุกต์ให้เป็นระบบใหม่ และสามารถนำมาใช้ปฏิบัติในสถานการณ์ที่เป็นจริงในการแก้ปัญหาให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม ในด้านศึกษานับว่าเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและผู้เรียนสำคัญที่สุด ดังนั้นองค์ประกอบที่แสดงถึงปัจจัยที่เป็นหัวใจของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา คือวิสัยทัศน์ และแรงผลักดันอย่างเป็นทางการของผู้บริหารระดับสูง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อศึกษามีความสำคัญคือ 1) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษา 2) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 3) เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ มีแนวปฏิบัติของสถานศึกษา ดังนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ

2) ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน

3) จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ

4) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

5) การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การดี อนันต์นารี (2552: 283) กล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ

2) ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน

3) จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ

4) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

5) การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 49) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา
ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนี้

- 1) จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อ
การเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และ
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่ง
การเรียนรู้ของสถานศึกษา
- 3) พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและ
ชุมชน
- 4) พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและ
เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้อรรถประโยชน์เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อ
ที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
- 5) นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต
ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้
และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ
การเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้น
การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้อรรถประโยชน์เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น และนิเทศ
ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี
ทางการศึกษา

6. แนวทางการบริหารงานวิชาการ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 645) ให้ความหมาย
ไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 (2563: 92-94) เสนอแนะแนวทาง
ในบริหารงานวิชาการไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น เงิน ครุภัณฑ์
พัสดุ เอกสาร แก้ปัญหาใสด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน กระตุ้นและสนับสนุนให้ครูทำโครงการ
ต่าง ๆ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานอย่าง
ต่อเนื่อง หน้าที่ของครูนอกเหนือจากต้องจัดทำแผนการสอนทั้งปีและแผนการสอนรายคาบ ครูยังต้อง
มีบทบาทในเรื่องต่าง ๆ เช่น สอนโดยยึดตามหลักสูตรและสอนให้ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) ให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ
วิเคราะห์สถานการณ์ จำแนกแหว่งการให้เหตุผลที่ดีและเหมาะสม และเหตุผลที่ไม่ดีหรือไม่เหมาะสม
(Good and Poor Reasoning) สอนรูปแบบกระบวนการแก้ปัญหาตามแนวคิดของโพลยา (Polya)
ซึ่งประกอบด้วย ขั้นทำความเข้าใจปัญหา ขั้นวางแผนแก้ปัญหา ขั้นดำเนินการตามแผน และขั้น

ตรวจสอบผล เนื่องจากข้อสอบของสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติเน้นการคิดวิเคราะห์ เพราะสังคมต้องการเด็กไทยที่คิดวิเคราะห์ได้ นอกจากนี้ ครูควรสอนยุทธวิธีแก้ปัญหาแบบต่าง ๆ เช่น การค้นหาแบบรูป การสร้างตาราง การเรียนภาพหรือแผนภาพ การแจกแจงกรณีที่เป็นไปได้ทั้งหมด การคาดเดา และตรวจสอบ การทำงานแบบย้อนกลับ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการแก้ปัญหา การประยุกต์ใช้ยุทธวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและสะท้อนให้เห็นกระบวนการในการแก้ปัญหา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน โดยนำหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร ใบงานและสื่อต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน ที่สอดคล้องสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน ส่งเสริมให้มีการใช้ข้อสอบแบบเติมตอบในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งในรูปแบบข้อสอบเขียนตอบแบบจำกัดคำตอบ และข้อสอบเขียนตอบแบบไม่จำกัดคำตอบ โดยสัดส่วนของข้อสอบแบบเขียนตอบให้คำนึงถึงระดับชั้นของผู้เรียน และส่งเสริมให้ครูสร้างเครือข่ายและจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลทั้งในระดับสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

วัชรินทร์ ปะนามะเก และคณะ (2558: 52) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สถานศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่าแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้แก่ การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผู้บริหารและคณะครูมีการทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง และมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษาอยู่เสมอ มีการนิเทศภายในโดยผู้บริหารและคณะครูอย่างสม่ำเสมอ มีการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบโดยใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

อรนิตย์ สุวรรณไตรย์ และคณะ (2558: 103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า เงื่อนไขที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ มีการจัดระบบงานธุรการทางวิชาการให้เป็นหมวดหมู่ เป็นระบบระเบียบ เป็นขั้นตอน และทำงานให้เป็นปัจจุบัน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในงานส่งเสริมงานวิชาการ มีการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ งานกลุ่มประสบการณ์/สาระการเรียนรู้ มีการควบคุม ดูแล กำกับการใช้หลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง งานวัดผลและประเมินผล มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน มีการจัดงานประกันคุณภาพสถานศึกษา โดยกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาจากตัวชี้วัด และมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบโครงสร้างสถานศึกษา ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษา

วรรณกร เรือกิจ และสุพัฒนา หอมบุปผา (2559: 369) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหาร งานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 มีแนวทางดังนี้ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ควรศึกษาและวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตร นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุง จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โรงเรียนที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดี ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรวิเคราะห์ผลการจัดการเรียนการสอนกับหลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบอิงมาตรฐาน ด้านการนิเทศภายใน ควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการนิเทศภายในให้กับครู และพัฒนากระบวนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบเหมาะสมกับสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล ควรกำหนดนโยบายการวัดผล และประเมินผล พร้อมจัดทำเอกสาร หนังสือ ระเบียบการวัดผลและประเมินผล จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และสนับสนุนให้ครูนำวิธีการและเครื่องมือการวัดมาใช้อย่างหลากหลาย ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ควรจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี จัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียในการประกันคุณภาพการศึกษา

วิมล เดชะ (2559: 73-76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล พบว่า ข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาครูผู้สอนให้มีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเหมาะสมให้เพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอนและนักเรียน มีการประเมินผลตามสภาพจริง ตลอดจนควรจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศภายใน และกำหนดปฏิทินการดำเนินการนิเทศให้ชัดเจน

มูนา จารง (2560: 137-142) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 คือ ผู้บริหารควรมีการวางแผนงานด้านวิชาการ ควรพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นและควรมีการนิเทศการศึกษาเป็นระยะ ๆ

ปารีชาติ สุนทร (2560: 80-84) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารไม่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร ขาดความร่วมมือกันของครูในแต่ละรายวิชาในการบูรณาการ แนวทางการแก้ไขปัญหา เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน จัดให้ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสร้างความเข้าใจกับตัวหลักสูตรให้ไปในแนวทางเดียวกันเพื่อจะบรรลุเป้าหมายการบูรณาการ ผู้บริหารควรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและรับฟังความคิดเห็นของครู

อนุวัฒน์ ชัมมะปาละ และคณะ (2561: 67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 แนวทางการบริหารวิชาการ ประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการบริหาร งานวิชาการสูงสุด 3 ด้าน ตามลำดับ ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ต้นสังกัดควรจัดอบรมหลักสูตรที่มีแนวทางและการเข้าใจร่วมกัน สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ต้นสังกัดควรมีการอบรมครูในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ออกแบบแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อิงบริบทข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผู้สอนสามารถทำวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน ต้นสังกัดควรจัดการอบรมและพัฒนาการผลิตสื่อการเรียนการสอนสำหรับครู มีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนสำหรับครู และสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการ หมายถึง วิธีการปฏิบัติหรือแนวทางในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารงานวิชาการ ให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น เงิน วัสดุ อุปกรณ์ และต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

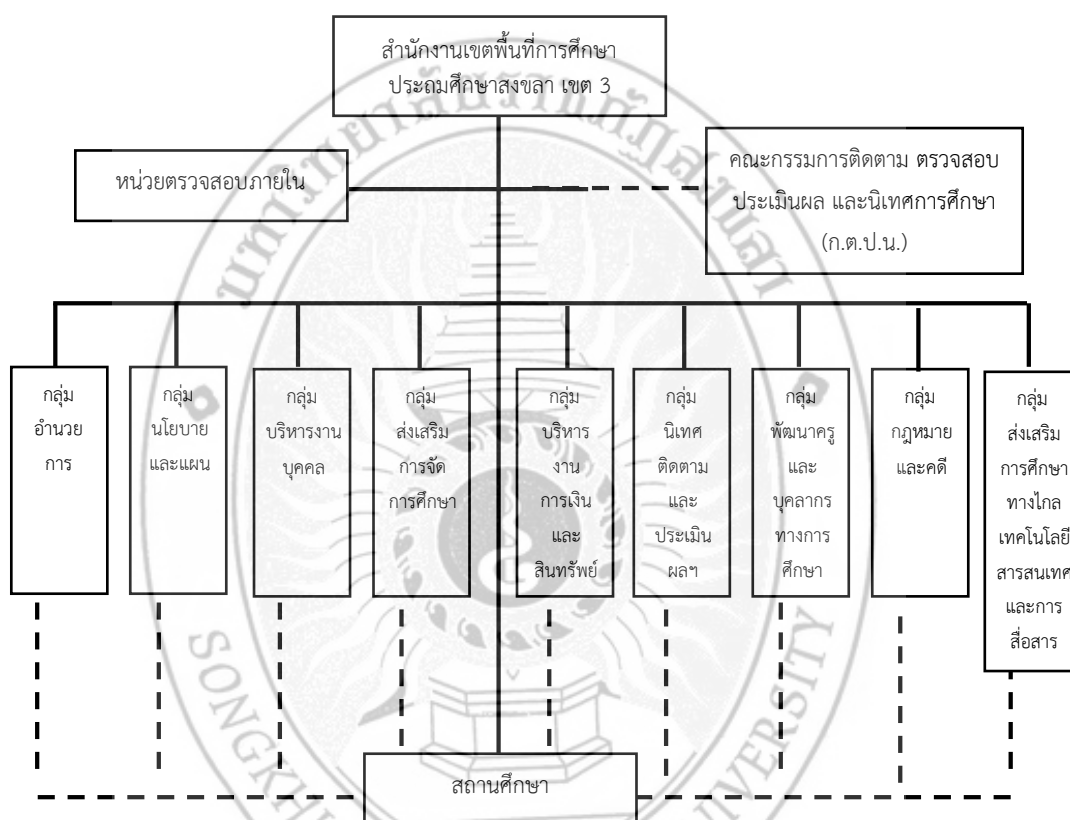
1. สภาพทั่วไป

ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ณ วันที่ 17 สิงหาคม 2553 เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาได้กำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 เปลี่ยนแปลงเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 รับผิดชอบบริหารจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาให้แก่ประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาทวี อำเภोजะนะ อำเภอกงหรา อำเภอบันนังสวย และอำเภอสะเตา มีโครงสร้างการบริหารงานแบ่งเป็น 9 กลุ่ม 1 หน่วย และสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2563: 1) ดังนี้

- 1.1 กลุ่มอำนวยการ
- 1.2 กลุ่มนโยบายและแผน
- 1.3 กลุ่มบริหารงานบุคคล
- 1.4 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- 1.5 กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- 1.6 กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์
- 1.7 หน่วยตรวจสอบภายใน

- 1.8 กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 1.9 กลุ่มกฎหมายและคดี
- 1.10 กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.11 สถานศึกษา

โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ภาพ 2 โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 (2562)

2. อำนาจหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ดังต่อไปนี้

2.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐาน แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

2.2 วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

2.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.4 กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา

2.5 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.6 ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.7 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.8 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

2.9 ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.10 ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

2.11 ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

2.12 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3. ข้อมูลพื้นฐาน

ตาราง 1 จำนวนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาที่เปิดสอน ปีการศึกษา 2563 (ข้อมูล ณ 17 กรกฎาคม 2563)

อำเภอ	ก่อนประถมฯ-ป.6	ก่อนประถมฯ-ม.3	ป.1-ป.6	ป.1-ม.3	รวม
จะนะ	41	8	1	-	50
นาทวี	25	5	-	-	30
เทพา	35	12	-	-	47
สะบ้าย้อย	24	7	-	-	31
สะเดา	31	4	-	-	35
รวม	156	36	1	-	193

ตาราง 2 จำนวนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563 (ข้อมูล ณ 17 กรกฎาคม 2563)

ขนาดสถานศึกษา	จะนะ	นาทวี	เทพา	สะบ้าย้อย	สะเดา	รวม
ขนาดเล็ก (1-120 คน)	26	9	21	5	12	73
ขนาดกลาง (121-600 คน)	23	20	25	24	21	113
ขนาดใหญ่ (601-1,500 คน)	1	0	1	2	2	6
ขนาดใหญ่พิเศษ (ตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป)	0	1	0	0	0	1
รวม	50	30	47	31	35	193

ตาราง 3 ผลการสอบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 เปรียบเทียบกับระดับประเทศ ระดับ สพฐ. และระดับจังหวัด

กลุ่มสาระ	ประเทศ	สพฐ.	ระดับจังหวัด	สพป. สงขลา 3
ด้านภาษาไทย	46.46	46.00	46.53	41.63
ด้านคณิตศาสตร์	44.94	45.63	44.13	39.54
รวมเฉลี่ย	45.70	45.82	45.32	40.58

ตาราง 4 แสดงผลการสอบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560-2562

กลุ่มสาระ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ NT ปีการศึกษา 2660-2562		
	2560	2561	2562
ความสามารถด้านภาษา	45.80	49.37	41.63
ความสามารถด้านคำนวณ	32.14	42.31	39.54
ความสามารถด้านเหตุผล	39.84	43.82	-
รวมเฉลี่ย	39.26	45.17	40.58

ตาราง 5 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 เปรียบเทียบกับระดับประเทศ ระดับ สพฐ. และระดับจังหวัด

กลุ่มสาระ	ประเทศ	สพฐ.	ระดับจังหวัด	สพป. สงขลา 3
ภาษาไทย	49.07	47.95	50.05	46.43
ภาษาอังกฤษ	34.42	30.86	35.58	30.24
คณิตศาสตร์	32.90	31.60	34.10	29.10
วิทยาศาสตร์	35.55	34.30	36.47	32.79
คะแนนเฉลี่ย 4 กลุ่มสาระ	37.99	36.18	39.05	34.64

ตาราง 6 แสดงผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560-2562

กลุ่มสาระ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		
	O-NET ปีการศึกษา 2560	O-NET ปีการศึกษา 2561	O-NET ปีการศึกษา 2562
ภาษาไทย	43.44	52.08	46.43
อังกฤษ	31.48	34.10	30.24
คณิตศาสตร์	32.89	31.34	29.10
วิทยาศาสตร์	36.81	37.49	32.79
คะแนนเฉลี่ย 4 กลุ่มสาระ	36.16	38.75	34.64

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

สุริยันต์ คณะวัน (2551: 68-70) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีสภาพการบริหารงานในแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อันหลากหลายและการนำไปใช้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ครูวิชาการมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 6 ด้าน พบว่าทุกด้านมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีสภาพการบริหารงานในแต่ละด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวัดผลประเมินผล

และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการนิเทศภายใน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารและครูวิชาการที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารและครูวิชาการที่อยู่ในโรงเรียนขนาดอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูวิชาการที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานแตกต่างกันเพียง 2 ด้าน คือ ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ส่วนด้านอื่น ๆ ผู้บริหารและครูวิชาการที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน การวิจัยครั้งนี้ พบว่า มีปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามลำดับความถี่สูงสุด 2 ด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ปัญหาคือครูผู้สอนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ควรจัดอบรมสัมมนาเทคนิคการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการนิเทศภายใน ปัญหาคือครูผู้สอนมีการผลิตสื่อการสอนน้อยและไม่ใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดหาหรือผลิตสื่อการสอนมากขึ้นและมีการนิเทศการใช้สื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง

ทิพยาภรณ์ เตียวเจริญ (2555: 84-88) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ที่จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและประเภทของสถานศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อัมพร อินผอง (2555: 66-67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การพัฒนาระบบการเรียนรู้มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีการดำเนินการน้อยกว่าด้านอื่น คือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แต่ก็อยู่ในระดับมาก ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาการบริหารงานวิชาการสูงที่สุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมา คือ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีปัญหาในการดำเนินการน้อยกว่าด้านอื่น ๆ 3 เรื่อง ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบการเรียนรู้ และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดตั้งการศึกษา

เรวดี ซ้อนเพชร (2556: 167-184) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานวิชาการโรงเรียน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 มีความสัมพันธ์การในระดับมาก

ฉัตรสุดา อมรชาติ และจรรณี เก้าเอี้ยน (2558: 1) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุคริพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุคริพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสุคริพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ฐาปนันท์ กันยา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ (2558: 101) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน โดยด้านการส่งเสริมพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน โดยด้านคุณภาพผู้เรียนด้านเป็น คนมีความสุข มีระดับของการปฏิบัติมากที่สุดอยู่ในระดับมาก และความสัมพัทธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจักษ์ศิลปาคม เขต 3 มีความสัมพันธ์กัน โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากสุดในระดับสูง คือ ด้านการสร้างเครือข่ายพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนกับด้านคุณภาพผู้เรียนด้านปัญญา

รัตติยา ทองสินธุ์ (2558: 91) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับดี ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน และผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมแตกต่างกัน พบความแตกต่างของผู้บริหารที่มีตำแหน่งวิทยฐานะต่างกัน โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ปัญหาการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ คือ ปัญหางบประมาณด้านการจัดซื้อสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ไม่เพียงพอ ปัญหาครูมีภาระงานอื่นมากเกินไปนอกเหนือจากงานสอน

วิชรินทร์ ปะนามะเก และคณะ (2558: 52) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า แนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจักษ์ศิลปาคม เขต 2 ได้แก่ การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร การศึกษาดูงาน

สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การดำเนินการวัดและประเมินผล ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผู้บริหารและคณะครูมีการทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง และมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาสื่อนวัตกรรมทางการศึกษาอยู่เสมอ มีการนิเทศภายในโดยผู้บริหารและคณะครูอย่างสม่ำเสมอ มีการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบโดยใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

อทิทยา วงศ์ศา และชุตินา มุสิกานนท์ (2558: 35) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่คะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่คะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่คะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน คือ อยู่ในระดับมาก และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อยู่ในระดับมาก

อรนิตย์ สุวรรณไตรย์ และคณะ (2558: 103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการ เมื่อจำแนกตามตำแหน่งที่ต่างกันมีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการขาดงบประมาณสนับสนุนในการบริหารงานวิชาการ การวางแผนวิชาการ แต่การปฏิบัติยังไม่ได้ตามแผน ครูมีภาระงานมาก ชั่วโมงสอนมาก และสอนไม่ตรงตามวิชาเอก ครูไม่สามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอและทั่วถึง เงื่อนไขที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ มีการจัดระบบงานธุรการทางวิชาการ ให้เป็นหมวดหมู่ เป็นระบบระเบียบ เป็นขั้นตอน และทำงานให้เป็นปัจจุบัน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในงานส่งเสริมงานวิชาการ มีการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ งานกลุ่มประสบการณ์/สาระการเรียนรู้ มีการควบคุม ดูแล กำกับการใช้หลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง งานวัดผลและประเมินผล มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน มีการจัดงานประกันคุณภาพสถานศึกษา โดยกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา จากตัวชี้วัด และมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบโครงสร้างสถานศึกษาให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษา

จิราภรณ์ บุตรด้วง (2559: 12) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ และด้านชุมชน ทุกด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คุณภาพด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยภาพรวม มีคุณภาพในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศ ติดตามผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร และด้านการวิจัยการเรียนรู้ มีคุณภาพ การบริหารอยู่ในระดับมาก ปัจจัยการบริหาร งานวิชาการทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการบริหาร งานวิชาการของสถานศึกษาทุกด้าน

ปรีศนา สีเงิน (2559: 64-67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า สภาพการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยรวมแตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐาน การศึกษาแตกต่างกัน การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วรรณกร เรือกิจ และสุพัฒนา หอมบุปผา (2559: 369) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทาง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีปัญหามาก ที่สุด คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 มีแนวทางดังนี้ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ควรศึกษาและวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตร นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุง จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้โรงเรียนที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดีด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรวิเคราะห์ผลการจัดการเรียนการสอนกับหลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศ จัดทำแผนการจัด การเรียนรู้แบบอิงมาตรฐาน ด้านการนิเทศภายใน ควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ให้กับครู และพัฒนากระบวนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบเหมาะสมกับสถานศึกษา ด้านการวัด และประเมินผล ควรกำหนดนโยบายการวัดผลและประเมินผล พร้อมจัดทำเอกสาร หนังสือนโยบาย การวัดผลและประเมินผล จัดประชุมเชิงปฏิบัติการและสนับสนุนให้ครูนำวิธีการและเครื่องมือการวัด มาใช้อย่างหลากหลาย ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ควรจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี จัดประชุมผู้มีส่วนได้เสียในการประกันคุณภาพการศึกษา

วิมล เดชะ (2559: 73-76) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดี ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล โดยภาพรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการนิเทศ

การศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้ตามลำดับ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครที่มีวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนดีประจำตำบล โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน สำหรับด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาครูผู้สอนให้มีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเหมาะสมให้เพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอนและนักเรียน มีการประเมินผลตามสภาพจริง ตลอดจนควรจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศภายในและกำหนดปฏิทินการดำเนินการนิเทศให้ชัดเจน

อังคิรา สุวรรณเสน และคณะ (2559: 139) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน พบว่าครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

อุษา แซ่เตียว (2559: 122-130) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานลดอันดับจากมากไปน้อย คือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเป็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

มูนา จารง (2560: 137-142) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ พบว่า ด้านการวัดผล ประเมิน และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ และด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบ ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 คือ ผู้บริหารควรมีการวางแผนงานด้านวิชาการ ควรพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นและควรมีการนิเทศการศึกษาเป็นระยะ ๆ

ปาริชาติ สุนทร (2560: 80-84) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ทั้ง 7 ด้าน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา และรองลงมา คือ ด้านการนิเทศภายใน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ที่ตั้ง และผลการทดสอบระดับชาติ พบว่ามีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารไม่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร ขาดความร่วมมือกันของครูในแต่ละรายวิชา ในการบูรณาการ แนวทางการแก้ไขปัญหา เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน จัดให้ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสร้างความเข้าใจกับตัวหลักสูตรให้ไปในแนวทางเดียวกันเพื่อจะบรรลุเป้าหมายการบูรณาการ ผู้บริหารควรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและรับฟังความคิดเห็นของครู

เสาวลักษณ์ พรหมณะ และคณะ (2560: 187) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานวิชาการ และขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน

พรนภา เอกนิพนธ์ และชุตินา มุสิกานนท์ (2561: 1490) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า สภาพที่เป็นจริงการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน สำหรับสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำหรับด้านที่ควรพัฒนา คือ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ รูปแบบการบริหารงานวิชาการ ที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบแนวทางหลัก 25 องค์ประกอบแนวทางรอง และ 152 แนวทาง ได้แก่ องค์ประกอบแนวทางด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบแนวทางด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ องค์ประกอบแนวทางด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ องค์ประกอบแนวทางด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และองค์ประกอบแนวทางพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

อนุวัฒน์ อัมมะปาละ และคณะ (2561: 67-68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อนำมาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประกันคุณภาพ ด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษา และด้านกรณีศึกษาใน ตามลำดับ แนวทางการบริหารวิชาการประเด็นที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการสูงสุด 3 ด้านตามลำดับ ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ต้นสังกัดควรจัดอบรมหลักสูตรที่มีแนวทางและการเข้าใจร่วมกัน สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ต้นสังกัดควรมีการอบรมครูในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ วางแผนแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผู้สอนสามารถทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน ต้นสังกัดควรจัดการอบรมและพัฒนาการผลิตสื่อการเรียนการสอนสำหรับครู มีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการ ในการจัดทำสื่อการสอนสำหรับครู และสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Chester (1965: 286-288) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศของสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีสมรรถภาพสูง เนื่องจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้เพิ่มขึ้น ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติม นิเทศการสอน และจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

William (1971: 3909-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานของผู้อำนวยการสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐอินเดียน่า พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษามักมอบหมายความรับผิดชอบงานประเมินผลในหัวหน้าสายวิชาการ การใช้เวลาปรับปรุงการเรียนการสอน การเยี่ยมห้องเรียนและการประเมินผลมีข้อจำกัดและน้อย ผู้อำนวยการสถานศึกษาใช้วิธีการแนะนำครูมากกว่าใช้วิธีการจัดอบรมครูและนักเรียน ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการประเมินผลและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การทำหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานศึกษาในการประเมินครู สังเกตการณ์สอน การใช้แบบทดสอบ และประชุมปรึกษาหารือกัน ได้รับการยอมรับระดับมาก

Mooradian (1986: 3238-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในเขตพื้นที่ที่ขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่า บุคลากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นควรมีลักษณะ คือ มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป เป็นบุคคลระดับผู้บริหาร หรือผู้จัดการองค์กร และบุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับหลักสูตร ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรนั้นต้องประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา มีการจัดหลักสูตรครอบคลุมทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ปกครองและท้องถิ่น

Mattox (1987: 6061-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา พบว่า ความต้องการที่อยู่ในระดับมาก คือ ความต้องการจะมีความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศและการประเมินผล และต้องการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร

Spirito (1990: 3986) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้บริหารทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนียที่มีผลต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนได้ผลที่น่าสนใจ คือ การพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียน

Watamura (2000) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน พบว่า มีการอภิปรายสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยยืนยันว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีการวิจัยด้านสติปัญญาของผู้เรียน และสรุปว่าผู้เรียนสามารถเพิ่มพูนความคิดในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองมากขึ้น เมื่อใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนที่ถูกสอนโดยครูเป็นผู้ชี้แนะจะได้ความรู้ที่แยกเป็นส่วน ๆ ผู้เรียนไม่สามารถบูรณาการเป็นองค์ความรู้และรักษาความรู้นั้นได้จากการศึกษาเปรียบเทียบชั้นเรียนที่สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกับชั้นเรียนที่สอนโดยครูเป็นผู้ชี้แนะ พบว่า ผู้เรียนมีการเรียนรู้

ที่แตกต่างกัน ชั้นเรียนที่เรียนโดยการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ที่กว้างกว่า และสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

Jack (2008: 103-109) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่จะนำไปสู่แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศทางด้านวิชาการ ได้แก่ การมีโครงสร้างการบริหารไม่ซับซ้อน การได้รับการสนับสนุนด้านการเงินและทรัพยากร มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน การส่งเสริมด้านการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การให้บริการทางวิชาการอย่างมืออาชีพ และการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในองค์กร

Grossman (2009) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาให้มีแนวทางดำเนินการที่ดี พบว่า ต้องดำเนินการโดยการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ นโยบายของรัฐต้องเน้นอน การปรับปรุงวิธีการสอนของครูโดยนำวิธีการที่ดีที่สุดมาใช้จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรในการพัฒนาครู จะทำให้การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

Adegbemile (2011: 17-18) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสามารถของผู้บริหารที่จำเป็นสำหรับการบริหารโรงเรียนในประเทศไนจีเรียให้มีประสิทธิภาพ พบว่า ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนการสอน ทักษะด้านการจัดการบุคลากร และทักษะด้านการจัดการงบประมาณ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทั้ง 3 ด้าน มีความจำเป็นสำหรับผู้บริหารในการใช้พัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยในทักษะด้านการเรียนการสอนนั้น ประกอบด้วย การทำงานร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหารในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เพื่อจะได้มีจุดประสงค์ในการทำงานร่วมกัน มีวิสัยทัศน์ในการสร้างแผนการสอน มีกิจกรรมสำหรับการเรียนการสอน มีการประเมินแผนการสอน และประเมินครูเพื่อนำไปพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องให้ความสำคัญเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ถึงแม้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ก็ยังพบว่าสถานศึกษายังประสบปัญหาอีกหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ ติดตาม การวัดผลและประเมินผลผู้เรียน การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้ การจัดการศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามที่ผู้วิจัยสนใจ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างครู

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 193 โรงเรียน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,809 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2563: 8)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-110 อ้างถึงใน พิสนุ พองศรี, 2549: 108-111) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 341 คน แล้วจึงใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ด้วยวิธีการคำนวณตามสัดส่วนของประชากรตามกลุ่มขนาดสถานศึกษา และสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

ตาราง 7 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครู

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา (โรงเรียน)		จำนวนครู (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สถานศึกษาขนาดเล็ก	73	50	603	73
สถานศึกษาขนาดกลาง	113	77	1,820	221
สถานศึกษาขนาดใหญ่	6	4	310	38
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	1	1	76	9
รวม	193	132	2,809	341

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการ

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 193 โรงเรียน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 386 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2563: 8)

2.2 ผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 15 คน และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 15 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 30 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้

2.2.1 สถานศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของสถานศึกษาสูงกว่าระดับประเทศในปีการศึกษา 2562

2.2.2 สถานศึกษาที่ผ่านการรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

ตาราง 8 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการ

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา (โรงเรียน)		จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารวิชาการ (คน)	
	ประชากร	ผู้ให้ข้อมูล	ประชากร	ผู้ให้ข้อมูล
สถานศึกษาขนาดเล็ก	73	6	146	12
สถานศึกษาขนาดกลาง	113	7	226	14
สถานศึกษาขนาดใหญ่	6	1	12	2
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	1	1	2	2
รวม	193	15	386	30

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีแบบแผนการวิจัย ดังนี้

ตาราง 9 แบบแผนการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ	สถิติ/วิเคราะห์
1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 341 คน	แบบสอบถามความ คิดเห็นมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale)	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)

ตาราง 9 (ต่อ)

วัตถุประสงค์การวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ	สถิติ/วิเคราะห์
2. เพื่อศึกษาแนวทาง การบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาเพื่อ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของ สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 3	ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหาร วิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 โดยเป็นผู้บริหาร สถานศึกษาจำนวน 15 คน และหัวหน้างาน บริหารวิชาการ จำนวน 15 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 30 คน โดยวิธีการเลือก แบบเจาะจง	แบบสอบถาม ปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire)	วิเคราะห์เนื้อหา และสรุปเป็น ความเรียง (Content Analysis)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา เป็นลักษณะกำหนดให้เลือก (Forced choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้และกำหนดมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) ให้ค่าน้ำหนักโดยถือเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายของระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ของผู้ที่ตอบแบบสอบถามในการประเมินผล โดยการใช้แบบอันตรภาคชั้น แบ่งผลคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง ระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ฉบับที่ 2 แบ่งคำถามออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา เป็นลักษณะกำหนดให้เลือก (Forced choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างของข้อคำถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) และแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire)

3. ร่างแบบสอบถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check Lists Questionnaires)

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อปรึกษาและพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยจำแนกเป็น ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 1 ท่าน และด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมทางภาษาของข้อคำถาม ซึ่งใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย และข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2549: 117) ของแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด เลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลชุดที่ 1 จำนวน 112 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 จำนวน 104 ข้อ และมีค่า IOC เท่ากับ

0.67 จำนวน 8 ข้อ และแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลชุดที่ 2 จำนวน 17 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยอีกครั้ง

7. นำแบบสอบถามส่งสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อรับรองการวิจัยในมนุษย์

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการรับรองจากสถาบันวิจัยในมนุษย์แล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ซึ่งมีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

8. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้รับคืนภายหลังการนำไปทดลองใช้ (Try-out) แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.990

9. เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อปรับปรุงแก้ไขขั้นสุดท้าย แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อขอความร่วมมือในการออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบข้อมูลแล้วส่งกลับให้ผู้วิจัย ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนโดยผู้วิจัยนำส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่ส่งไปมาตรวจสอบความถูกต้อง โดยผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนชุดที่ 1 จำนวน 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และชุดที่ 2 จำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป มีรายละเอียดตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 วิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

1.3 แบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปเป็นความเรียง (Content Analysis)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน

2.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

2.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.1.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

2.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถาม ใช้ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence)

2.2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-Coefficient) (Cronbach อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี, 2554: 143)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 ชุด ได้รับแบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 341 ชุด และเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ได้รับแบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 30 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้สื่อความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้สื่อความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
f	แทน	ความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยซึ่ง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 341 คน สามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์คืนมาได้ 341 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับ เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา ดังรายละเอียดในตาราง 10

ตาราง 10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลสถานภาพทั่วไป

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	68	19.94
หญิง	273	80.06
รวม	341	100.00
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	107	31.38
10-20 ปี	100	29.32
มากกว่า 20 ปี	134	39.30
รวม	341	100.00
ขนาดของสถานศึกษา		
สถานศึกษาขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน)	73	21.41
สถานศึกษาขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน)	221	64.81
สถานศึกษาขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601-1,500 คน)	38	11.14
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป)	9	2.64
รวม	341	100.00

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็น ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอน จำนวน 341 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80.06 ประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.30 และส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 64.81

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามของครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 341 คน จากแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามตาราง 11-28 ดังนี้

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวม (n = 341)

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	4.18	0.66	มาก
2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	4.31	0.62	มาก
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.38	0.57	มาก
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.31	0.60	มาก
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.33	0.54	มาก
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.33	0.56	มาก
7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.17	0.61	มาก
8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	4.27	0.60	มาก
9. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.29	0.58	มาก
10. ด้านการแนะแนว	4.28	0.57	มาก
11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.31	0.58	มาก
12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.23	0.59	มาก
13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	4.28	0.61	มาก
14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.28	0.58	มาก
15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.31	0.58	มาก
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	4.32	0.63	มาก
17. ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.33	0.60	มาก
รวม	4.30	0.53	มาก

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผลการพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.57) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.54) และด้านการวัดผล ประเมินผลและ

ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.56) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.61)

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้	4.18	0.71	มาก
2. ผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ	4.23	0.70	มาก
3. ผู้บริหารมีส่วนร่วมศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	4.20	0.73	มาก
4. ผู้บริหารมีส่วนร่วมจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม	4.11	0.75	มาก
รวม	4.18	0.66	มาก

จากตาราง 12 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวม ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.73) และผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.71) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.75)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ผู้บริหารเป็นผู้นำในการออกแบบจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานวิชาการมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ	4.28	0.70	มาก
6. ผู้บริหารมีส่วนร่วมวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล และกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ	4.31	0.67	มาก
7. บริหารเป็นผู้ประเมินตรวจสอบทบทวนแผนงานวิชาการว่ากำหนดแนวปฏิบัติได้เหมาะสม สอดคล้องทิศทางเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข	4.28	0.68	มาก
8. ผู้บริหารอนุมัติแผนงานด้านวิชาการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.38	0.72	มาก
รวม	4.31	0.62	มาก

จากตาราง 13 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวม ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารอนุมัติแผนงานด้านวิชาการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.72) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล และกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.67) และผู้บริหารเป็นผู้ประเมินตรวจสอบทบทวนแผนงานวิชาการว่ากำหนดแนวปฏิบัติได้เหมาะสม สอดคล้องทิศทางเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.68) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารเป็นผู้นำในการออกแบบจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานวิชาการมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.70)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.36	0.67	มาก
10. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูป การเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.48	0.63	มาก
11. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัด เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ ความรู้	4.37	0.66	มาก
12. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.44	0.67	มาก
13. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	4.30	0.72	มาก
14. ผู้บริหารส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.28	0.74	มาก
15. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	4.38	0.69	มาก
16. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน	4.43	0.66	มาก
17. ผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูใน กลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกัน แบบกัลยาณมิตร	4.34	0.72	มาก
รวม	4.38	0.57	มาก

จากตาราง 14 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.63) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.67)

และผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.66) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.74)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
18. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.30	0.71	มาก
19. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีวิชาต่าง ๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ	4.42	0.67	มาก
20. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน	4.25	0.68	มาก
21. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดทำหลักสูตร ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	4.26	0.70	มาก
22. ผู้บริหารอำนวยความสะดวกในเรื่องเวลา และอุปกรณ์ที่ใช้ในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร	4.30	0.73	มาก
23. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.31	0.72	มาก
24. ผู้บริหารส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหารส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	4.36	0.72	มาก
รวม	4.31	0.60	มาก

จากตาราง 15 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีวิชาต่าง ๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.36, S.D. = 0.72$) และผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.72$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.68$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
25. ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้และวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในบรรยากาศที่ยืดหยุ่น	4.33	0.65	มาก
26. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.31	0.68	มาก
27. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์	4.35	0.67	มาก
28. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมฝึกการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.31	0.66	มาก
29. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	4.36	0.62	มาก
30. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน	4.30	0.60	มาก
31. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกและสร้างผลงานจากการเรียนรู้ตามถนัดและความสนใจของตนเอง	4.25	0.63	มาก
32. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา	4.44	0.63	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
33. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้	4.42	0.68	มาก
34. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการเรียนรู้	4.28	0.68	มาก
35. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ ทุกเวลาทุกสถานที่	4.36	0.66	มาก
36. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบ หรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า เพื่อเป็นผู้นำการจัดการกระบวนการเรียนรู้	4.36	0.64	มาก
37. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนรู้และ พัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและ ตรงสภาพจริง	4.35	0.65	มาก
38. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมประเมินและสะท้อน ผลการเรียนของตนเองและเพื่อน	4.25	0.68	มาก
รวม	4.33	0.54	มาก

จากตาราง 16 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.63) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.68) และ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการ ใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.62) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมประเมินและสะท้อนผลการเรียนของตนเองและเพื่อน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.68)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
39. ผู้บริหารกำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในเรื่องประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผล ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ จำนวนครั้งที่สอบ การเก็บคะแนนสอบแต่ละครั้ง มาตรฐานในการสอบวัดผล	4.29	0.66	มาก
40. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ	4.26	0.66	มาก
41. ผู้บริหารส่งเสริมครูอาจารย์ให้ความรู้ทางการวัดและประเมินผล โดยการจัดการฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการ ในด้านเทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลข้อสอบ	4.18	0.71	มาก
42. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	4.25	0.70	มาก
43. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น	4.40	0.67	มาก
44. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	4.36	0.70	มาก
45. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนมีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล	4.35	0.64	มาก
46. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมิน การเรียน ด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.46	0.63	มาก
47. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน	4.38	0.67	มาก
รวม	4.33	0.56	มาก

จากตาราง 17 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมิน การเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.63) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.67) และผู้บริหารส่งเสริมการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.67) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมครูอาจารย์ให้ความรู้ทางการวัดและประเมินผล โดยการจัดการฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการ ในด้านเทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผล ข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลข้อสอบ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.71)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
48. ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา	4.28	0.70	มาก
49. ผู้บริหารพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้	4.18	0.67	มาก
50. ผู้บริหารพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย	4.12	0.68	มาก
51. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.14	0.71	มาก
52. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.16	0.70	มาก
รวม	4.17	0.61	มาก

จากตาราง 18 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ

เรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ ผู้บริหารพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.67) และผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.70) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.68)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
53. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.33	0.67	มาก
54. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ได้แก่ ห้องสมุด ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ	4.27	0.69	มาก
55. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.26	0.68	มาก
56. ผู้บริหารวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล	4.29	0.68	มาก
57. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.30	0.68	มาก
58. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน และปรับปรุงแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.26	0.70	มาก
59. ผู้บริหารแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและครู	4.17	0.70	มาก
รวม	4.27	0.60	มาก

จากตาราง 19 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อ

การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.68) และผู้บริหารวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.68) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและครู ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.70)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
60. ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล	4.28	0.64	มาก
61. ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศเพื่อการพัฒนา ปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ	4.30	0.63	มาก
62. ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ	4.30	0.65	มาก
63. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา และแนะนำให้ผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.30	0.67	มาก
64. ผู้บริหารเชื่อมโยงระบบนิเทศภายในสถานศึกษากับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.30	0.67	มาก
รวม	4.29	0.58	มาก

จากตาราง 20 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับ คือผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา และแนะนำให้ผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.67) ผู้บริหารเชื่อมโยงระบบนิเทศภายในสถานศึกษากับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.67) และผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศเพื่อการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.63) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.64)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการแนะแนว โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
65. ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและขอบข่าย ของบริการแนะแนวอย่างดี	4.32	0.66	มาก
66. ผู้บริหารให้การสนับสนุน ทั้งในด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ สถานที่ กำลังบุคลากร และเวลาสำหรับ กิจกรรม	4.34	0.69	มาก
67. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัด การศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ	4.29	0.71	มาก
68. ผู้บริหารสนับสนุนให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึง การมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.38	0.64	มาก
69. ผู้บริหารจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.37	0.66	มาก
70. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว และเป็น ผู้ประสานงานเกี่ยวกับการแบ่งความรับผิดชอบของ กรรมการแนะแนวแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้ร่วมงาน มีความร่วมมือกัน	4.18	0.69	มาก
71. ผู้บริหารคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและ บุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว	4.24	0.66	มาก
72. ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติม ในเรื่องจิตวิทยา การแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และ เชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวันผู้บริหารส่งเสริมและ พัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยา การแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถ บูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรง ชีวิตประจำวัน	4.18	0.67	มาก
73. ผู้บริหารสนับสนุนการบริการแนะแนวที่สามารถ เชื่อมโยงและให้การสนับสนุนงานบริการด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.23	0.67	มาก

ตาราง 21 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
74. ผู้บริหารดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุน การดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างเป็นระบบ	4.26	0.64	มาก
รวม	4.28	0.57	มาก

จากตาราง 21 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการแนะแนว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.66) และผู้บริหารให้การสนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สถานที่ กำลังบุคลากร และเวลาสำหรับกิจกรรม ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.69) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว และเป็นผู้ประสานงานเกี่ยวกับการแบ่งความรับผิดชอบของกรรมการแนะแนวแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้ร่วมงานมีความร่วมมือกัน ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.69)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
75. ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของ สถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน	4.25	0.67	มาก
76. ผู้บริหารจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัด โครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานผู้บริหาร จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้าง การบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน	4.27	0.68	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
77. ผู้บริหารสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบ สารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์ เรียกใช้งาน สะดวก รวดเร็ว ปรับให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	4.29	0.67	มาก
78. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้น คุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)	4.38	0.68	มาก
79. ผู้บริหารดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาใน การดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษา	4.35	0.66	มาก
80. ผู้บริหารส่งเสริมระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้น การมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle)	4.25	0.71	มาก
81. ผู้บริหารตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุน ให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	4.28	0.67	มาก
82. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับ การประเมินคุณภาพภายนอก	4.31	0.67	มาก
83. ผู้บริหารมีส่วนร่วมจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความ เห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.33	0.69	มาก
84. ผู้บริหารเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัดและ เผยแพร่ต่อสาธารณชน	4.40	0.69	มาก
รวม	4.31	0.59	มาก

จากตาราง 22 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์) ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.68) และผู้บริหารดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.66) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมระบบ

การทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle)
($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.71)

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการโดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
85. ผู้บริหารการศึกษา สํารวจความต้องการ สนับสนุน งานวิชาการแก่ชุมชน	4.23	0.68	มาก
86. ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น	4.25	0.70	มาก
87. ผู้บริหารส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัด กระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน	4.21	0.71	มาก
88. ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ	4.23	0.65	มาก
89. ผู้บริหารสนับสนุนเทคนิคและวิธีการในการให้บริการ ทางวิชาการที่เหมาะสมกับสภาพของชุมชน	4.25	0.62	มาก
รวม	4.23	0.59	มาก

จากตาราง 23 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับคือ ผู้บริหารสนับสนุนเทคนิคและวิธีการในการให้บริการทางวิชาการที่เหมาะสมกับสภาพของชุมชน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.70) และผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.65) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.71)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นโดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
90. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อ เสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน	4.27	0.67	มาก
91. ผู้บริหารเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการ ของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	4.30	0.67	มาก
92. ผู้บริหารให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยง หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการอื่น	4.28	0.66	มาก
รวม	4.28	0.61	มาก

จากตาราง 24 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับ คือ ผู้บริหารเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ ผู้บริหารให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการอื่น ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.66) และผู้บริหารมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.67)

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาโดยภาพรวมและรายชื่อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
93. ผู้บริหารสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการรับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.28	0.68	มาก
94. ผู้บริหารส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.31	0.66	มาก
95. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ	4.27	0.65	มาก
96. ผู้บริหารมีส่วนร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในการจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน	4.28	0.66	มาก
97. ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น	4.27	0.65	มาก
98. ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น	4.30	0.65	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
99. ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพ และปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ	4.28	0.63	มาก
รวม	4.28	0.53	มาก

จากตาราง 25 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวม ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.65) และผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.63) ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มี 2 ชื่อ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.65) ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.65)

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
100. ผู้บริหารศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.31	0.66	มาก
101. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน	4.32	0.62	มาก
102. ผู้บริหารตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง	4.30	0.66	มาก
103. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ	4.32	0.62	มาก
104. ผู้บริหารตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป	4.31	0.66	มาก
รวม	4.31	0.58	มาก

จากตาราง 26 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.62) และผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ ผู้บริหารศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.66) และผู้บริหารตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.66) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.66)

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
105. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนของสถานศึกษา	4.36	0.70	มาก
106. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.35	0.68	มาก
107. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัดใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา.	4.26	0.70	มาก
รวม	4.32	0.63	มาก

จากตาราง 27 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.68) และผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.70)

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
108. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	4.32	0.68	มาก
109. ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.34	0.66	มาก
110. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น	4.31	0.68	มาก
111. ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.36	0.67	มาก
112. ผู้บริหารส่งเสริมการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.31	0.67	มาก
รวม	4.33	0.60	มาก

จากตาราง 28 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณา รายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.66) และผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.68) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.68)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัย ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 15 คน และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 15 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 30 คน สามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์คืนมาได้ 30 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา ดังรายละเอียดในตาราง 29

ตาราง 29 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลสถานภาพทั่วไป

สถานภาพทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		10	33.33
หญิง		20	66.67
	รวม	30	100.00
ตำแหน่ง			
ผู้บริหารสถานศึกษา		15	50.00
หัวหน้างานบริหารวิชาการ		15	50.00
	รวม	30	100.00
ขนาดของสถานศึกษา			
สถานศึกษาขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน)		12	40.00
สถานศึกษาขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน)		14	46.66
สถานศึกษาขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601-1,500 คน)		2	6.67
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป)		2	6.67
	รวม	30	100.00

จากตาราง 29 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 30 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.67 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.66

2. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ผู้วิจัยประมวลผลการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) โดยการเรียงลำดับความสำคัญเป็นรายชื่อ และจัดอันดับความถี่ในแต่ละด้านจากแบบสอบถาม ดังรายละเอียดในตาราง 30

ตาราง 30 แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ลำดับที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ความถี่ (f)
1.	ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	
1.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวง ศึกษาธิการและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 นำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เอื้อแก่ผู้เรียน	14
1.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของชุมชน ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นำมาบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	13
1.3	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อกำหนดจุดเน้นของสถานศึกษาและพัฒนานักเรียนตามความต้องการของผู้ปกครองชุมชน	10
1.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการอนุมัติใช้หลักสูตร นำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการวัดผล ประเมินหลักสูตร และมีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร	4
1.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ	3
1.6	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ และเป็นขั้นตอน มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดจุดมุ่งหมาย เลือกเนื้อหาหรือประสบการณ์ มีเกณฑ์การประเมินและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร	2

ตาราง 30 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ความถี่ (f)
2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ		
2.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน มีการประชุมชี้แจงงานแก่บุคลากร กำกับ ดูแล ติดตามงานในฝ่ายวิชาการ	14
2.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน จัดทำปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการสอน	7
2.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายในและภายนอก	5
2.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตามขอบข่ายงานวิชาการ	4
2.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำปฏิทินวิชาการของสถานศึกษา	3
2.6	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา		
3.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ รวมถึงมีการใช้แหล่งเรียนรู้และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ	12
3.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	11
3.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดประชุม ชี้แจง สำนวณความต้องการในการสอน โดยส่งเสริมให้ครูสอนตามความถนัดหรือวิชาเอก จัดทำคำสั่งมอบหมายงานที่ชัดเจน และมีการเชิญวิทยากรมาร่วมสอนในรายวิชาเพิ่มเติมหรือชุมชน	9
3.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีการบันทึกหลังการสอน ประเมินผลการเรียนของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย ครอบคลุมทุกตัวชี้วัด เน้นให้ผู้เรียนผ่านทุกตัวชี้วัด และนำผลการจัดกิจกรรมและวัดผล ประเมินผลมาวิเคราะห์ วิจัย และแก้ปัญหาผู้เรียน	9
3.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแยกนักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน เพื่อให้ง่ายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ส่งเสริมและพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน	8

ตาราง 30 (ต่อ)

ลำดับ ที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ความถี่ (f)
3.6	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายให้สอดคล้องกับกระบวนการคิด เน้นการปฏิบัติจริง ฝึกให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ อาทิพ และคุณธรรม จริยธรรม	6
3.7	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการนิเทศการเรียนการสอนในแต่ละสายชั้นโดยครูผู้สอนหรือหัวหน้าสายชั้นอย่างเป็นกัลยาณมิตร	6
3.8	ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาครูโดยการอบรม ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและพัฒนาทักษะการสอน	3
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา		
4.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร สนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และมีการจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์	15
4.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ	10
4.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุม ชี้แจงเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	10
4.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	9
4.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	1
4.6	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	1
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้		
5.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหา สาระให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ	17
5.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะกระบวนการคิดโดยใช้โครงงานฐานวิจัย การลงมือปฏิบัติ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ	14

ตาราง 30 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ความถี่ (f)
5.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายปฏิบัติให้บุคลากรตระหนักและนำกระบวนการเรียนรู้สู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครอบคลุมตัวชี้วัด และมีการบันทึกหลังแผนการสอนถึงผลที่ได้และข้อเสนอแนะในครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	7
5.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้	5
5.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้และวางแผนการจัดการเรียนรู้ในบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่น เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	5
5.6	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีการอบรม พัฒนาอย่างต่อเนื่องในด้านกระบวนการเรียนรู้ใหม่ ๆ	4
5.7	ผู้บริหารสถานศึกษาควรนิเทศ ติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูแบบร่วมมือและช่วยเหลือกัน	2
5.8	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมครูให้ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน ปลูกฝังคุณธรรมแก่ผู้เรียน บูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1
5.9	ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อ	1
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน		
6.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดระเบียบ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโดยผลการเรียนของสถานศึกษาตามรูปแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและมีการชี้แจงระเบียบให้ครูทุกคนทราบ	17
6.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการวัดผล ประเมินผลการเรียนทุกชั้น ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	15
6.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผล ประเมินผลที่หลากหลาย	10
6.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวัดผล ประเมินผล และเทียบโดยผลการเรียนอย่างถูกต้องเป็นรายปีและตามระเบียบ	6
6.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล	4
6.6	ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดผู้รับผิดชอบงานชัดเจน	1

ตาราง 30 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ความถี่ (f)
7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา		
7.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย ให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนจากการบันทึกหลังสอนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนและเพิ่มคุณภาพการศึกษา	23
7.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษาให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้และการทำงาน มีโครงการรองรับการทำกิจกรรมวิจัยผู้เรียนเพื่อค้นหาปัญหาด้านการเรียนของผู้เรียนและหาแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้ครูทำ Best Practice ของตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	4
7.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล วิเคราะห์ความต้องการพัฒนาการเรียนรู้ วางแผนการจัดการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	4
7.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักแก่ครูให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญและมีการสอนบูรณาการโครงการ	3
7.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพการจัด การเรียนการสอนกับหน่วยงานอื่น ๆ	3
7.6	ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองโดยการอบรม ศึกษา การทำวิจัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการจัดทำวิจัย	3
8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้		
8.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีโครงการและกิจกรรมส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา	16
8.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดแหล่งเรียนรู้ให้มีความทันสมัยและเพียงพอต่อผู้เรียน	12
8.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้อยู่เสมอ	10
8.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาสถานศึกษาและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครู นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	4
8.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการบันทึกข้อมูลสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	3

ตาราง 30 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ความถี่ (f)
9. ด้านการนิเทศการศึกษา		
9.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม การจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดโครงการ กิจกรรมอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานแต่ละฝ่าย รวมถึงเชื่อมโยงระบบนิเทศภายในกับระบบนิเทศภายนอกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	22
9.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมเพื่อวางแผนการนิเทศ และนิเทศตามแผนงาน ส่งเสริมการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ จัดทำคู่มือการนิเทศ และแบบบันทึกการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	14
9.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายครูวิชาการ หัวหน้าฝ่ายงานดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตาม นิเทศครูในแต่ละชั้น และมีการจัดนิเทศโดยเพื่อครูอย่างเป็นกัลยาณมิตรแบบเพื่อนช่วยเพื่อน	7
9.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้ครูเข้าใจกระบวนการนิเทศ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการทำงาน มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศ และนำผลการนิเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	5
9.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม แนะนำให้ครูมีความเข้าใจในหลักวิธีการสอน และใช้เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลาย	4
10. ด้านการแนะแนว		
10.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีครูแนะแนว ครูประจำชั้นที่ศึกษา ผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน	18
10.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นเข้ามาแนะแนว แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	14
10.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยา การแนะแนว และการช่วยเหลือแนะแนว และจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา	8
10.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดระบบโครงสร้างงานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบกิจกรรมอย่างชัดเจน	4
10.5	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรจัดหาทุนการศึกษาแก่ผู้เรียน	4

ตาราง 30 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ความถี่ (f)
11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา		
11.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติทั้งระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วางเป้าหมายและการดำเนินงาน พร้อมประเมินคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหาร	12
11.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา พร้อมดำเนินการตามแผน โดยจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับมาตรฐานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา	12
11.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ และเป็นปัจจุบัน รองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	9
11.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำรายงานการปฏิบัติงานของครู ชั้นเรียนและโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาทุกปีการศึกษา	7
11.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูวัดผล ประเมินผลผู้เรียนตามตัวชี้วัด นำผลการเรียนมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง พัฒนาผู้เรียน และมีการสอน ช่อมเสริมผู้เรียน	4
11.6	ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการตามมาตรฐานของการประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	4
12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ		
12.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน	18
12.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาทางวิชาการ ส่งเสริม และพัฒนาแนวทางตามที่ชุมชนและครอบครัวต้องการ	9
12.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดประชุมผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อรายงานผลการเรียน ความก้าวหน้าในการพัฒนาของผู้เรียน	5
12.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าแข่งขันด้านต่าง ๆ ตามความสามารถ	2
12.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการปรับปรุงการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	1

ตาราง 30 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ความถี่ (f)
13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น		
13.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาซีพีตามความเหมาะสม	14
13.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นในการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาระดับกลุ่มเล็กและระดับอำเภอเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เช่น การจัดติว O-NET	11
13.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร จนได้รับการยอมรับจากชุมชน	8
13.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรอื่นหรือชุมชน เช่น กิจกรรมวันสำคัญ	5
14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา		
14.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการรับรู้ด้านวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม โดยการให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ	8
14.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมงานวิชาการ โดยการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	7
14.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง	4
14.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการสนับสนุนด้านวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3
14.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา	2
15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา		
15.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษา วิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา กำหนดระเบียบการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่ครูและผู้เรียน และส่งเสริมการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม	25

ตาราง 30 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ความถี่ (f)
15.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัด จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และมีการวัดและประเมินผลตามระเบียบด้วยวิธีการที่หลากหลาย	10
15.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำเอกสารเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ได้แก่ ปฏิทินการปฏิบัติงานวิชาการ แผนการนิเทศและปฏิทินการนิเทศ คู่มือการวัดและประเมินผลการการศึกษา รวมถึงเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง	6
15.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการปรับปรุงโครงการต่าง ๆ ให้ทันต่อโลกอยู่เสมอ	2
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา		
16.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน	17
16.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและผู้เรียน	11
16.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการจัดซื้อหนังสือตามระเบียบและนโยบายเรียนฟรี 15 ปี	3
16.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลห้องสมุด	1
17. ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา		
17.1	ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย วางแผนในการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้สอน ส่งเสริมให้ผู้สอนผลิต พัฒนาสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการพัฒนาห้องเรียนที่สามารถใช้เทคโนโลยีทุกห้องเรียน	18
17.2	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการศึกษา พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อการศึกษา และสามารถนำความรู้มาใช้ได้	12
17.3	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำห้องพิเศษด้านการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา พัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจ	8
17.4	ผู้บริหารสถานศึกษาควรระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอกร่วมสนับสนุนในการผลิต จัดหา จัดซื้อสื่อให้เพียงพอแก่ผู้เรียน และซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้	5

ตาราง 30 (ต่อ)

ลำดับที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3	ความถี่ (f)
17.5	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีเทคนิค กำกับ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและ พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง	4
17.6	ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายดิจิทัลเพื่อการศึกษา และมีโครงการรองรับการดำเนินงาน	3

จากตาราง 30 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการมีแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ดังนี้

ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 นำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เอื้อแก่ผู้เรียน (f = 14) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของชุมชน ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นำมาบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ (f = 13) และผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อกำหนดจุดเน้นของสถานศึกษาและพัฒนานักเรียนตามความต้องการของผู้ปกครองชุมชน (f = 10)

ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน มีการประชุมชี้แจงงานแก่บุคลากร กำกับ ดูแล ติดตามงานในฝ่ายวิชาการ (f = 14) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำ ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการสอน (f = 7) และผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายในและภายนอก (f = 5)

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ รวมถึงมีการใช้แหล่งเรียนรู้และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ (f = 12) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (f = 11) และผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดประชุม ชี้แจง สำนวญความต้องการในการสอน โดยส่งเสริมให้ครูสอนตามความถนัดหรือวิชาเอก จัดทำคำสั่งมอบหมายงานที่ชัดเจน และมีการเชิญวิทยากรมาร่วมสอนในรายวิชาเพิ่มเติมหรือชุมชน (f = 9)

ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร สนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ จัดทำหลักสูตร สถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และมีการจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ (f = 15) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ (f = 10) และ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุม ชี้แจงเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง (f = 10)

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหา สาระให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล ยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ (f = 17) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะกระบวนการ คิดโดยใช้โครงงานฐานวิจัย การลงมือปฏิบัติ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ความเป็นเลิศ (f = 14) และผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายปฏิบัติให้บุคลากรตระหนักและ นำกระบวนการเรียนรู้สู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัด การเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ครอบคลุมตัวชี้วัด และมีการบันทึกหลังแผนการสอนถึงผลที่ได้และข้อเสนอแนะใน ครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (f = 7)

ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดระเบียบ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาตามรูปแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและ มีการชี้แจงระเบียบให้ครูทุกคนทราบ (f = 17) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการวัดผล ประเมินผลการเรียนทุกชั้นตามมาตรฐานและตัวชี้วัด โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง (f = 15) และผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล มีการพัฒนา เครื่องมือวัดผล ประเมินผลที่หลากหลาย (f = 10)

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย ให้ครูทำวิจัย เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนจากการบันทึกหลังสอน เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนของผู้เรียน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และเพิ่มคุณภาพการศึกษา (f = 23) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรกำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษาให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้และการทำงาน มีโครงการรองรับการทำกิจกรรมวิจัยผู้เรียนเพื่อค้นหาปัญหาด้านการเรียนของผู้เรียนและหาแนวทาง แก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้ครูทำ Best Practice ของตนเองเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน (f = 4) และผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล วิเคราะห์ความต้องการพัฒนาการเรียนรู้ วางแผนการจัดการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้และประเมิน ผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (f = 4)

ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีโครงการและกิจกรรมส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา (f = 16) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดแหล่งเรียนรู้ที่มีความทันสมัยและเพียงพอต่อผู้เรียน (f = 12) และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้อยู่เสมอ (f = 10)

ด้านการนิเทศการศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม การจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดโครงการ กิจกรรมอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานแต่ละฝ่าย รวมถึงเชื่อมโยงระบบนิเทศภายในกับระบบนิเทศภายนอกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (f = 22) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมเพื่อวางแผนการนิเทศและนิเทศตามแผนงาน ส่งเสริมการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ จัดทำคู่มือการนิเทศ และแบบบันทึกการนิเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ (f = 14) และผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายครูวิชาการ หัวหน้าฝ่ายงานดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม นิเทศครูในแต่ละชั้น และมีการจัดนิเทศโดยเพื่อครูอย่างเป็นกัลยาณมิตรแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (f = 7)

ด้านการแนะแนว แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีครูแนะแนว ครูประจำชั้นที่ศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน (f = 18) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นเข้ามาแนะแนว แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งมีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน (f = 14) และผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยา การแนะแนว และการช่วยเหลือแนะแนว และจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา (f = 8)

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติทั้งระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วางเป้าหมายและการดำเนินงานพร้อมประเมินคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหาร (f = 12) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา พร้อมดำเนินการตามแผน โดยจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับมาตรฐานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา (f = 12) และผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเป็นหมวดหมู่และเป็นปัจจุบัน รองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (f = 9)

ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและเชิญวิทยากร ท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน (f = 18) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาทางวิชาการ ส่งเสริม และพัฒนาแนวทางตามที่ชุมชนและครอบครัวต้องการ (f = 9) และผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดประชุมผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อรายงานผลการเรียน ความก้าวหน้าในการพัฒนาของผู้เรียน (f = 5)

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพตามความเหมาะสม ($f = 14$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นในการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาระดับกลุ่มเล็กและระดับอำเภอเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เช่น การจัดติว O-NET ($f = 11$) และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร จนได้รับการยอมรับจากชุมชน ($f = 8$)

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการรับรู้ด้านวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม โดยการให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ($f = 8$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมงานวิชาการ โดยการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($f = 7$) และผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง ($f = 4$)

ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษา วิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา กำหนดระเบียบการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่ครูและผู้เรียน และส่งเสริมการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ($f = 25$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัด จัดทำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และมีการวัดและประเมินผลตามระเบียบด้วยวิธีการที่หลากหลาย ($f = 10$) และผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำเอกสารเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ได้แก่ ปฏิทินการปฏิบัติงานวิชาการ แผนการนิเทศและปฏิทินการนิเทศ คู่มือการวัดและประเมินผลการการศึกษา รวมถึงเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง ($f = 6$)

ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน ($f = 17$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและผู้เรียน ($f = 11$) และผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการจัดซื้อหนังสือตามระเบียบและนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ($f = 3$)

ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย วางแผนในการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้สอน ส่งเสริมให้ผู้สอนผลิต พัฒนาสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน มีการพัฒนาห้องเรียนที่สามารถใช้เทคโนโลยีทุกห้องเรียน ($f = 18$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการศึกษา พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อการศึกษา และสามารถนำความรู้มาใช้ได้ ($f = 12$) และผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำห้องพิเศษด้านการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา พัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจ ($f = 8$)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ได้ดังตาราง 31 ดังนี้

ตาราง 31 ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ด้าน ที่	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ปัญหา	แนวทางพัฒนา
1.	ด้านการพัฒนาหรือ การดำเนินการเกี่ยวกับ การให้ความเห็น การพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น	การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษาในการจัดทำสาระ การเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐาน หรือรายวิชาเพิ่มเติม	ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ และกรอบสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 นำมาจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาที่เอื้อแก่ผู้เรียน
2.	ด้านการวางแผนงาน ด้านวิชาการ	ความเป็นผู้นำในการออกแบบ การจัดโครงสร้างการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เหมาะสมกับบริบทและส่งเสริม ให้การปฏิบัติงานวิชาการมีความ คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี โครงสร้างการบริหารงานที่ ชัดเจน มีการประชุมชี้แจงงาน แก่บุคลากร กำกับ ดูแล ติดตาม งานในฝ่ายวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษาควรมีโครงสร้าง การบริหารงานที่ชัดเจน มีการประชุมชี้แจงงานแก่ บุคลากร กำกับ ดูแล ติดตาม งานในฝ่ายวิชาการ
3.	ด้านการจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา	การส่งเสริมการใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาในการพัฒนาการ เรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม ให้ครูใช้สื่อ เทคโนโลยี และ นวัตกรรมที่หลากหลายมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอน อยู่เสมอ รวมถึงมีการใช้แหล่ง เรียนรู้และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ

ตาราง 31 (ต่อ)

ด้าน ที่	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ปัญหา	แนวทางพัฒนา
4.	ด้านการพัฒนา หลักสูตรของ สถานศึกษา	การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษาและทุกภาคส่วนใน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของ รายวิชาที่สอดคล้องกับบริบท ของสถานศึกษา ความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมใน การบริหารหลักสูตร สนับสนุน ให้มีการวิเคราะห์ จัดทำหลักสูตร สถานศึกษาให้เหมาะสมกับ บริบทของสถานศึกษา และมี การจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติม เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์
5.	ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนประเมินและสะท้อน ผลการเรียนของตนเองและ เพื่อน	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม ให้ครูจัดกระบวนการ เรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัด กิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหา สาระให้สอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดของ นักเรียนโดยคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล ยึดหลัก ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถใน การเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ตามศักยภาพ
6.	ด้านการวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผล การเรียนรู้	ให้ความรู้ทางการวัดและ ประเมินผล โดย ในด้านเทคนิค การออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลข้อสอบ ของครู	ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนด ระเบียบ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ การวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ของสถานศึกษาตามรูปแบบที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และมีการชี้แจงระเบียบให้ ครูทุกคนทราบ

ตาราง 31 (ต่อ)

ด้าน ที่	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ปัญหา	แนวทางพัฒนา
7.	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา	การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการวิจัย	ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้วยการวิจัย ให้ครู ทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียน การสอนจากการบันทึกหลัง สอน เพื่อแก้ปัญหาการเรียน การสอนของผู้เรียนในกลุ่ม สาระการเรียนรู้ที่สอน และ เพิ่มคุณภาพการศึกษา
8.	ด้านการพัฒนาและ ส่งเสริมให้มีแหล่ง เรียนรู้	การแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ใหม่ ที่สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียนและครู	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี โครงการและกิจกรรมส่งเสริม แหล่งเรียนรู้ภายในและ ภายนอกสถานศึกษา
9.	ด้านการนิเทศ การศึกษา	การสร้างความตระหนักให้แก่ ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจ กระบวนการนิเทศภายใน สถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี การนิเทศ ติดตาม การจัด กระบวนการเรียนการสอน การจัดโครงการ กิจกรรมอย่าง ต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานแต่ละฝ่าย รวมถึงเชื่อมโยงระบบนิเทศ ภายในกับระบบนิเทศภายนอก ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
10.	ด้านการแนะแนว	การแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว และการแบ่งความรับผิดชอบ ของกรรมการแนะแนวแต่ละ บุคคล เพื่อให้ผู้ร่วมงาน มีความร่วมมือกัน	ผู้บริหารสถานศึกษาควร สนับสนุนให้มีครูแนะแนว ครูประจำชั้นที่ศึกษาผู้เรียน เป็นรายบุคคล จัดกิจกรรม เยี่ยมบ้านและให้คำปรึกษา แก่นักเรียน

ตาราง 31 (ต่อ)

ด้าน ที่	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ปัญหา	แนวทางพัฒนา
11.	ด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐาน การศึกษา	การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาและการส่งเสริม ระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้น การมีส่วนร่วมและวงจรการ พัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง	ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำ มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาชาติ ทั้งระดับปฐมวัยและระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน วาง เป้าหมายและการดำเนินงาน พร้อมประเมินคุณภาพของ ผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหาร
12.	ด้านการส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง ทางวิชาการ	การส่งเสริมความเข้มแข็ง ทางวิชาการของชุมชนของ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยการจัด กระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน	ผู้บริหารสถานศึกษาควร ประสานความร่วมมือให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และเชิญวิทยากรท้องถิ่นมา ให้ความรู้แก่ผู้เรียน
13.	ด้านการประสานความ ร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น	การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษาในการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการ ของนักเรียนทุกด้าน	ผู้บริหารสถานศึกษาควร ประสานความร่วมมือกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนา วิชาชีพตามความเหมาะสม
14.	ด้านการส่งเสริมและ สนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครั องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา	การสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง สถานศึกษากับบุคคล ครอบครั ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันสังคมอื่น	ผู้บริหารสถานศึกษาควร ส่งเสริมการรับรู้ด้านวิชาการ อย่างเป็นรูปธรรม โดยการให้ ความร่วมมือทางวิชาการ แก่ชุมชน ส่งเสริมให้ผู้เรียน เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ กับหน่วยงานต่าง ๆ

ตาราง 31 (ต่อ)

ด้าน ที่	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ปัญหา	แนวทางพัฒนา
15.	ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ งานด้านวิชาการของ สถานศึกษา	การตรวจสอบร่างระเบียบและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน วิชาการของสถานศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษา วิเคราะห์ระเบียบและแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษา กำหนดระเบียบ การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อเป็น แนวปฏิบัติแก่ครูและนักเรียน และส่งเสริมการใช้ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม
16.	ด้านการคัดเลือก หนังสือ แบบเรียนเพื่อ ใช้ในสถานศึกษา	การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษาในการจัดทำหนังสือ เรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบ การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ หลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้ง คณะกรรมการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน และคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนให้สอดคล้องกับ หลักสูตรและนักเรียน
17.	ด้านการพัฒนาและ ใช้เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	การส่งเสริมการพัฒนาและใช้สื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยมุ่งเน้น การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี ทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น	ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนด นโยบาย วางแผนในการจัดหา และพัฒนาสื่อการเรียนรู้อตาม ความต้องการของผู้สอน ส่งเสริม ให้ผู้สอนผลิต พัฒนาสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน มีการพัฒนาห้องเรียนที่สามารถ ใช้เทคโนโลยีทุกห้องเรียน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีเนื้อหาเสนอในบทนี้ตามลำดับ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 2) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 วิธีการดำเนินการวิจัย มีดังนี้ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 193 โรงเรียน รวมจำนวนประชากร 2,809 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2) สถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 193 โรงเรียน รวมจำนวนประชากร 386 คน ผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และหัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 15 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 30 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์ในการเลือก คือ สถานศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของสถานศึกษาสูงกว่าระดับประเทศในปีการศึกษา 2562 และเป็นสถานศึกษาที่ผ่านการรับรองการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 ของ สมศ.

ขอบเขตเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 17 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) ด้านการนิเทศการศึกษา 10) ด้านการแนะแนว 11) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.990 และแบบสอบถามแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire)

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้ 1) นำแบบสอบถามทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่างมาจัดลำดับและรหัส แล้วประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป 2) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ 3) วิเคราะห์

ข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดย การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเปรียบเทียบเกณฑ์ และแปลผล และ 4) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปเป็นความเรียง (Content Analysis)

สรุป

การนำเสนอสรุปผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามองค์ประกอบ 17 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผลการพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้

1.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารอนุมัติแผนงานด้านวิชาการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมวางแผนงานด้านวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูล และกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ และผู้บริหารเป็นผู้ประเมินตรวจสอบทบทวนแผนงานวิชาการว่ากำหนดแนวปฏิบัติได้เหมาะสม สอดคล้องทิศทาง เป้าหมาย การพัฒนาสถานศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน

1.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้คณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา และผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 3 อันดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ และผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการ ใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

1.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 3 อันดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษานุมัติ ผลการประเมิน การเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้นและ จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น และ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

1.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 3 อันดับ คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและ ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูป การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ และผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัย มาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 3 อันดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริม ให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และผู้บริหารวางแผน การใช้แหล่งเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล

1.9 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตาม ลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 3 อันดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา และแนะนำ ให้ผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารเชื่อมโยงระบบนิเทศภายในสถานศึกษากับระบบ นิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศเพื่อการพัฒนา ปรับปรุง วิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ

1.10 ด้านการแนะแนว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 3 อันดับ คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมใน กระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดระบบงานและโครงสร้าง องค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และผู้บริหารให้การสนับสนุน ทั้งในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สถานที่ กำลังบุคลากร และเวลาสำหรับกิจกรรม

1.11 ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์) และผู้บริหารดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษา

1.12 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารสนับสนุนเทคนิคและวิธีการในการให้บริการทางวิชาการที่เหมาะสมกับสภาพของชุมชน รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น และผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

1.13 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับ คือ ผู้บริหารเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น รองลงมาคือ ผู้บริหารให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิทยาการอื่น และผู้บริหารมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน

1.14 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมา คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น และผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

1.15 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน และผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ รองลงมาคือ ผู้บริหารศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และผู้บริหารตรวจสอบและประเมินผล

การใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

1.16 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนของสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบ การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

1.17 ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายวางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 แยกตามรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 นำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เอื้อแก่ผู้เรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารควรศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของชุมชน ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นำมาบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อกำหนดจุดเน้นของสถานศึกษาและพัฒนานักเรียนตามความต้องการของผู้ปกครองชุมชน

2.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน มีการประชุมชี้แจงงานแก่บุคลากร กำกับ ดูแล ติดตามงานในฝ่ายวิชาการ รองลงมา คือ ครูควรมีส่วนร่วมในการวางแผน จัดทำ ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการสอน และสถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายในและภายนอก

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ รวมถึงมีการใช้แหล่งเรียนรู้และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ รองลงมา คือ ครูควรจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และผู้บริหารควรจัดประชุม

ชี้แจง สำนวความต้องการในการสอน โดยส่งเสริมให้ครูสอนตามความถนัดหรือวิชาเอก จัดทำคำสั่งมอบหมายงานที่ชัดเจน และมีการเชิญวิทยากรมาร่วมสอนในรายวิชาเพิ่มเติมหรือชุมชน

2.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร สนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และมีการจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ รองลงมา คือ สถานศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารควรประชุมชี้แจงเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหา สาระให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ รองลงมา คือ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะกระบวนการคิดโดยใช้โครงงานฐานวิจัย การลงมือปฏิบัติ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ และผู้บริหารควรกำหนดนโยบายปฏิบัติให้บุคลากรตระหนักและนำกระบวนการเรียนรู้สู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครอบคลุมตัวชี้วัด และมีการบันทึกหลังแผนการสอนถึงผลที่ได้และข้อเสนอแนะในครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนแนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดระเบียบ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโดยผลการเรียนของสถานศึกษาตามรูปแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและมีการชี้แจงระเบียบให้ครูทุกคนทราบ รองลงมา คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการวัดผล ประเมินผลการเรียนทุกชั้นตามมาตรฐานและตัวชี้วัด โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผล ประเมินผลที่หลากหลาย

2.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย ให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนจากการบันทึกหลังสอนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และเพิ่มคุณภาพการศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารควรกำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษาให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้และการทำงาน มีโครงการรองรับการทำกิจกรรมวิจัยผู้เรียนเพื่อค้นหาปัญหาด้านการเรียนของผู้เรียนและหาแนวทางแก้ไขพัฒนาผู้เรียนต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้ครูทำ Best Practice ของตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล วิเคราะห์ความต้องการพัฒนาการเรียนรู้อ่างแผนการจัดการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

2.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีโครงการและกิจกรรมส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา รองลงมา คือ สถานศึกษาควรจัดแหล่งเรียนรู้ให้มีความทันสมัยและเพียงพอต่อผู้เรียน และสถานศึกษาควรมีการปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้อยู่เสมอ

2.9 ด้านการนิเทศการศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม การจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดโครงการ กิจกรรมอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานแต่ละฝ่าย รวมถึงเชื่อมโยงระบบนิเทศภายในกับระบบนิเทศภายนอกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารควรมีการประชุมเพื่อวางแผนการนิเทศ และนิเทศตามแผนงาน ส่งเสริมการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ จัดทำคู่มือการนิเทศ และแบบบันทึกการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และผู้บริหารควรมอบหมายครูวิชาการ หัวหน้าฝ่ายงานดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม นิเทศครูในแต่ละชั้น และมีการจัดนิเทศโดยเพื่อครูอย่างเป็นกัลยาณมิตรแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

2.10 ด้านการแนะแนว แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีครูแนะแนว ครูประจำชั้นที่ศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นเข้ามาแนะแนว แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยา การแนะแนว และการช่วยเหลือแนะแนว และจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

2.11 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติทั้งระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วางเป้าหมายและการดำเนินงาน พร้อมประเมินคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหาร สถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา พร้อมดำเนินการตามแผน โดยจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับมาตรฐานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา และผู้บริหารควรจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเป็นหมวดหมู่และเป็นปัจจุบัน รองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.12 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน รองลงมา คือ สถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาทางวิชาการ ส่งเสริม และพัฒนาแนวทางตามที่ชุมชนและครอบครัวต้องการ และสถานศึกษาควรจัดประชุมผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อรายงานผลการเรียน ความก้าวหน้าในการพัฒนาของผู้เรียน

2.13 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพตามความเหมาะสม รองลงมา คือ สถานศึกษาร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นในการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาระดับกลุ่มเล็กและระดับอำเภอเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เช่น การจัดตัว O-NET และสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารจนได้รับการยอมรับจากชุมชน

2.14 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการรับรู้ด้านวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม โดยการให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ รองลงมา คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมงานวิชาการ โดยการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง

2.15 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษา วิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา กำหนดระเบียบการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่ครูและนักเรียน และส่งเสริมการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม รองลงมา คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัด จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และมีการวัดและประเมินผลตามระเบียบด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสถานศึกษาควรจัดทำเอกสารเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ได้แก่ ปฏิทินการปฏิบัติงานวิชาการ แผนการนิเทศและปฏิทินการนิเทศ คู่มือการวัดและประเมินผลการการศึกษา รวมถึงเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.16 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน รองลงมา คือ สถานศึกษาควรคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและนักเรียน และสถานศึกษาควรดำเนินการจัดซื้อหนังสือตามระเบียบและนโยบายเรียนฟรี 15 ปี

2.17 ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แนวทางที่มีความถี่มากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย วางแผนในการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้สอน ส่งเสริมให้ผู้สอนผลิต พัฒนาสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการพัฒนาห้องเรียนที่สามารถใช้เทคโนโลยีทุกห้องเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการศึกษา พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อการศึกษา และสามารถนำความรู้มาใช้ได้ และผู้บริหารควรจัดทำห้องพิเศษด้านการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา พัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจ

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่ามีประเด็นควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำในการออกแบบจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล นิเทศติดตามงานวิชาการ ประเมินตรวจสอบแผนงานวิชาการให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับทิศทาง เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษา และอนุมัติแผนงานด้านวิชาการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์และจัดทำร่างระเบียบ คู่มือ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและ นำไปแก้ไข ปรับปรุงให้เหมาะสม และผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่มุ่งเน้น พัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการกำหนด เนื้อหา สาระของรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม นำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรท้องถิ่นของ สถานศึกษา

อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกในการปรับปรุงหลักสูตร และนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ ผู้บริหารสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการ คัดเลือกหนังสือ แบบเรียน ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียน การสอน รวมถึงส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน สถานศึกษากับองค์กรภายนอก สนับสนุนเทคนิคและวิธีการในการบริการทางวิชาการที่เหมาะสมกับ สภาพของชุมชน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา วิทยากรและภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อนำมาเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียน สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 6) ที่ได้กล่าวว่า การที่จะขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จนั้นผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้อง ให้ความสำคัญแก่หลักสูตร ผู้เรียน เนื้อหาสาระการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครู การใช้ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกโรงเรียนให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดตลอดจนเชื่อมโยง กระบวนการเรียนรู้สู่ชุมชน มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการการศึกษา รวมทั้งการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายเพื่อร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กรและ ที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้ เจริญเติบโตงอกงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยดำเนินการร่วมมือกับทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ และจัด การเรียนการสอนทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้ครูให้สามารถทำการปฏิรูปการเรียนรู้ อย่างทั่วถึง โดยเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูในด้านต่าง ๆ ทั้งการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และ ทักษะของครู ส่งเสริมให้กำลังใจครูในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ ส่งเสริม งานวิจัย พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย โดยสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน นำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ส่งเสริม การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสาระและความต้องการของชาติ ของท้องถิ่น และผู้เรียน มีการประเมินผลในรูปแบบที่หลากหลาย จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ห้องปฏิบัติการ รวมถึงมีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการแสวงหาความรู้ ของผู้เรียน ร่วมวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้และแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบ จัดหางบประมาณ ทรัพยากร บุคคล สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหารสถานศึกษา มีการจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ วางแผนการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนัก เข้าใจกระบวนการ นิเทศภายใน เชื่อมโยงระบบนิเทศภายในสถานศึกษากับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกำหนดเป้าหมายของผู้เรียนและวางแผนการจัด ประสพการณ์การเรียนรู้ในบรรยากาศที่ยืดหยุ่น จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ร่วมกำหนดนโยบาย วางแผนในการจัดหา และพัฒนาสื่อการเรียนรู้อะไรและเทคโนโลยี ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา สื่อการเรียนรู้อะไรและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการ ทุกด้านของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและตรงตามสภาพจริง โดยกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์และประเมินผล กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย ระดับการประเมิน ส่งเสริมให้ผู้สอนมีความรู้และทักษะทางด้านการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ที่ได้บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ ที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ” และมาตรา 24 บัญญัติไว้ว่า “การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัด บรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6) จัดการเรียนรู้

ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ส่วนสำคัญในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพคือการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ที่มงานบุคลากรโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน วางแผน นำไปปฏิบัติ ตรวจสอบหรือประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข เพื่อวางแผนงานใหม่ให้ดีขึ้น พยายามทำการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน จัดระบบบริหารและสารสนเทศที่ต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การมีทักษะและกระบวนการบริหารที่ครบวงจร (PDCA) ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจังต่อเนื่อง ร่วมจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (Self-Assessment Report : SAR) และสรุปรายงานประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อ สอดคล้องกับ สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561: 67-68) ที่กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ให้ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและถือเป็นการรับผิดชอบร่วมกัน จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี และสถานศึกษาแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จึงน่าจะเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐาปนันท์ กัญญา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ (2558: 101) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อทิตยา วงศ์ศา และชุตินา มุสิกานนท์ (2558: 35) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่คะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เชียงใหม่ เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่คะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมล เดชะ (2559: 73-76) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 แยกตามรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 นำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เอื้อแก่ผู้เรียน ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของชุมชน ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นำมาบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อกำหนดจุดเน้นของสถานศึกษาและพัฒนานักเรียนตามความต้องการของผู้ปกครองชุมชน

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ หลักสูตรท้องถิ่นคือการจัดประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และคุณภาพการดำรงชีวิต โดยใช้ทรัพยากร ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บนพื้นฐานของสภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม ของตนเอง เนื้อหาสาระและมรดกประเพณีที่จัดให้กับผู้เรียนเป็นไปตามความต้องการ ความสนใจ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ดังนั้นผู้บริหารจึงควรเป็นผู้ที่มีความสามารถทางด้านการบริหารและมีความรู้ทางวิชาการในเรื่องของหลักสูตรและบริหารหลักสูตรในทุกกระบวนการ เช่น การจัดเตรียมข้อมูลข่าวสาร ให้ครูและบุคลากรได้ศึกษา วิเคราะห์ร่วมกัน จัดทำเอกสาร การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตร แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการบริหารหลักสูตร คณะทำงานจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น จัดทำข้อมูลพื้นฐานและสารสนเทศสารสนเทศ กำหนดปรัชญา เป้าหมาย และจุดเน้นจัดทำแผนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดนโยบาย พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลาง ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร และกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560: 142) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรมีการวางแผนงานด้านวิชาการ ควรพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นและควรมีการนิเทศการศึกษาเป็นระยะ ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารีชาติ สุนทร (2560: 83) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียน การสอน จัดให้ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสร้างความเข้าใจกับตัวหลักสูตรให้ไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อจะบรรลุเป้าหมายการบูรณาการ ผู้บริหารควรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและรับฟังความคิดเห็นของครู

2.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการ เสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน มีการประชุมชี้แจงงาน แก่บุคลากร กำกับ ดูแล ติดตามงานในฝ่ายวิชาการ ครูควรมีส่วนร่วมในการวางแผน จัดทำ ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการสอน และสถานศึกษาควรจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายในและภายนอก

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร ซึ่งงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาคือการ จัด การศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ สอดคล้องกับ ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์ (2543: 95-113) ที่ได้กล่าวว่า การวางแผนงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหาร เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดจากปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในสถานศึกษา งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญและจำเป็นจึงต้อง วางแผนหลายงาน ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการเพราะงาน วิชาการในสถานศึกษาถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา และสอดคล้องกับ สันติ บุญภิรมย์ (2553: 70-85) ที่ได้กล่าวว่า การวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารได้แสดงความสามารถ ของตนเองออกมาในเรื่องของการเป็นผู้นำทางวิชาการที่แท้จริง และเป็นการมองงานวิชาการซึ่งเป็น หัวใจสำคัญของสถานศึกษาได้ครอบงำประกอบ เริ่มต้นด้วยความสามารถในการกำหนดวัตถุประสงค์ และทิศทางของการบริหารงานวิชาการ และสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ ทางด้านวิชาการและมีความสามารถในการจัดรูปร่างงานทางวิชาการก็คือ การจัดสายงานบริหารวิชาการ รวมไปถึงการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการซึ่งจะต้องทำให้งานวิชาการไปสู่ความเป็นเลิศ

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Adegbemile (2011: 17-18) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ความสามารถของผู้บริหารที่จำเป็นสำหรับการบริหารโรงเรียนในประเทศไนจีเรียให้มีประสิทธิภาพ พบว่า ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนการสอน ทักษะด้านการจัดการบุคลากร และทักษะด้านการจัดการงบประมาณ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทั้ง 3 ด้าน มีความจำเป็นสำหรับ ผู้บริหารในการใช้พัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยในทักษะด้านการเรียนการสอนนั้น ประกอบด้วย การทำงานร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหารในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เพื่อจะได้ มีจุดประสงค์ในการทำงานร่วมกัน มีวิสัยทัศน์ในการสร้างแผนการสอน มีกิจกรรมสำหรับการเรียน การสอน มีการประเมินแผนการสอน และประเมินครูเพื่อนำไปพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ รวมถึงมีการใช้แหล่งเรียนรู้และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ จัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และผู้บริหารควรจัดประชุมชี้แจง สำนวจความต้องการในการสอน โดยส่งเสริมให้ครูสอนตามความถนัดหรือวิชาเอก จัดทำคำสั่งมอบหมายงานที่ชัดเจน และมีการเชิญวิทยากรมาร่วมสอนในรายวิชาเพิ่มเติมหรือชุมชน

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ การสอนโดยทั่วไป ครูมีบทบาทในการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเนื้อหาสาระ หรือทักษะและมีบทบาทในการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนว่า ผู้เรียนมีความต้องการอย่างไร ดังนั้นการจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญมาก ทั้งนี้เพื่อสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจให้ผู้เรียนให้เกิดความอยากเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ที่สนองจุดประสงค์ในการฝึกทักษะกระบวนการคิด จึงมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ดังคำกล่าวของ กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 25) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายที่สำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะที่สำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับ ภารดี อนันต์นารี (2552: 272) ที่ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ และทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน และสอดคล้องกับ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 71-96) ที่ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกลไกของการจัดการเรียนการสอนคือครู ครูจำเป็นต้องทำความเข้าใจและศึกษาให้รู้ข้อมูล อันเป็นความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และหาวิธีสอนที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนนั้นให้บรรลุถึงศักยภาพสูงสุดที่มีอยู่ ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนครูซึ่งเป็นคนกลางหลักและมีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะจะช่วยในการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ เมื่อแนวคิดเปลี่ยนการกระทำย่อมเปลี่ยนตามไปแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเพื่อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง โดยจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม 3) จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบ

กัลยาณมิตร เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันหรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม และ 4) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุวัฒน์ ฉิมมะปาละ และคณะ (2561: 68) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ต้นสังกัดควรจัดการอบรมและพัฒนา การผลิตสื่อการเรียนการสอนสำหรับครู มีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการในการจัดทำ สื่อการสอนสำหรับครูและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Chester (1965: 286-288) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษา ทัวประเทศของสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีประสิทธิภาพ สูง เนื่องจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้เพิ่มขึ้น ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ เทคนิคที่หลากหลาย จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติม นิเทศการสอน และจ่ายค่า เบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Spirito (1990: 3986) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้บริหารทางวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนีย ที่มีผลต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนได้ผลที่น่าสนใจ คือ การพัฒนาบุคลากรของผู้บริหาร สถานศึกษามีความสำคัญต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียน

2.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหาร วิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหาร หลักสูตร สนับสนุนให้มีการวิเคราะห์ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และมีการจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ สถานศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และนโยบายกระทรวง ศึกษาธิการ และมีการประชุม ชี้แจงเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแบบแผน แนวทาง หรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษา ที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความสามารถ โดยส่งเสริมให้ แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุด รวมถึงระดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบการณ์สำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางให้สถานศึกษา นำไปจัดทำสาระ ให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นและผู้เรียน หลังจากที่ได้มีการนำ หลักสูตรไปใช้ระยะหนึ่งแล้ว จำเป็นต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และ ทักษะ การเรียนรู้ที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและเข้าถึงความรู้ เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการทำงานอย่าง ต่อเนื่องและต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามกาลเวลา ควรกระทำทุกครั้งเมื่อสังคมมีสิ่งหนึ่ง สิ่งใดเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นจะทำให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนประสบการณ์ขึ้นมาใหม่

และพร้อมที่จะนำประสบการณ์และความรู้ที่เกิดขึ้นมานั้นไปพัฒนาตนและสังคมให้เจริญงอกงามยิ่งขึ้น

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ สอดคล้องกับ รุ่งนภา นุตราวังศ์ (2552: 57) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการและมีความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐานและหลักสูตร ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สามารถช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการตัดสินใจในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับบริบทความต้องการของโรงเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบตรวจสอบและประกันคุณภาพเป็นข้อมูลในการตัดสินใจและปรับปรุงการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุผลตามที่คาดหวัง และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 43) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดยจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ และเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา และมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรินทร์ ปะนามะเก และคณะ (2558: 52) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สถานศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผู้บริหารและคณะครูมีการทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง และมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาอยู่เสมอ มีการนิเทศภายในโดยผู้บริหาร และคณะครูอย่างสม่ำเสมอ มีการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบโดยใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมล เดชะ (2559: 76) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาครูผู้สอนให้มีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหา สาระให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะกระบวนการคิดโดยใช้โครงงานฐานวิจัย การลงมือปฏิบัติ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ และผู้บริหารควรกำหนดนโยบายปฏิบัติให้บุคลากรกระหนักและนำกระบวนการเรียนรู้สู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์

ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครอบคลุมตัวชี้วัด และมีการบันทึกหลังแผนการสอนถึงผลที่ได้และข้อเสนอแนะในครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการพัฒนาการเรียนรู้อและการพัฒนานักเรียนเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญในการจัดกระบวนการให้ผู้เรียนเข้าสู่มาตรฐานและได้รับการพัฒนาตนเอง กระบวนการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 43-44) ที่ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารไว้ว่า ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการพัฒนา มีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การสร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่าย ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อการวางแผนพัฒนาการจัดให้มีข้อมูลสารสนเทศ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ ช่วยเหลือ โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายใน ระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และการสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนตลอดเวลา

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ ฌีร์ดา เวชญาลักษณ์ (2561: 46-47) กล่าวถึงแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ผู้สอนกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้และวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในบรรยากาศที่ยืดหยุ่น ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจในการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย กระตุ้นและส่งเสริมการคิด การค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้และแหล่งข้อมูลที่หลากหลายด้วยตนเองและการแสดงออกของผู้เรียน เน้นผู้เรียนให้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ และฝึกปรับปรุงตนเอง มีการประเมินผลการเรียนรู้และการพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและตรงสภาพจริง รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนประเมินและสะท้อนผลการเรียนของตนเองและเพื่อน

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรียันต์ คะณวัฒน์ (2551: 70) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า ผู้บริหารควรจัดอบรมสัมมนาเทคนิคการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิตา เจริญชัย (2561: 61) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ผู้บริหารควรเพิ่มการให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ครู และผู้บริหารควรให้ขวัญและกำลังใจครูที่ประสบความสำเร็จด้านการจัดการเรียนการสอน

2.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดระเบียบ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโดยผลการเรียนของสถานศึกษาตามรูปแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และมีการชี้แจงระเบียบให้ครูทุกคนทราบ ส่งเสริมให้มีการวัดผล ประเมินผลการเรียนทุกชั้นตามมาตรฐานและตัวชี้วัด โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และครูควรจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล มีการพัฒนาเครื่องมือวัดผล ประเมินผลที่หลากหลาย

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา และเข้าใจในเรื่องของการวัดผล ประเมินผลที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่ต้องมีความสอดคล้องเหมาะสมกัน มีการส่งเสริมให้บุคลากรวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดตามสาระที่ตนรับผิดชอบ นำสู่การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือวัดและประเมินผลสำหรับผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างเครื่องมือวัดผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดตามบริบทและศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาการจัดสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผล เพื่อให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจ จัดสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (มาตรฐาน ชั้นปี) สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และสภาพผู้เรียน นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสร้างเครื่องมือและใช้เป็นเครื่องมือวัดผลและประเมินผลพัฒนา ปรับปรุงให้มีคุณภาพและมาตรฐาน สอดคล้องกับ ปริญญาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 167-168) ที่ได้กล่าวว่า สถานศึกษาดำเนินการด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยสถานศึกษากำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในเรื่องประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผล ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ จำนวนครั้งที่สอบ การเก็บคะแนนสอบแต่ละครั้ง มาตรฐานในการสอบวัดผล การเตรียมแบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการสอบแก่ผู้ปกครอง จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือใช้ที่จำเป็นในการสอบ ตลอดจนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริมครูอาจารย์ให้ความรู้ทางการวัดและประเมินผล โดยการจัดการฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการ ในด้านเทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลข้อสอบ จัดตารางสอบ ห้องสอบ และระเบียบในการสอบและการคุมสอบ และควรมีการประเมินการสอน หากมีการบกพร่องจะได้หาทางแก้ไขต่อไป หรือเสนอแนะแนวทางในการนำไปใช้ในครั้งต่อไป

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 28-29) และสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา (2553: 2-3) ที่ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนอย่างเต็มศักยภาพ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรณิത്യ สุวรรณไตรย์ และคณะ (2558: 103) ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า งานวัดผลและประเมินผล มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณกร เรือกิจ และสุพัฒนา หอมบุปผา (2559: 369) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการบริหาร งานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายการวัดผลและประเมินผล พร้อมจัดทำเอกสาร หนังสือ ระเบียบ

การวัดผลและประเมินผล จัดประชุมเชิงปฏิบัติการและสนับสนุนให้ครูนำวิธีการและเครื่องมือการวัด มาใช้อย่างหลากหลาย

2.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและ หัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนา คุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย ให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนจากการบันทึกหลังสอน เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และเพิ่มคุณภาพการศึกษา กำหนดนโยบายของสถานศึกษาให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนรู้และการทำงาน มีโครงการ รองรับการทำกิจกรรมวิจัยผู้เรียนเพื่อค้นหาปัญหาการเรียนของผู้เรียนและหาแนวทางแก้ไขพัฒนา เพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้ครูทำ Best Practice ของตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล วิเคราะห์ความต้องการพัฒนาการเรียนรู้ออกแบบการจัด การเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ การศึกษาวิเคราะห์วิจัยและการนำผลวิจัย มาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อาจเป็นแนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้อ ของผู้เรียน การปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและ พัฒนา การสร้างเจตคติที่ดีของครูในการใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ หากกลยุทธ์ที่เหมาะสม ในการพัฒนาทักษะการวิจัยของครู สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่อาศัยผลการวิจัยเป็นฐาน พัฒนา การเรียนรู้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ออกแบบแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อ เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 45) ที่ได้กำหนด บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาไว้ว่า ให้สถานศึกษากำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และ กระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัย เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และสอดคล้องกับ ฆนัท ธาตุทอง (2559: 293-294) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนา การเรียนการสอนของครูให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะมีปัญหาวิจัยมากมายที่ทำทลายความสามารถของครูในการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำมาใช้ใน การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนต่อไป ผู้บริหารอาจเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัย ในชั้นเรียนมาให้ความรู้เบื้องต้น ให้ครูมีโอกาสฝึกทำงานวิจัยในชั้นเรียนด้วยตนเอง และนำผลการวิจัย ไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามควรปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการวิจัยว่า การวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก ไม่จำเป็นต้องใช้สถิติขั้นสูงที่ยุ่งยากซับซ้อนก็สามารถทำได้ นับเป็นสิ่งหนึ่งที่ ผู้บริหารควรให้ความสนใจและสื่อสารให้บุคลากรเข้าใจตรงกันในเบื้องต้นก่อน

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุวัฒน์ ธัมมะปาละ และคณะ (2561: 68) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ต้นสังกัดควรมีการอบรมครูในการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ วางแผนแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผู้สอนสามารถทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัย ศิริพิน (2558: 87) ที่ศึกษา เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราชสีมา) พบว่า ผู้บริหารควรจัดอบรมให้ความรู้กับคณะครู เพราะครูขาดความเข้าใจเรื่องงานวิจัย บางครั้ง งานวิจัยที่ทำมาส่งก็มีได้ทำด้วยตนเอง และครูควรทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องของทักษะกระบวนการคิดของ ผู้เรียน ทักษะการแก้ปัญหา

2.8 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างาน บริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีโครงการและกิจกรรมส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดแหล่งเรียนรู้ให้มีความทันสมัยและเพียงพอต่อผู้เรียน และมีการปรับปรุง พัฒนาแหล่งเรียนรู้อยู่เสมอ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูสำรวจแหล่งเรียนรู้ ทั้งใน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียงโดยเน้นความปลอดภัย เป็นหลัก จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูใช้แหล่ง เรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามาใช้แหล่งเรียนรู้ใน สถานศึกษา กำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะแหล่งเรียนรู้มีความสำคัญอย่างมาก สำหรับการส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน โรงเรียนใดที่อยู่ใกล้หรือมีแหล่งการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียน เข้าไปศึกษา หรือมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้บ่อยครั้ง โดยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยอย่าง สม่าเสมอ ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ซึ่งอยู่ในบริเวณ โรงเรียนหรือในบริเวณใกล้เคียง การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มี ประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องทราบถึงองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถ เห็นถึงจุดอ่อน จุดแข็ง และแนวทางในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมทันสมัย และเพียงพอต่อผู้เรียน นอกจากนี้นักเรียนควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน นักเรียนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่ง การเรียนรู้ในโรงเรียนร่วมกัน ปลุกจิตสำนึกในการรักแหล่งเรียนรู้ ให้นักเรียนรักและหวงแหนแหล่ง การเรียนรู้

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ สอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553: 25) ที่ได้กล่าวว่า แหล่งเรียนรู้ หมายถึง สถานที่หรือแหล่งข้อมูลทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปศึกษา แสวงหาประสบการณ์ ความรู้ เพื่อช่วยพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้อย่าง กว้างขวาง ลึกซึ้ง และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 45-46) ได้กำหนดให้สถานศึกษา มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของ

ผู้เรียนของสถานศึกษาต่อตนเอง และส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนา การเรียนรู้ และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูวนัย ปฐพี (2558: 96) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มศรีราชา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้ แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน จัดให้มีการทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน และสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาและศึกษาแหล่งเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ัญญา ยงยศยิ่ง (2560: 116) ศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 พบว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ ภายนอกและภายในสถานศึกษา และควรส่งเสริมให้มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้

2.9 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอ แนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม การจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัด โครงการ กิจกรรมอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนและการบริหาร งานแต่ละฝ่าย รวมถึงเชื่อมโยงระบบนิเทศภายในกับระบบนิเทศภายนอกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการประชุมเพื่อวางแผนการนิเทศ และนิเทศตามแผนงาน ส่งเสริมการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศ จัดทำคู่มือการนิเทศ และแบบบันทึกการนิเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพ และมอบหมายครูวิชาการ หัวหน้าฝ่ายงานดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม นิเทศครูใน แต่ละชั้น และมีการจัดนิเทศโดยเพื่อครูอย่างเป็นกัลยาณมิตรแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ เพราะผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่ มีประสบการณ์ในด้านการนิเทศการเรียนการสอน และจำเป็นต้องมีการสื่อสารที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ มีความเชี่ยวชาญในด้านการเรียนการสอนและประสบการณ์ในด้านอื่น ๆ กำหนดปฏิทินการนิเทศในแต่ละปีการศึกษา ดำเนินการนิเทศตามแผนอย่างต่อเนื่อง นำผลการนิเทศ มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง แจ้งผลการนิเทศเพื่อให้ผู้รับการนิเทศทราบเพื่อให้ได้ปรับปรุงแก้ไขในการต่อไป สามารถให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาโดยมีการสร้างเครื่องมือในการนิเทศการศึกษา ที่หลากหลายเพื่อการพัฒนาการนิเทศ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อร่วมมือ ในด้านการนิเทศภายใน มีความเข้าใจในสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูล มาใช้ในการวางแผนการนิเทศ และมีวิธีการนิเทศที่เหมาะสมส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานแก่ คณะครู การนิเทศถือเป็นหัวใจสำคัญในการกำกับติดตามของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับ กรองทอง จิระเชษฐกุล (2550: 4) ที่ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในการสนับสนุนการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพของ การศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์มากหรือน้อย ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ไกล่เคียงกัน จำนวนของศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอกับความต้องการของครู ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญต่อ การดำเนินการนิเทศภายในให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีระบบโดยการส่งเสริมสนับสนุนให้ความช่วยเหลือ ครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติตามภารกิจหลักของสถานศึกษา และสอดคล้องกับ สันติ บุญภิรมย์ (2553: 204-293) ที่ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกิจกรรมของการบริหาร

การศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนรู้และความเจริญงอกงามของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้สอนปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วย การนิเทศการศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารงานของผู้บริหาร เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นการช่วยเหลือทางวิชาการของผู้บริหาร โดยเฉพาะการบริหารสถานศึกษา ซึ่งถือว่างานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยผ่านทางกระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่หลักอีกประการหนึ่งคือ หน้าที่ในการนิเทศการศึกษา เนื่องจากการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่แนะนำปรับปรุงให้คณะผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 46) ได้กำหนดบทบาทของสถานศึกษาด้านการนิเทศการศึกษาไว้ว่า สถานศึกษาต้องสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน ว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ และกระบวนการ และสามารถเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิตา เจริญชัย (2561: 61) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการนำผลการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรให้ความร่วมมือในการนิเทศการเรียนการสอน และผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหารและครูผู้สอนในเรื่องเทคนิคและวิธีการนิเทศ

2.10 ด้านการแนะแนว ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทางคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีครูแนะแนว ครูประจำชั้นที่ศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน เปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นเข้ามาแนะแนว แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับจิตวิทยา การแนะแนว และการช่วยเหลือแนะแนว และจัดกิจกรรมดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการแนะแนวคือกระบวนการทางการศึกษา ที่ช่วยให้รู้จักและเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม สามารถนำตนเองได้ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ ปฏิบัติตนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม การแนะแนวมีจุดมุ่งหมายและหลักการที่สอดคล้องหรือเหมือนกันกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ การช่วยให้เยาวชนของชาติเป็นผู้ที่คิดเป็น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาในทุก ๆ ด้าน มุ่งสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน การแนะแนว ที่มีประสิทธิภาพผู้ทำหน้าที่แนะแนวจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาอบรมทางการแนะแนว มาโดยเฉพาะ มีทั้งความรู้ และทักษะที่เหมาะสม และมีการจัดดำเนินการแนะแนวอย่างมีระบบและการจัดบริการแนะแนวจะได้ผลและมีประสิทธิภาพ จะต้องเกิดจากความร่วมมือและความสมัครใจของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนและนักเรียนผู้มารับบริการจะต้องมาด้วยความเต็มใจให้ความร่วมมือ

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้สอดคล้องกับ นิรันดร์ จุลทรัพย์, 2554: 281-282) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและขอบข่ายของบริการแนะแนวอย่างดี โดยจะต้องเป็นผู้นำการดำเนินงานและพร้อมที่จะให้การสนับสนุน ทั้งในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์

ต่าง ๆ สถานที่ กำลังบุคลากร และเวลาสำหรับกิจกรรมและรับผิดชอบที่จะช่วยพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ ราตรี นันทสุนทร (2555: 31) ที่ได้กล่าวว่า นักเรียนส่วนมากต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ การศึกษาต่อ และปัญหาส่วนตัวอยู่เสมอ การที่นักเรียนจะตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาเหล่านี้ได้อย่างถูกต้องจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาเหล่านั้นที่ถูกต้องด้วยตนเอง โรงเรียนจึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ โดยการแนะแนว การวัดทัศนคติ ความสนใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความถนัดต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ครูแนะแนวสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาของนักเรียนแต่ละคนได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ สุพิน ใจแก้ว (2561: 227-228) ที่ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการแนะแนวไว้ว่า ผู้บริหารต้องสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติและบุคลิกภาพเหมาะสมเข้ารับตำแหน่งนักแนะแนวของโรงเรียน โดยมีอัตรากำลังที่เหมาะสมตามมาตรฐานสากล จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบริการแนะแนวแก่บุคลากรแนะแนว เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้น ทักขะ และความเชื่อมั่นในงานแนะแนว โดยการเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญและมีชื่อเสียงทางการแนะแนว และจัดให้มีการประเมินผล และปรับปรุงบริการแนะแนวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูวนัย ปัฐพี (2558: 96) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ผู้บริหารควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษา เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการแนะแนวและส่งเสริมให้ครูแนะแนวการศึกษาให้กับนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสธียา ม่วงจวบ และศักดิ์พันธ์ ตันนิมลรัตน์ (2563: 79) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดเขารักษ์ พบว่า สถานศึกษาควรมีการคัดเลือกบุคลากรทำหน้าที่อนุกรรมการแนะแนวที่เหมาะสม ให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา (2558: 113) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร) พบว่า สถานศึกษาควรจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษาโดยถือว่าการแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการศึกษา ควรสอดแทรกอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนของครู มีการประชุมวางแผนการจัดทำคู่มือการแนะแนว ปฏิบัติงานการแนะแนวทางวิชาการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน โดยมีการจัดทำแบบคัดกรองเพื่อเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรให้สถานศึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับองค์กรอื่นในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว เพื่อพัฒนากระบวนการให้บริการช่วยเหลือนักเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2.11 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติทั้งระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วางเป้าหมายและการดำเนินงาน พร้อมประเมินคุณภาพของผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา พร้อมดำเนินการ

ตามแผน โดยจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับมาตรฐานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา และจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเป็นหมวดหมู่และเป็นปัจจุบัน รongรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ เพราะผู้บริหารจึงเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ มีสมรรถนะสูงในด้านความรู้ความสามารถ ทักษะการบริหาร เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ทรงพลังจึงจะนำพา สถานศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรให้ได้รับความรู้ในเรื่องระบบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์งานให้สอดคล้องกับมาตรฐานและประเด็นของมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามระบบงานเป็นประจำและต่อเนื่อง สอดคล้องกับธีระวัฒน์ มอนโรสง (2561: 110-122) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ดำเนินไปได้ด้วยดีโดยมีความสัมพันธ์ที่ระหว่างกัน ให้คำปรึกษาช่วยให้บุคลากรเข้าใจง่าย ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรนั้นมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจให้สามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีความสุข โดยสามารถวินิจฉัย และกำหนดวิธีการแก้ปัญหาก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินการเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเข้าใจ และเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะทางเลือกประกอบการตัดสินใจ ผู้บริหารมีบทบาทในการกำกับดูแล และมีบทบาทในการติดตาม (Monitor Role) เพื่อรับรู้ข้อมูลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ดูแลติดตามการทำงานของบุคลากรเพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติงานและให้ข้อมูลป้อนกลับ ผู้บริหารจึงต้องมีภาวะผู้นำที่ดีมีวิสัยทัศน์ เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อเป็นหลักประกันว่าการศึกษานั้นมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการที่ว่า ข้อ 3 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและ ประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี (ราชกิจจานุเบกษา, 2561: 3)

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561: 91) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และดำเนินงานตามปฏิทินของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตรวจสอบประเมินผลระบบประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนภา เอกนิพนธ์ และชุตินา มุสิกานนท์ (2561: 1499) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ผู้บริหารควรสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ด้านการประกันคุณภาพและพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องบริหารจัดการจัดการในเชิงคุณภาพ โดยมีการประกันคุณภาพเป็นกลไกสำคัญที่เสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานทุกระดับ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างสอดรับกันเป็นระบบ เพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหลักการ วิธีการบริหารและการจัดการคุณภาพสมัยใหม่ที่เน้นการสร้าง ความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รจนา มากชุมแสง (2556: 2) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอปะคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีมาตรฐาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำ ผู้ประสานงาน ผู้ดำเนินการ พร้อมทั้งติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิด โดยใช้รูปแบบที่มีมาตรฐานสากล แม้ว่าการศึกษาของไทย จะมีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามาแล้วก็ยังพบปัญหาในการดำเนินการต่าง ๆ หลายประการ เช่น ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา การขาดแคลนทรัพยากรในการสนับสนุนการศึกษา ขาดการประสานงาน รวมทั้งครูและบุคลากรทางการศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจ ยังไม่ให้ความร่วมมือในการประกันคุณภาพการศึกษา

2.12 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน สำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาทางวิชาการ ส่งเสริม และพัฒนาแนวทางตามที่ชุมชนและครอบครัวต้องการ และสถานศึกษาควรจัดประชุมผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อรายงานผลการเรียน ความก้าวหน้าในการพัฒนาของผู้เรียน

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริม ความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมเพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพของปัญหาและความต้องการของชุมชน ครอบครัว ผู้ปกครอง และผู้เรียน สอดคล้องกับสถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553: 188-190) ที่ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการกระทำหน้าที่ตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ในการชี้แนะหรือโน้มน้าวจูงใจข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้าใจและเกิดความตระหนักในการรวมพลังและประสานสัมพันธ์ เพื่อพัฒนางานวิชาการและวิชาชีพเกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 193) ที่ได้กล่าวว่า สถานศึกษาสามารถจัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น และส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และสอดคล้องกับภารดี อนันต์นาวิ (2552: 271-272) ที่ได้กล่าวว่า การให้บริการด้านวิชาการจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีนั้น จะต้องอาศัยหลักการ เทคนิคและวิธีการในการให้บริการทางวิชาการอย่างดี และ

เหมาะสมกับสภาพของชุมชนแต่ละชุมชน ทั้งยังต้องอาศัยบุคลิกภาพหรือคุณสมบัติส่วนตัวของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามักจะมีความพร้อมพิเศษในด้านวิชาการ จึงน่าจะให้บริการด้านวิชาการแก่ชุมชนได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนพึงถือว่า การบริการชุมชนเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาซึ่งมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ อยู่ไม่น้อย สถานศึกษาควรจะนำทรัพยากรที่มีอยู่ออกบริการชุมชน ทั้งนี้ เพื่อช่วยพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่อย่างเต็มความสามารถ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อานนท์ คนขยัน และคณะ (2558: 143) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการเสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการ จัดประชุมทำความเข้าใจ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุทธ ชุมชน ท้องถิ่นเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อสร้างความตระหนักให้กับคณะครู นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องการจัดการศึกษา

2.13 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพตามความเหมาะสมร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นในการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาระดับกลุ่มเล็กและระดับอำเภอเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เช่น การจัดติว O-NET และมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร จนได้รับการยอมรับจากชุมชน

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายเพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาวิชาการแก่เครือข่ายของสถานศึกษาและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน ขอบข่ายความร่วมมือทางวิชาการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อศักยภาพในการพัฒนางานที่เป็นเลิศ

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้สอดคล้องกับ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 193) ที่ได้กล่าวว่า สถานศึกษาต้องประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ทั้งบริเวณใกล้เคียง ภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่างเขตพื้นที่การศึกษา มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 47-48) ที่ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ไว้ว่า ผู้บริหารต้องเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น มีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบัน การศึกษาอื่น

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอดศักดิ์ จันทิมา และคณะ (2560: 125) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยการใช้เครือข่ายของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 พบว่า สถานศึกษาต้องแสดงบทบาทเป็นผู้ประสาน

ขอความร่วมมือในการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายพัฒนางานกับกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่นที่มีศักยภาพในการพัฒนางานที่เป็นเลิศ (Best Practice)

2.14 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการ เสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการรับรู้ด้านวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม โดยการให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ส่งเสริมงานวิชาการ โดยการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะชุมชนและองค์กรมีส่วนสำคัญในการร่วมส่งเสริม สนับสนุนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยสนับสนุนทุกด้าน เช่น งบประมาณ การบริจาค การให้คำแนะนำ การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตราที่ 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยกระบวนการเรียนรู้ภายนอกในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน สอดคล้องกับ ภารดี อนันต์นาวี (2552: 286) ที่ได้กล่าวถึงแนวปฏิบัติของสถานศึกษาในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาไว้ว่า สสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แล้วส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษา รวมถึงจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 48) ที่ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาไว้ว่า สถานศึกษาต้องประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ การประสานความร่วมมือด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษานั้น ผู้นำในสถานศึกษานั้นได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีหน้าที่ประสาน ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างครูในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งในฐานะผู้นำในการจัดการศึกษา การบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นด้านแรกของการบริหารสถานศึกษา

ให้ได้มาตรฐานมีคุณภาพ การบริหารจัดการจะประสบความสำเร็จต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560: 116) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะลา เขต 3 พบว่า ผู้บริหารควรสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม สถานประกอบการ และหน่วยงานอื่น และผู้บริหารควรประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานอื่นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา (2558: 113) ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพธิ์งาม (ศรีวิทยากร) พบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิชาการของสถานศึกษาไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน โดยให้บุคลากรที่มีความสามารถเป็นวิทยากรให้กับบุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ควรส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการของสถานศึกษา ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ

2.15 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษา วิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา กำหนดระเบียบการดำเนินงาน ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่ครูและนักเรียน และส่งเสริมการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมให้ครูศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัด จัดทำแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และมีการวัดและประเมินผลตามระเบียบ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสถานศึกษาควรจัดทำเอกสารเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ได้แก่ ปฏิทิน การปฏิบัติงานวิชาการ แผนการนิเทศและปฏิทินการนิเทศ คู่มือการวัดและประเมินผลการการศึกษา รวมถึงเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญ ของการบริหารโรงเรียนตามที่พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 การกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการจะให้สถานศึกษาดำเนินการ ได้อย่างคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งใน การบริหารและจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมี ประสิทธิภาพให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับรู้ และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้สอดคล้องกับ จรุงณี แก้วเอี่ยม (2555: 254-258) ที่ได้กล่าวว่า คู่มือการปฏิบัติงานเป็นเอกสารทางวิชาการ เป็นเอกสารที่จะเป็นในการบริหารจัดการ เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดให้ผู้ปฏิบัติรู้ว่าต้องทำอะไรบ้างในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การบริหารสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลตามจุดหมายมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารจัดการ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนบริหารจัดการเพื่อช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้การวางแผนบริหารจัดการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ในการจัดทำคู่มือการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูต้องร่วมมือกันเพื่อให้เกิดคู่มือที่สามารถนำมาปฏิบัติงานได้จริง และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2556: 48-49) ที่ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารไว้ว่า ผู้บริหารควรศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ และตรวจสอบ ประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัย ศิริพิน (2558: 87) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราชสีมาประสิทธิ์) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคู่มือปฏิบัติงานเพื่อสื่อสารให้คณะครูทุกคนเข้าใจ จัดระบบงานวิชาการให้ชัดเจน และมีการประเมินหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

2.16 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและผู้เรียน และสถานศึกษาควรดำเนินการจัดซื้อหนังสือตามระเบียบและนโยบายเรียนฟรี 15 ปี

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการแต่งตั้ง คัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงานการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรศึกษาแนวทางการจัดซื้อหนังสือเรียนและแบบฝึกหัดตามนโยบายการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560 สามารถให้คำแนะนำเสนอแนะ เป็นที่ปรึกษาให้แก่คณะดำเนินงานได้ สอดคล้องกับ สันติ บุญภิรมย์ (2553: 138) ที่ได้กล่าวว่า หนังสืออ่านประกอบในวิชาต่าง ๆ รวมทั้งตำราเรียนมีความจำเป็นต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมาก การเลือกหาตำราเรียน โดยปกติจะกระทำโดยกรรมการที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่จะสอนนั้นโดยตรง สิ่งที่ผู้บริหารจะช่วยเหลือคือ สร้างเกณฑ์ทางวิชาการสำหรับเลือกขึ้นเป็นแนวทางในการพิจารณาเพื่อใช้ในสถานศึกษานั้น โดยผู้มีส่วนในการพิจารณาคัดเลือกตำราเรียนจะต้องให้ความสำคัญต่อคุณค่าทางวิชาการมากกว่าราคาส่วนลดของหนังสือ นั้น ๆ และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 49) ที่ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาไว้ว่า สถานศึกษาต้องศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน และตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน

หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียน การสอน

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสธียา ม่วงจาบ และศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์ (2563: 79) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดเขารักษ์ พบว่า สถานศึกษา ควรแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือเรียนที่ตรงกับหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น ประเมิน ตรวจสอบผลการใช้หนังสือเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560: 116) ศึกษา เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 พบว่า ผู้บริหารควรพิจารณาเพื่อหา ภาษาที่ใช้ของหนังสือ แบบเรียนมีความถูกต้องตามหลักวิชาและทันสมัย และพิจารณาเนื้อหาไม่ขัดต่อความมั่นคงของชาติ และไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี

2.17 ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการเสนอแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย วางแผนในการจัดหา และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้สอน ส่งเสริมให้ผู้สอนผลิต พัฒนาสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการพัฒนาห้องเรียนที่สามารถใช้เทคโนโลยีทุกห้องเรียน ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการศึกษา พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อการศึกษาและสามารถนำความรู้มาใช้ได้ และจัดทำห้องพิเศษด้านการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา พัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา และชุมชน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจ

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำเทคโนโลยีไปสนับสนุน ส่งเสริมและบูรณาการในการจัดการศึกษา มีความสามารถในการบริหารสู่ความเป็นสากล และนำไปใช้ในการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของครู นักเรียน ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยอาศัยกระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การบริหารการเปลี่ยนแปลง การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการเรียนรู้ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนาครูและการพัฒนานักเรียน ในการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการสร้างวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 208) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ พอสรุปได้ดังนี้ 1) เข้าใจงานสื่อการสอน ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญ โดยการให้การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้สื่อการสอน 2) มีนโยบายและวางแผนการจัดโครงการงานสื่อการสอน 3) มีความรู้ความสามารถ ช่วยจัดและช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดบริการสื่อการสอน และ 4) จัดให้มีอาคารสถานที่งบประมาณบุคลากรแ่งงานสื่อการสอน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2556: 49) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่อง การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยี

ทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สารินทร์ เอี่ยมครอง (2561: 90) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า สถานศึกษาควรจัดทำโครงการสนับสนุนให้ครูจัดหาและผลิตสื่อ นวัตกรรม และครูผู้สอนควรจัดการผลิต และใช้สื่อนวัตกรรมให้ตรงตามจุดประสงค์ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พรนภา เอกนิพนธ์ และชุตินา มุสิกานนท์ (2561: 1500) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ การบริหาร งานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมครูให้มีทักษะด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ในการจัดการเรียนรู้ในการปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จได้นั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการ ปฏิรูปการศึกษา ทั้งในการบริหารจัดการทั่วไปและการปฏิรูปการเรียนการสอน ผู้บริหารจึงต้องมี วิสัยทัศน์กว้างไกลและยอมรับเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อเป็นผู้นำในการจัดหาเครื่องมือที่เกี่ยวข้อง เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน และส่งเสริมสนับสนุนให้ครู อาจารย์และ นักเรียนได้มีความสนใจและสามารถนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ สูงสุด

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อานนท์ คนขยัน และคณะ (2558: 143) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งประเมิน คุณภาพสื่อ และเลือกใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยกับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรในท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านที่พบปัญหามากที่สุด 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ปัญหาที่พบ คือ การพัฒนา คุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย แนวทางพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย ให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนจากการบินทัก หลังสอน เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และเพิ่มคุณภาพ การศึกษา

การทำผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการศึกษาวิเคราะห์วิจัยและการนำผลวิจัย มาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ ใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้อื่นๆ ของผู้เรียน การปฏิรูปการเรียนรู้อื่นๆตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและ

พัฒนา การสร้างเจตคติที่ดีของครูในการใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ หากกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะการวิจัยของครู สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่อาศัยผลการวิจัยเป็นฐาน พัฒนาการเรียนรู้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้อ่างแผนแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อ่างเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ สอดคล้องกับ ฆนัท ธาตุทอง (2559: 293-294) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนา การเรียนการสอนของครูให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะมีปัญหาวิจัยมากมายที่ท้าทายความสามารถของครูในการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนต่อไป ผู้บริหารอาจเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนมาให้ความรู้เบื้องต้น ให้ครูมีโอกาสฝึกทำงานวิจัยในชั้นเรียนด้วยตนเอง และนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามควรปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการวิจัยว่าการวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก ไม่จำเป็นต้องใช้สถิติขั้นสูงที่ย่างยากซับซ้อนก็สามารถทำได้ นับเป็นสิ่งหนึ่ง ที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจและสื่อสารให้บุคลากรเข้าใจตรงกันในเบื้องต้นก่อน

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุวัฒน์ ธีรมะปาละ และคณะ (2561: 68) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ต้นสังกัดควรมีการอบรมครูในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ่างด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้อ่างแผนแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อ่างเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผู้สอนสามารถทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้อ่าง

2) ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ปัญหาที่พบ คือ การมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดทำสาระการเรียนรู้อ่างท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม แนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบสาระการเรียนรู้อ่างท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 นำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เอื้อแก่ผู้เรียน

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรท้องถิ่นคือการจัดประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และคุณภาพการดำรงชีวิต โดยใช้ทรัพยากร ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บนพื้นฐานของสภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม ของตนเอง เนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์ที่จัดให้กับผู้เรียนเป็นไปตามความต้องการ ความสนใจ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูนา จารง (2560: 142) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรมีการวางแผนงานด้านวิชาการ ควรพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นและ

ควรมีการนิเทศการศึกษาเป็นระยะ ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารีชาติ สุนทร (2560: 83) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน จัดให้ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสร้างความเข้าใจกับตัวหลักสูตรให้ไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อจะบรรลุเป้าหมายการบูรณาการ ผู้บริหารควรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและรับฟังความคิดเห็นของครู

3) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ปัญหาที่พบ คือ การส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการของชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน แนวทางพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมเพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพของปัญหาและความต้องการของชุมชน ครอบครัว ผู้ปกครอง และผู้เรียน

การที่ผลวิจัยปรากฏเช่นนี้ สอดคล้องกับ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550: 193) ที่ได้กล่าวว่า สถานศึกษาสามารถจัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น และส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และสอดคล้องกับ ภารดี อนันต์นาวิ (2552: 271-272) ที่ได้กล่าวว่า การให้บริการด้านวิชาการจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีนั้น จะต้องอาศัยหลักการ เทคนิคและวิธีการในการให้บริการทางวิชาการอย่างดี และเหมาะสมกับสภาพของชุมชนแต่ละชุมชน ทั้งยังต้องอาศัยบุคลิกภาพหรือคุณสมบัติส่วนตัวของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามักจะมีความพร้อมพิเศษในด้านวิชาการ จึงน่าจะให้บริการด้านวิชาการแก่ชุมชนได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนพึงถือว่า การบริการชุมชนเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาซึ่งมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ อยู่ไม่น้อย สถานศึกษาควรจะนำทรัพยากรที่มีอยู่ออกบริการชุมชน ทั้งนี้ เพื่อช่วยพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่อย่างเต็มความสามารถ

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อานนท์ คนขยัน และคณะ (2558: 143) ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการเสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการ จัดประชุมทำความเข้าใจ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่นเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อสร้างความตระหนักให้กับคณะครู นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เนื่องจากเป็นด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานบริหารวิชาการส่วนใหญ่เสนอแนวทางการดำเนินการให้ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย ให้ครูทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนจากการบันทึกหลังสอนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนของผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

1.2 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 นำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เอื้อแก่ผู้เรียน

1.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ควรประสานความร่วมมือให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ แก่ผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี หรือมีผลการบริหาร เป็นที่ยอมรับในระดับเขตพื้นที่ขึ้นไป

2.2 ควรศึกษารูปแบบการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). **คู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ธาธาอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการการบริหารรูปแบบนิติบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา. (2558). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยาการ)**. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉันท ธาตุทอง. (2550). **หลักสูตรท้องถิ่น**. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- _____. (2553). **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- _____. (2559). **หลักการจัดการเรียนรู้**. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จรูณี แก้วเอี่ยม. (2555). **เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ**. ยะลา: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท บัค พอยท์ จำกัด.
- จิราภรณ์ บุตรด้วง. (2559). “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1.” **วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 3(1), 12.
- ฉัตรสุดา อมรชาติ และจรูณี แก้วเอี่ยม. (2558). “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอสุคีริน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2.” **วารสารมหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 2(2), 1.
- ชรินทร์ มั่งคั่ง. (2559). **ภาวะผู้นำคุณภาพการศึกษากลุ่มมาตรฐานการเรียนรู้สังคมศึกษา**. เชียงใหม่: โรงพิมพ์ไดมอนด์ กราฟิก กรุ๊ป.
- ชลิดา เจริญชัย. (2561). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). **การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วีพริ้นท์ (1991) จำกัด.
- ฐาปนันท์ กัญญา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์. (2558). “การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธนาเขต 3.” **วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 101.

- ณัฐพล ทีปสุวรรณ. (2562). **ครูแห่งอนาคต เพื่อผู้เรียนแห่งอนาคต**. ปาฐกถาพิเศษ. 17 สิงหาคม 2562.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). **หลักการจัดการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพยาภรณ์ เตียวเจริญ. (2555). **การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เทอดศักดิ์ จันทิมา และคณะ. (2560) “แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยการใช้เครือข่ายของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.” **พินเนศวร์สาร**. 13(1), 117-131.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 3**. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ธีระวัฒน์ มอนไธสง. (2561). **การบริหารสถานศึกษาอย่างผู้บริหารมืออาชีพ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น จำกัด.
- นาวา สุขรมย์. (2550). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นิรันด จุลทรัพย์. (2554). **การแนะนำเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา: บริษัท นำศิลป์โฆษณา จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุริยวิถีสาส์น.
- ปริศนา สีเงิน. (2559). **สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). **การบริหารวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- ปาริชาติ สุนทร. (2560). **การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พรนภา เอกนิพนธ์ และชุตินา มุสิกานนท์. (2561). “การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1.” **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร**. 6(4), 1490-1491.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2549). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิสนุ พองศรี. (2549). **วิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: เทียมฟ้าการพิมพ์.
- ภารดี อนันต์นาวี. (2552). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ชลบุรี: บริษัท สำนักพิมพ์มนตรี จำกัด.

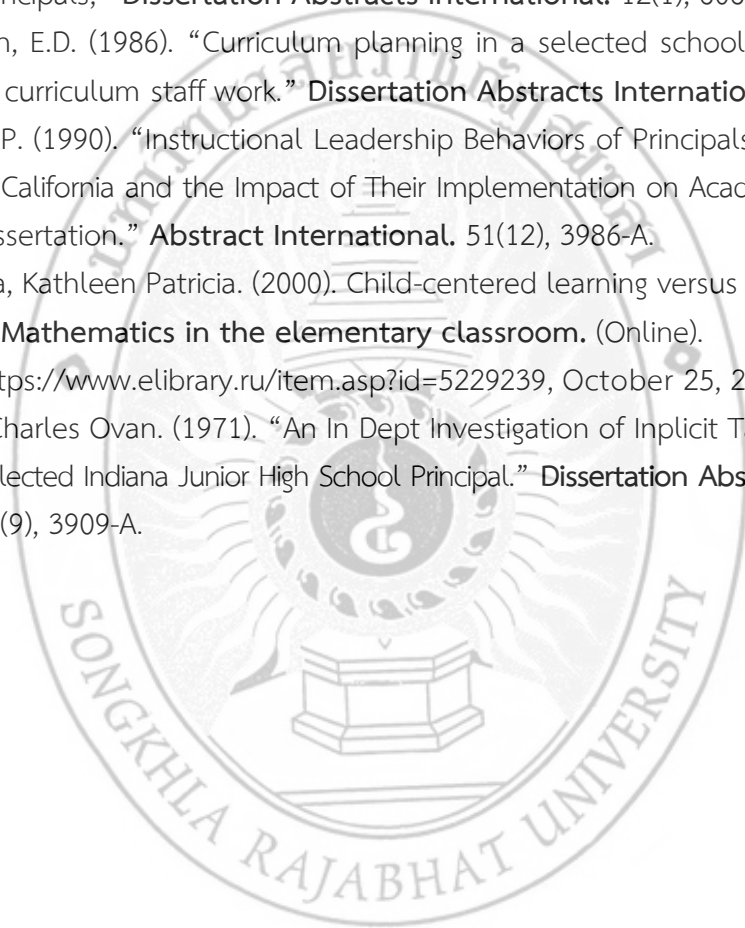
- ภูวนัย ปัฐพี. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มูนา จารง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- รจนา มากชุมแสง. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอปะคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- รัตยา ทองสินุช. (2558). “ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช.” วารสารเทคโนโลยีภาคใต้. 8(2): 91.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก, หน้า 1.
- _____. (2561). กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. เล่มที่ 135 ตอนที่ 11 ก, หน้า 3.
- _____. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก, หน้า 1.
- _____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม. เล่มที่ 136 ตอนที่ 57 ก, หน้า 49.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ศรีวิวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ จำกัด (มหาชน).
- ราตรี นันทสุนทร. (2555). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. สุราษฎร์ธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รุ่งนภา นุตราวงศ์. (2552) “หลักสูตรอิงมาตรฐาน การพัฒนาสู่คุณภาพ” วารสารวิชาการ. 4(4), 57.
- รุจิรี ภู่อาระ และจันทรานี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัท บุ๊ค พอยท์ จำกัด.
- เรวดี ซ้อนเพชร. (2556). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณกร เรือกิจ และสุพัฒนา หอมบุปผา. (2559). แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. การประชุมสัมมนาวิชาการราชภัฏนครสวรรค์วิจัย ครั้งที่ 1, 369.

- วัชรินทร์ ปะนามะเก และคณะ. (2558). “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2.” วารสารมหาวิทยาลัย นครพนม. 5(2), 52.
- วิมล เดชะ. (2559). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกล. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2563). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) (Online). <https://www.niets.or.th>, 16 พฤษภาคม 2563.
- สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. (2553). ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตาม หลักเกณฑ์ใหม่. กรุงเทพมหานคร: เอส. พี. เอ็น. การพิมพ์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บู้ค พอยท์.
- สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. (2562). แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. สงขลา: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.
- _____. (2563). กรอบหลักสูตรท้องถิ่น พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2563. สงขลา: กลุ่ม นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.
- _____. (2563). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2562. สงขลา: กลุ่มนิเทศ ติดตามและ ประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับ ปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). นิยามศัพท์หลักสูตร หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง ประเทศไทย จำกัด.
- สุทธนู ศรีไสย์. (2555). หลักการนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพิน ใจแก้ว. (2561). การแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน. อุตรดิตถ์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุตรดิตถ์.

- สุริยันต์ คะณวีน. (2551). **สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เสาวลักษณ์ พรหมณะ และคณะ. (2560). “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3.” **วารสารบัณฑิตศึกษา.** 14(65), 187.
- โสธียา ม่วงจวบ และศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์. (2563) “แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดเขารักษ์.” **วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.** 11(1), 67-81.
- หทัย ศิริพิน. (2558). **แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราชสีมา ประสิทธิ์).** การค้นคว้าอิสระหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อติตยา วงศ์ศา และชุติมา มุสิกานนท์. (2558). “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่คะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.” **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.** 4(1), 35.
- อนุวัฒน์ คุ้มมะปาละ และคณะ. (2561). “แนวทางการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.” **วารสารสิรินธรปริทรรศน์.** 19 (1), 67-68.
- อรนิตย์ สุวรรณไตรย์ และคณะ. (2558). “สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุบลราชธานี.” **วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษุทธิทัศน์.** 10(1), 103.
- อังคิรา สุวรรณเสน และคณะ. (2559). “บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1.” **วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.** 8 (2), 139.
- อัมพร อินผง. (2555). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร.** สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อานนท์ คนขยัน และคณะ. (2558). “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร.” **วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.** 2(1), 135-151.
- อุษา แซ่เตียว. (2559). **ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Adegbemile, Oluwadare. (2011). “Principals’ Competency Need for Effective Schools’ Administration in Nigeria.” **Journal of Education and Practice (Online).** <https://www.iiste.org/Journals/index.php/JEP/article/view/436/315>, October 25, 2020

- Chester, N. M. (1965). **An introduction to school administration: Selected reading.** New York: Macmillan.
- Grossman, T. (2009). "State Policies to Improve Teacher Professional Development." **NGA Center for Best Practices.** 44(7), October 26, 2009.
- Jack, Kenward. (2008). "Is there a best way to structure the administration?" **High Education.** 12(4), 103-109.
- Mattox, Donald. (1987). "A study of Inservice Needs of Illinois Public School Elementary Principals," **Dissertation Abstracts International.** 12(1), 6061-A.
- Mooradian, E.D. (1986). "Curriculum planning in a selected school district that lacks of curriculum staff work." **Dissertation Abstracts International.** 11, 3238-A.
- Spirito, J. P. (1990). "Instructional Leadership Behaviors of Principals in Middle School in California and the Impact of Their Implementation on Academic Achievement Dissertation." **Abstract International.** 51(12), 3986-A.
- Watamura, Kathleen Patricia. (2000). Child-centered learning versus direct instruction in **Mathematics in the elementary classroom.** (Online).
<https://www.elibrary.ru/item.asp?id=5229239>, October 25, 2020.
- William, Charles Ovan. (1971). "An In Dept Investigation of Implicit Tasks Performed by Selected Indiana Junior High School Principal." **Dissertation Abstract International.** 39(9), 3909-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์ ดร.ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. นายธงชัย ศักดิ์สุวรรณ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 3
3. นายอารมณ จันทคาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเกาะค่าง
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๗๓๓

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ณรงค์ศักดิ์ ropicอบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนางสาวรัชดาภรณ์ ณรงค์กุล รหัส ๖๓G๓๘๐๐๓๘ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต ๓” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพงศ์ ภูวิชร์วานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางสาวรัชดาภรณ์ ณรงค์กุล พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือ วิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วันฉัตร จารุวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

รณบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๕๓๓ ๖๓๕๔

<http://bundit.sknu.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นางสาวรัชดาภรณ์ ณรงค์กุล โทร. ๐๘ ๐๓๓๗ ๐๕๖๗

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๓/๙๓๒

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายธงชัย ศักดิ์สุวรรณ ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนางสาวรัชดาภรณ์ ณรงค์กุล รหัส ๖๑6๑๘๐๐๑๘ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลาเขต ๓” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภติพงษ์ ภูวีชรวานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางสาวรัชดาภรณ์ ณรงค์กุล พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือ วิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วันฉัตร จารุวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๙๓๕๓๓ ๖๑๕๕๕

<http://bunedit.skru.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นางสาวรัชดาภรณ์ ณรงค์กุล โทร. ๐๕ ๙๓๕๓๓ ๐๕๖๓๗

ที่ อว ๐๖๓๙.๐๗/๗๓๓

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเกาะค่าง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบขอรับทราบเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๓ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๓ ฉบับ

ด้วยนางสาวรัชดาภรณ์ ณรงค์กุล รหัส ๖๑6๑๘๘๐๐๑๘ นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๓" โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภสิทธิ์ ภู่วิจิตรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาราย นางสาวรัชดาภรณ์ ณรงค์กุล พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาให้เป็นอย่างดียิ่งจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วันฉัตร จารุวรรณโน)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

งานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๕๓๓๓ ๖๓๕๘

<http://bun.dit.sku.ac.th/>

ผู้ประสานงาน : นางสาวรัชดาภรณ์ ณรงค์กุล โทร. ๐๘ ๗๓๓๗ ๐๕๖๗

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (ฉบับที่ 1)
เรื่อง
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

.....

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับครูผู้สอน ซึ่งปฏิบัติการสอนอยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
3. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
4. ข้อมูลที่ได้จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามและสถานศึกษาของท่าน คำตอบที่แท้จริงของท่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จึงขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามฉบับนี้ โดยพิจารณาข้อมูลจากสภาพจริงของผู้บริหารสถานศึกษาให้มากที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวรัชดาภรณ์ ฌรงศ์กุล

นักศึกษาปริญญาโท

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

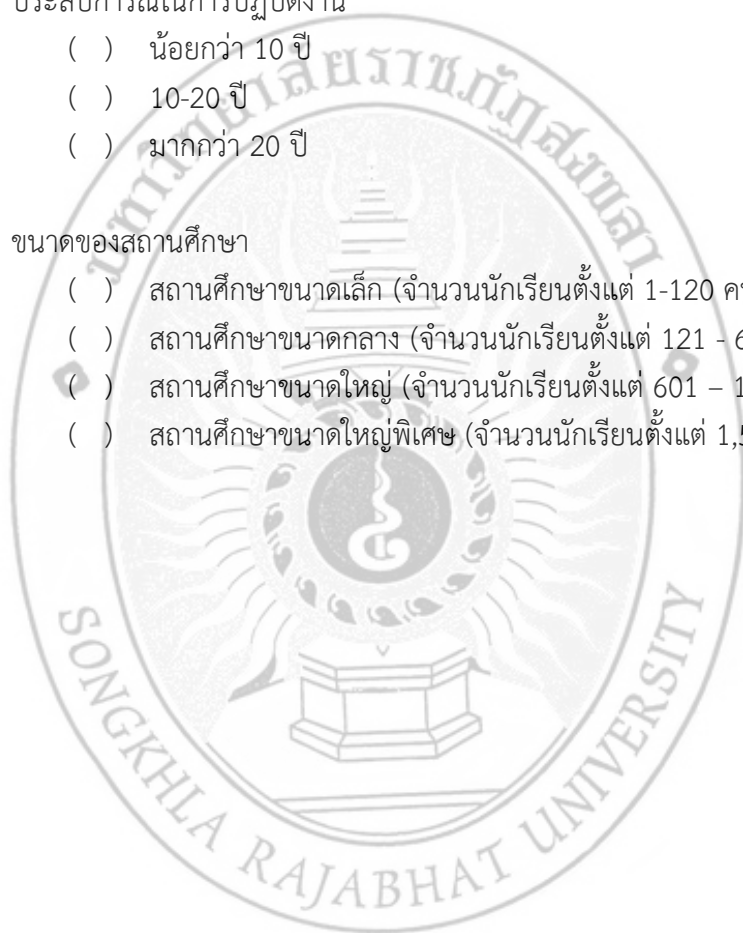
- ( ) ชาย
- ( ) หญิง

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- ( ) น้อยกว่า 10 ปี
- ( ) 10-20 ปี
- ( ) มากกว่า 20 ปี

3. ขนาดของสถานศึกษา

- ( ) สถานศึกษาขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน)
- ( ) สถานศึกษาขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 600 คน)
- ( ) สถานศึกษาขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601 – 1,500 คน)
- ( ) สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โปรดอ่านรายละเอียดเกี่ยวกับข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่า ท่านมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ให้ตรงกับระดับการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการระดับมาก
3	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น						
1.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้					
2.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ					
3.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น					
4.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม					
2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ						
5.	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการออกแบบจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทและส่งเสริมให้การปฏิบัติงานวิชาการมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
6.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมวางแผนงานด้านวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูล และกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ					
7.	ผู้บริหารเป็นผู้ประเมินตรวจสอบทบทวน แผนงาน วิชาการว่ากำหนดแนวปฏิบัติได้ เหมาะสม สอดคล้องทิศทาง เป้าหมาย การพัฒนาสถานศึกษาและให้ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไข					
8.	ผู้บริหารอนุมัติแผนงานด้านวิชาการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน					
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา						
9.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
10.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกช่วงชั้น ตามแนว ปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
11.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเพื่อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้อง กับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้					
12.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมนำ ความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
13.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนา ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อ การเรียนรู้					
14.	ผู้บริหารส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียน การสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
15.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
16.	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน					
17.	ผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร					
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา						
18.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
19.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ					
20.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน					
21.	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดทำหลักสูตร ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ					
22.	ผู้บริหารอำนวยความสะดวกในเรื่องเวลา และอุปกรณ์ที่ใช้ในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร					
23.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
24.	ผู้บริหารส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา					
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
25.	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้และวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในบรรยากาศที่ยืดหยุ่น					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
26.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
27.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์					
28.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมฝึกการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา					
29.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง					
30.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน					
31.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกและสร้างผลงานจากการเรียนรู้ตามถนัดและความสนใจของตนเอง					
32.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา					
33.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้					
34.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้					
35.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
36.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า เพื่อเป็นผู้นำการจัดการกระบวนการเรียนรู้					
37.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและตรงสภาพจริง					
38.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนประเมินและสะท้อนผลการเรียนของตนเองและเพื่อน					
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน						
39.	ผู้บริหารกำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในเรื่องประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผล ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ จำนวนครั้งที่สอบ การเก็บคะแนนสอบแต่ละครั้ง มาตรฐานในการสอบวัดผล					
40.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ					
41.	ผู้บริหารส่งเสริมครูอาจารย์ให้ความรู้ทางการวัดและประเมินผล โดยการจัดการฝึกอบรมการประชุมปฏิบัติการ ในด้านเทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลข้อสอบ					
42.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา					
43.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น					
44.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน					
45.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนมีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
46.	ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาชั้นพื้นฐาน					
47.	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน					
7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา						
48.	ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา					
49.	ผู้บริหารพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้					
50.	ผู้บริหารพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย					
51.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
52.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้						
53.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
54.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ได้แก่ ห้องสมุด ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
55.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน					
56.	ผู้บริหารวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล					
57.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้					
58.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและปรับปรุงแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
59.	ผู้บริหารแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและครู					
9. ด้านการนิเทศการศึกษา						
60.	ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล					
61.	ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศเพื่อการพัฒนา ปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ					
62.	ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ					
63.	ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา และแนะนำให้ผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ					
64.	ผู้บริหารเชื่อมโยงระบบนิเทศภายในสถานศึกษากับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา					
10. ด้านการแนะแนว						
65.	ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและขอบข่ายของบริการแนะแนวอย่างดี					
66.	ผู้บริหารให้การสนับสนุน ทั้งในด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สถานที่ กำลังบุคลากร และเวลาสำหรับกิจกรรม					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
67.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ					
68.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
69.	ผู้บริหารจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
70.	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว และเป็นผู้ประสานงานเกี่ยวกับการแบ่งความรับผิดชอบของกรรมการแนะแนวแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้ร่วมงานมีความร่วมมือกัน					
71.	ผู้บริหารคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว					
72.	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยา การแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน					
73.	ผู้บริหารสนับสนุนการบริการแนะแนวที่สามารถเชื่อมโยงและให้การสนับสนุนงานบริการด้านอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
74.	ผู้บริหารดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา						
75.	ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน					
76.	ผู้บริหารจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน					
77.	ผู้บริหารสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับให้เป็นปัจจุบัน อยู่เสมอ					
78.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)					
79.	ผู้บริหารดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษา					
80.	ผู้บริหารส่งเสริมระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรพัฒนาคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle)					
81.	ผู้บริหารตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม					
82.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก					
83.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
84.	ผู้บริหารเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน					
12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ						
85.	ผู้บริหารการศึกษา สํารวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน					
86.	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น					
87.	ผู้บริหารส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน					
88.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ					
89.	ผู้บริหารสนับสนุนเทคนิคและวิธีการในการให้บริการทางวิชาการที่เหมาะสมกับสภาพของชุมชน					
13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น						
90.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของ นักเรียนทุกด้าน					
91.	ผู้บริหารเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับ องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษา เป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และมีส่วนในการ พัฒนาชุมชนและท้องถิ่น					
92.	ผู้บริหารให้บริการด้านวิชาการที่สามารถ เชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับ แหล่งวิชาการอื่น					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบคลุม องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
93.	ผู้บริหารสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการรับการสนับสนุนด้าน วิชาการของบุคคล ครอบคลุม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
94.	ผู้บริหารส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สร้างความ เข้าใจต่อบุคคล ครอบคลุม ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิใน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
95.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบคลุม ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ					
96.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมกับบุคคล ครอบคลุม ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นใน การจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิด ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน					
97.	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบคลุม ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
98.	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถาน ประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับ ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความ เหมาะสมและจำเป็น					
99.	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้าน คุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีประสิทธิภาพ					
15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา						
100.	ผู้บริหารศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา					
101.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน					
102.	ผู้บริหารตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและ แก้ไขปรับปรุง					
103.	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรนำระเบียบและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ					
104.	ผู้บริหารตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม ต่อไป					
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา						
105.	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนของสถานศึกษา					

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
106.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
107.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา					
17. ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
108.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อ การเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา					
109.	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
110.	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น					
111.	ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา					
112.	ผู้บริหารส่งเสริมการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา					

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (ฉบับที่ 2)
เรื่อง
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

.....

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบสอบถามแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
3. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
4. ข้อมูลที่ได้จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามและสถานศึกษาของท่าน คำตอบที่แท้จริงของท่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จึงขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามฉบับนี้ โดยพิจารณาข้อมูลจากสภาพจริงให้มากที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวรัชดาภรณ์ ณรงค์กุล

นักศึกษาปริญญาโท

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ
  - ( ) ชาย
  - ( ) หญิง
2. ตำแหน่ง
  - ( ) ผู้บริหารสถานศึกษา
  - ( ) หัวหน้างานบริหารวิชาการ
3. ขนาดของสถานศึกษา
  - ( ) สถานศึกษาขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน)
  - ( ) สถานศึกษาขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 600 คน)
  - ( ) สถานศึกษาขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601 – 1,500 คน)
  - ( ) สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,501 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความสำคัญการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
แนวทางการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ
แนวทางการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ

---

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ

---

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการบริหารงานวิชาการ

---

6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการบริหารงานวิชาการ

---

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ

---

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

แนวทางการบริหารงานวิชาการ

---

9. ด้านการนิเทศการศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

10. ด้านการแนะแนว

แนวทางการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

แนวทางการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

แนวทางการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
แนวทางการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
แนวทางการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

17. ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
แนวทางการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)
เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

แบบสอบถาม ฉบับที่ 1

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ข้อที่	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ			ค่า IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ คนที่				
		1	2	3		
1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น						
1.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ						
5.	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการออกแบบจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทและส่งเสริมให้การปฏิบัติงานวิชาการมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล และกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารเป็นผู้ประเมินตรวจสอบทบทวนแผนงานวิชาการว่ากำหนดแนวปฏิบัติได้เหมาะสม สอดคล้องทิศทาง เป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
8.	ผู้บริหารอนุมัติแผนงานด้านวิชาการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา						
9.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเพื่อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14.	ผู้บริหารส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
16.	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา						
18.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
19.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีวิชาต่าง ๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
20.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
21.	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
22.	ผู้บริหารอำนวยความสะดวกในเรื่องเวลา และอุปกรณ์ที่ใช้ในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
23.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
24.	ผู้บริหารส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
25.	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้และวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในบรรยากาศที่ยืดหยุ่น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
26.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
27.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
28.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมฝึกการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
29.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
30.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
31.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกและสร้างผลงานจากการเรียนรู้ตามถนัดและความสนใจของตนเอง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
32.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
33.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
34.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
35.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
36.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า เพื่อเป็นผู้นำการจัดกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
37.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและตรงสภาพจริง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
38.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมประเมินและสะท้อนผลการเรียนของตนเองและเพื่อน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน						
39.	ผู้บริหารกำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในเรื่องประเภทของข้อสอบที่ใช้วัดผล ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ จำนวนครั้งที่สอบ การเก็บคะแนนสอบแต่ละครั้ง มาตรฐานในการสอบวัดผล	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
40.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
41.	ผู้บริหารส่งเสริมครูอาจารย์ให้ความรู้ทางการวัดและประเมินผล โดยการจัดการฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการ ในด้านเทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลข้อสอบ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
42.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
43.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มี การประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
44.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
45.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนมีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
46.	ผู้บริหารสถานศึกษานำมติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
47.	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา						
48.	ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
49.	ผู้บริหารพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
50.	ผู้บริหารพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
51.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
52.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้						
53.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้้อย่างหลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
54.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ได้แก่ ห้องสมุด ห้องพิพิธภัณฑน์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
55.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
56.	ผู้บริหารวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
57.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
58.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและปรับปรุงแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
59.	ผู้บริหารแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและครู	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9. ด้านการนิเทศการศึกษา						
60.	ผู้บริหารสร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้อง ให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ชี้เหตุผล	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
61.	ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศเพื่อการพัฒนา ปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
62.	ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
63.	ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา และแนะนำให้ผู้สอนได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
64.	ผู้บริหารเชื่อมโยงระบบนิเทศภายในสถานศึกษากับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10. ด้านการแนะแนว						
65.	ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและขอบข่ายของบริการแนะแนวอย่างดี	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
66.	ผู้บริหารให้การสนับสนุน ทั้งในด้านงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สถานที่ กำลังบุคลากร และเวลา สำหรับกิจกรรม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
67.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
68.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
69.	ผู้บริหารจัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
70.	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว และเป็นผู้ประสานงานเกี่ยวกับการแบ่งความรับผิดชอบของกรรมการแนะแนวแต่ละบุคคล เพื่อให้ผู้ร่วมงานมีความร่วมมือกัน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
71.	ผู้บริหารคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
72.	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยา การแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
73.	ผู้บริหารสนับสนุนการบริการแนะแนวที่สามารถเชื่อมโยงและให้การสนับสนุนงานบริการด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
74.	ผู้บริหารดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา						
75.	ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
76.	ผู้บริหารจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
77.	ผู้บริหารสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์ เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
78.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
79.	ผู้บริหารดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
80.	ผู้บริหารส่งเสริมระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle)	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
81.	ผู้บริหารตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
82.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
83.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
84.	ผู้บริหารเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ						
85.	ผู้บริหารการศึกษา สสำรวจความต้องการ สนับสนุน งานวิชาการแก่ชุมชน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
86.	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
87.	ผู้บริหารส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัด กระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
88.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จัก เลือกระบบมีปัญหาและวิทยาการต่าง ๆ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
89.	ผู้บริหารสนับสนุนเทคนิคและวิธีการในการให้ บริการทางวิชาการที่เหมาะสมกับสภาพของชุมชน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น						
90.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อ การศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน ทุกด้าน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
91.	ผู้บริหารเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
92.	ผู้บริหารให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการอื่น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
93.	ผู้บริหารสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการรับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
94.	ผู้บริหารส่งเสริมการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวย ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
95.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัวย ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
96.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมกับบุคคล ครอบครัวย ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในการจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ			ค่า IOC	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ คนที่	1	2		
97.	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
98.	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสม และจำเป็น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
99.	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา						
100.	ผู้บริหารศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
101.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
102.	ผู้บริหารตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
103.	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
104.	ผู้บริหารตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	การบริหารวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา						
105.	ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน ของสถานศึกษา	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
106.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือก หนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
107.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเรียน หนังสือ เสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
17. ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
108.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผน ในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
109.	ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
110.	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยี ทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและ เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้อรรถประโยชน์เพื่อสร้าง องค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
111.	ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
112.	ผู้บริหารส่งเสริมการประเมินผลการปฏิบัติงานของ บุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและ เทคโนโลยีทางการศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

แบบสอบถาม ฉบับที่ 2

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ข้อที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3		
1.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหรือ การดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา สาระหลักสูตรท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการวางแผนงาน ด้านวิชาการ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและ ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศ การศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
10.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการแนะแนว	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
11.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริม ชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการประสาน ความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3		
14.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
15.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
16.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
17.	แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

เอกสารรับรองโครงการวิจัย
โดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ด้านการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

เลขที่ใบรับรอง : S0060B/2563

ชื่อโครงการ : การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3

รหัสโครงการ : 048

ชื่อหัวหน้าโครงการ : นางสาวรัชดาภรณ์ ณรงค์กุล

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตพงษ์ ภูวพัชรวรานนท์

ประเภท : นักศึกษา

หน่วยงานที่สังกัด : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

เอกสารที่รับรอง : 1. แบบเสนอโครงการวิจัย
 2. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
 3. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
 4. ผลสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

วันที่รับรอง : 2 ธันวาคม 2563

ขอรับรองว่าโครงการดังกล่าวข้างต้น สามารถดำเนินการวิจัยโดยได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ลงนาม *Rt S.*
 (อาจารย์ ดร.เพ็ญมาศ สุคนธจิตต์)
 กรรมการและเลขานุการ
 คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ลงนาม
 (อาจารย์ ดร.นันทิชา นันท์วิบูลย์)
 คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ในมนุษย์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

หมายเหตุ จะต้องมีการจัดเก็บข้อมูลหนังสือยินยอมตนในการทำวิจัยให้กับผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน

ภาคผนวก ฉ

การให้ข้อมูลแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษา
และหัวหน้างานบริหารวิชาการ

แนวการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3

1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

  - 1) มีการประชุมวางแผน แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบวิเคราะห์หลักสูตรท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา ประเมินผลและปรับปรุง
  - 2) วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จัดทำได้
  - 3) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศและชุมชนเพื่อนำมาจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
  - 4) จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม
  - 5) ผู้บริหารต้องศึกษาแนวทางการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับข้อสั่งการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการ โดยการวิเคราะห์กลุ่มสาระที่เกี่ยวข้องและบูรณาการได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
  - 6) บูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน
  - 7) ระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ร่วมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำสาระหลักสูตรท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
  - 8) ผู้บริหารมีส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำได้
  - 9) ให้ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระกำหนดสาระหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับเนื้อหาและบริบทของโรงเรียนโดยผ่านการอนุมัติของกรรมการสถานศึกษา
  - 10) มีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอย่างมีระบบและเป็นขั้นตอน มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดจุดมุ่งหมาย เลือกเนื้อหาประสบการณ์ มีเกณฑ์การประเมินตรวจสอบคุณภาพและขออนุมัติใช้หลักสูตรจนนำหลักสูตรไปใช้และประเมินผลการใช้
2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

  - 1) ประชุม ศึกษาค้นคว้า หาวิทยากร จัดทำหลักสูตร นำมาใช้
  - 2) มีการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศ ติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล การประกันคุณภาพภายใน การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยี
  - 3) ดำเนินการวางแผนการบริหารงานวิชาการ
  - 4) เน้นการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนาด้วยแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาชาติ แผนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 และลงสู่แผนสถานศึกษา 3 ปี และผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

- 5) มีโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน
- 6) จัดคนให้ตรงกับความรู้ ความสามารถ
- 7) ดำเนินการไปตามแผนงาน
- 8) จัดทำแผนบริหารงานวิชาการ ปฏิทินการปฏิบัติงานวิชาการ
- 9) จัดทำแผนหน้าเดียวของโรงเรียน วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ O-NET, NT, RT
- 10) ให้ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระศึกษาหลักสูตร ทำกำหนดการสอน แผนการสอน สื่อ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมใช้ตั้งแต่วันเปิดเรียนวันแรก ผู้บริหารนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 2) ครูผู้สอนมีสื่อการเรียนการสอนและมีแหล่งเรียนรู้
- 3) เน้นบูรณาการและนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน มีทักษะชีวิตและสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม
- 4) ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน
- 5) ให้ครูแต่ละวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรัก จิตสำนึกในท้องถิ่นของตัวเอง
- 6) จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควบคู่คุณธรรม เน้นปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ห้องสมุด สื่อ IT ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทุกกลุ่มสาระ
- 7) ส่งเสริมและพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน
- 8) จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ด้อยโอกาส และส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
- 9) มีคำสั่งมอบหมายงานสอนที่ชัดเจน จัดสอนตามวิชาเอกที่จบมา
- 10) จัดพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ การใช้สื่อ นวัตกรรมการสอน

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 2) มีหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา
- 3) มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา
- 4) มีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน จัดทำโครงสร้างหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ ประเมินการใช้หลักสูตร และปรับปรุง

5) ศึกษาหรือประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และการประกาศเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เพื่อปรับปรุงการใช้งานให้สอดคล้องเป็นปัจจุบัน ทันสมัย

6) ส่งเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

7) ผู้บริหารส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

8) จากการใช้หลักสูตรมาตลอดปีการศึกษา ให้ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระบันทึจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรพัฒนาของหลักสูตรสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระรวบรวมนำเข้าที่ประชุมเพื่อกำหนดประเด็นที่ต้องพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

9) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ

10) มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตามแนวนโยบายของกระทรวง แผนการศึกษา โครงสร้าง และการเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

1) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกทักษะกระบวนการคิด คิดเป็น ทำ เป็น รักการอ่าน ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระ

2) เน้นสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

3) ส่งเสริมให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

4) เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดการเรียนให้ครบตามตัวชี้วัด

5) กำหนดให้ครูจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ประยุกต์ใช้ความรู้ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ส่งเสริมให้รักการอ่าน ปลูกฝังคุณธรรมแก่ผู้เรียน ให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ให้มีการนิเทศการสอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ แบบร่วมมือ ช่วยเหลือกัน

6) ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

7) กำหนดเป็นนโยบายปฏิบัติ เป็นหนึ่งในพันธกิจของสถานศึกษาที่จะต้องให้บุคลากรตระหนัก และนำกระบวนการเรียนรู้สู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งนำความเปลี่ยนแปลงสู่ผู้เรียนที่มีคุณภาพ

8) จัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิด

9) ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้และวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในบรรยากาศที่ยืดหยุ่น

10) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาตลอดเวลาในด้านกระบวนการเรียนรู้ใหม่ ๆ พัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยใช้โครงงาน การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียน

6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) กำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ
- 2) จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผล ประเมินผลของโรงเรียน
- 3) มีการวัดผล ประเมินผล พัฒนาเครื่องมือวัดผล จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลและการเทียบโอนผลการเรียน
- 4) วัดและประเมินผลตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด
- 5) ดำเนินการจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา จัดทำแผนการวัดผล ประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
- 6) กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
- 7) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา
- 8) เน้นการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริงและผลงาน
- 9) ให้มีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน
- 10) มอบเป็นนโยบายปฏิบัติตามข้อตกลงสู่ห้องเรียนในการตรวจสอบคุณภาพนักเรียนและติดตามความก้าวหน้าในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามตัวชี้วัดที่กำหนด

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย
- 2) พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย
- 3) ศึกษาค้นคว้า ตรวจสอบ โดยดำเนินการทดสอบในสภาพจริงเมื่อนำไปใช้และพัฒนา
- 4) ส่งเสริมให้ครูได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 5) มอบหมายให้ครูแต่ละชั้นจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกชั้นปี
- 6) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ
- 7) เผยแพร่ผลงานวิจัย
- 8) ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนกับหน่วยงานอื่น ๆ
- 9) เริ่มต้นจากปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผ่านกระบวนการเรียนการสอน บันทึกไว้เป็นบันทึกหลังสอน โดยกำหนดเป็นประเด็นการพัฒนาผู้เรียนและการแก้ปัญหาโดยผ่านการวิจัยหรือการสร้างเป็นนวัตกรรม
- 10) ครูต้องมีวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนและเพิ่มคุณภาพทางการศึกษา

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 2) ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา
- 3) จัดบรรยากาศภายในชั้นเรียน โรงเรียน และห้องพิเศษต่าง ๆ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีบรรยากาศน่าเรียน
- 4) จัดให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา
- 5) สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่นใกล้เคียง
- 6) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 7) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและประสานความร่วมมือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น
- 8) ส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วย
- 9) ผู้บริหารได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นหนึ่งกิจกรรมที่ทุกห้องเรียนจะต้องสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในห้องและนอกห้องเรียน
- 10) จัดทำและบันทึกข้อมูลแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา

9. ด้านการนิเทศการศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) สร้างความตระหนักให้ครูเข้าใจกระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการทำงาน
- 2) จัดการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อเนื่องและเป็นระบบ
- 3) มีตารางการนิเทศอย่างเป็นระบบ
- 4) ทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกคน กำหนดวิธีการและระยะเวลาโดยนิเทศภาคเรียนละอย่างน้อย 2 ครั้ง มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน
- 5) มอบหมายให้ครูวิชาการดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม นิเทศครูในแต่ละชั้นเรียน
- 6) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ดำเนินการนิเทศในรูปแบบที่หลากหลาย ประเมินผลการนิเทศ เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดระบบนิเทศกับเขตพื้นที่และสถานศึกษาอื่น
- 7) กำหนดตามแผน โดยมีคู่มือการนิเทศ ปฏิทินนิเทศ โดยให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วม และจัดการการพัฒนาและจัดรูปแบบการสอนของบุคลากร โดยการเป็นกัลยาณมิตรและให้ห้องเรียนเป็นฐาน
- 8) มีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ
- 9) นำผลการนิเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 10) ผู้บริหารเชื่อมโยงระบบนิเทศภายในสถานศึกษากับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

10. ด้านการแนะแนว

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) จัดระบบงานและโครงสร้างงานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจน
- 2) ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีบทบาทและเห็นคุณค่าของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3) พัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนว
- 4) ให้ความรู้ชี้แนะแนวทางให้แก่แก่นักเรียนอย่างเหมาะสมเพื่ออนาคตต่อไป
- 5) มอบหมายบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ทำหน้าที่ครูแนะแนว มีการประสานงาน

ด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา มีระบบการช่วยเหลือนักเรียน

- 6) ครูต้องค้นหาความสามารถของนักเรียน รู้จักตัวเอง
- 7) ดำเนินการแนะแนวทางวิชาการโดยความร่วมมือของครูทุกคน
- 8) ติดตามและประเมินผลการแนะแนวและระบบการแนะแนวในสถานศึกษา
- 9) ประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น ๆ
- 10) กำหนดเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เน้นไปที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นช่วงเวลาสำหรับเปิด

ประสบการณ์ในการศึกษาต่อและค้นหาความถนัดของตนเอง

11. ด้านการพัฒนากระบวนประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) กำหนดมาตรฐานของโรงเรียน
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน
- 3) ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
- 4) มีกระบวนการและขั้นตอนที่ชัดเจนในการดำเนินการระบบประกันภายใน
- 5) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบการประกันคุณภาพภายในที่มุ่งเน้นการพัฒนา

คุณภาพการศึกษา ชุมชนมีส่วนร่วมและจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา

6) มอบหมายครูรับผิดชอบในงานประกันคุณภาพและให้ครูทุกคนช่วยกันทำการประกันคุณภาพในสถานศึกษา

7) จัดโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมิน กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ

8) วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินงานตามแผน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินคุณภาพเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

9) ประสานความร่วมมือกับเขตพื้นที่และสถานศึกษาอื่นเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

10) วิเคราะห์ตัวชี้วัดและความสอดคล้องของกิจกรรม โครงการตามแผนปฏิบัติการรองรับการพัฒนาที่เกิดคุณภาพแล้วหลังจากที่ได้ลงมือปฏิบัติ เพื่อตอบสนองคุณภาพที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาและต้นสังกัด

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) ส่งเสริมให้มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม แสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร
- 3) พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างชุมชน
- 4) ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 5) ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับครอบครัวให้มีการอบรม การแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และภูมิปัญญาท้องถิ่น สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
- 6) เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียนในช่วงเปิดภาคเรียนแต่ละปีการศึกษา
- 7) สำรวจและให้ความร่วมมือสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชนและท้องถิ่น ทั้งด้านความคิด ทักษะ เทคนิคทางวิชาการเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ
- 8) ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา
- 9) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและสถานศึกษาอื่น
- 10) การสร้างความร่วมมือโดยให้ชุมชนมีบทบาทในการติดตาม ร่วมมือ ให้ความเห็น ให้ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงการดำเนินงานทางวิชาการ ตามความต้องการของชุมชนตามบริบท

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) ประสานความร่วมมือจากวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2) เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 3) จัดกิจกรรมร่วมกันกับชุมชน เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา
- 4) องค์กรภายนอกให้ความช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา
- 5) มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีการระดมทรัพยากรตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการสร้างเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 6) ติดต่oprสานกับองค์กรภายนอกและกรรมการสถานศึกษาร่วมกันปรึกษาในการจัดการเรียนรู้
- 7) ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน
- 8) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ
- 9) สถานศึกษาได้มีแนวทางการพัฒนาโดยมีสถานศึกษาฐานหรือเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน เป็น Roadmap โดยสร้างเป็นเครือข่ายทางวิชาการที่มีความสำคัญ เช่น O-NET, NT, RT, LAS, I-NET และการแข่งขันทักษะทางวิชาการ
- 10) ผู้บริหารให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการอื่น

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ
- 2) มีวารสารประชาสัมพันธ์ ส่งต่อเพื่อทราบไปยังผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน คณะกรรมการฯ เพื่อรับทราบการปฏิบัติงาน
- 3) มีการสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง
- 4) ให้ครูออกไปอบรม ประชุม เพื่อพัฒนาตนเอง
- 5) สำรวจความต้องการการสนับสนุนด้านวิชาการและส่งเสริมการพัฒนาวิชาการ การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น พร้อมจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
- 6) ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมหรือเสนอแนะแนวทางการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมทักษะวิชาการและการแข่งขัน การสนับสนุนงบประมาณส่งเสริมการยกระดับผู้เรียน
- 7) สร้างสารการรับรู้งานวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม
- 8) ร่วมกิจกรรมศาสตร์พระราชากับเครือข่ายอำเภอ เครือข่ายจังหวัด
- 9) โรงเรียนจะทำในรูปแบบของการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียน ขอรับความร่วมมือช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษา
- 10) ให้ความรู้ ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ในการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน นำระเบียบและแนวปฏิบัติไปใช้แล้วมีการตรวจสอบ ประเมินผล และแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม
- 2) ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับอย่างมีแบบแผนที่ถูกต้องชัดเจน
- 3) มีการวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการเพื่อให้รับรู้และถือปฏิบัติ มีการตรวจสอบ ปรับปรุงและแก้ไข
- 4) มีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติ โดยมีการประชุมระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำมาจัดทำเป็นระเบียบและแนวปฏิบัติของโรงเรียน

- 5) แนวปฏิบัติโดยเน้นมุ่งเป้าการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยไม่ดึงออกจากห้องเรียน จัดการเรียนการสอนให้เกิดผลสัมฤทธิ์มากที่สุด
- 6) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นรายบุคคล รวมถึงคู่มือการปฏิบัติงานตามฝ่ายบริหารงาน
- 7) ส่งเสริมการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม
- 8) ผู้บริหารศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 9) จัดทำแนวปฏิบัติงานด้านวิชาการแล้วให้มีแนวทางในการทำงานเป็นไปในทางเดียวกัน
- 10) โรงเรียนจะกำหนดในที่ประชุมคณะครู ว่าครูผู้สอนแต่ละท่านต้องทำอะไรบ้าง และกำหนดวันส่งที่แน่นอน

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) ศึกษาวิเคราะห์คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระต่าง ๆ ที่คุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาโดยได้รับความเห็นชอบจากภาคี 4 ฝ่าย
- 2) มีการจัดตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือกหนังสือและแบบเรียน
- 3) มีการต่างตั้งคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย ในการพิจารณาคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนของกลุ่มสาระต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
- 4) มอบหมายให้ครูแต่ละวิชาไปคัดเลือกหนังสือให้ตรงกับตัวชี้วัดตามหลักสูตร
- 5) ศึกษาวิเคราะห์หนังสือเรียนทุกกลุ่มสาระที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นแบบเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยภาคี 4 ฝ่าย
- 6) ประชุมบุคลากรและวิชาการ กำหนดให้คัดเลือกความเหมาะสมในการใช้งานโดยมีภาคี 4 ฝ่าย ให้ความเห็นชอบในการพิจารณา ซึ่งจะดำเนินการจัดซื้อ จัดหาตามความต้องการสูงสุด
- 7) มีการคัดเลือกแบบเรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและเหมาะสมกับผู้เรียน
- 8) เน้นย้ำการปฏิบัติตามระเบียบ ตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ
- 9) จะกำหนดในที่ประชุมกรรมการภาคี 4 ฝ่าย และดำเนินการจัดซื้อ โดยกำหนดให้ส่งถึงโรงเรียนก่อนวันเปิดภาคเรียน และครูประจำชั้นแจกให้นักเรียนในวันแรกที่เปิดภาคเรียน
- 10) มีการคัดเลือกหนังสือเรียน เสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ โดยขอความเห็นของคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรของสถานศึกษา

17. ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

แนวทางการบริหารงานวิชาการ ได้แก่

- 1) พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ
- 2) ส่งเสริมนักเรียนในการใช้และนำประโยชน์การใช้เทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์

- 3) มีการกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามความต้องการของครูผู้สอน ส่งเสริม สนับสนุนให้ใช้และพัฒนาสื่อ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง
- 4) มีห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าทุกชั้นเรียน
- 5) พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน กำกับ ติดตาม นิเทศ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 6) มุ่งให้ครูได้ส่งเสริมการใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อเสริมความรู้ให้ผู้เรียนที่แตกต่างจากในห้องเรียนตามสภาพบริบทของแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันให้มีความหลากหลายและเรียนรู้ทักษะได้รอบตัว
- 7) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนทุกระดับชั้น
- 8) ระดมทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก ร่วมสนับสนุนในการผลิต จัดซื้อสื่อเพียงพอกแก่ผู้เรียน
- 9) ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 10) มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอน การจัดทำ ปพ.5 และเปิดโอกาสให้คณะครูเข้ารับการอบรมเทคนิค วิธีการสอนแนวใหม่อยู่เสมอ

